

YENİ ÇAĞ

- Leninizm ve çağımız
- **B. Panomaröf:** Devrimler çağının ulu önderi
- **H. Lumer:** Lenin'in kapitalizmin genel bunalımı hakkındaki görüşleri
- **A. Buhman:** Hayat Lenin'in emperyalizm teorisini doğruluyor
- **Y. Şidlyak:** Lenin'in proletarya enternasyonalizmi hakkındaki fikirleri daima yaşıyacak
- **L. Grupi:** Devrimci eylem metodu olarak Leninizm
- Lenin'in hayatımızdaki etkileri
- Lenin'in 100. doğum yıldönümü dolayısıyla SBKP MK'nin hazırladığı tezler
- Lenin'in kooperatif plânının bugünü ve yarını

2 (68)
Şubat
1970

B A R I Ş V E S O S Y A L I Z M P R O B L E M L E R İ

Bu sayıdaki yazarlardan bazılarının kimlikleri:

Boris Panomaröf

Sovyetler Birliğı Komünist Partisi Merkez Komitesi Sekreteri

Hayman Lumer

Amerika Komünist Partisi Siyasal Komitesi ve Milli
Komite Sekreterliğı üyesi

Albert Buhman

Almanya Komünist Partisi Merkez Komitesi üyesi

Yan Şidlyak

Polonya Birleşik İşçi Partisi Merkez Komitesi
Sekreteri ve Politbüro aday üyesi

Luçano Grupi

İtalya Komünist Partisi Merkez Komitesi üyesi

İb Nörlünd

Danimarka Komünist Partisi Merkez Komitesi Yürütme Kurulu
ve Sekreterliğı üyesi

Leninizizm ve çağımız

«Barış ve Sosyalizm Problemleri» dergisinin girişimiyle, Prag'da, 19-21 Kasım 1969 günlerinde, «Leninizizm ve çağımız» konulu uluslararası bir teori konferansı yapıldığını geçen sayımızda bildirmiştik. Konferansta yapılan konuşmaları bu sayımızda yayınlamaya başlıyoruz.

Derginin başredaktörü K. I. Zarodof, Redaksiyon kolegiumu ve Redaksiyon konseyi adına yaptığı açış konuşmasında, bütün kardeş partilerin temsilcilerine, yapılan dâveti kabul ederek, Marksistlerin uluslararası konferansına geldiklerinden dolayı teşekkür etmiş ve özetle şöyle demiştir:

«1969 yılında Moskovada yapılan Komünist ve İşçi Partileri Uluslararası Danışma Toplantısı, aktüel politik ve teorik sorunların kollektif olarak incelenerek çözülmesi için böyle konferansların düzenlenmesinin bir zorunluk olduğunu belirtmişti. Dergimiz redaksiyonu, bu konferansın hazırlanışında yukarıki isteği kılavuz edinmiştir. Biz, Danışma Toplantısı tarafından oybirliği ile kabul edilen «Lenin'in yüzüncü doğum yıldönümüne ilişkin çağrı»yı da gözönünde bulundurduk. Bunda, bütün komünistler, toplumu sosyalist temeller üzerinde kurmak için mücadele eden tüm savaşçılar, bütün ilerleme ve barış taraftarları, yakınlaşmakta olan Lenin jübilesini, dünya çapında önemi olan bu günü ona lâik bir şekilde kutlamaya çağrılmaktadır.»

K. I. Zarodof, sözlerini şöyle bitirmiştir: «Marksist tefekkürün birçok ülkelerdeki temsilcileri, dünya komünist hareketinin sayıları pekçok olan müfrezelerinin temsilcileri bizim teori forumumuza katılmış bulunmaktadır. Bu temsili iştirak, kardeş partiler Merkez Komitelerinin, Leninizmin propagandasına katkıda bulunmak, çağımızın aktüel sorunlarını Lenin gibi cesaretle çözümlmek arzusunda olduklarını göstermektedir.»

Devrimler çağının ulu önderi

BORIS PAİNOMAROF

İnsanlık tarihinde, zulüm ve haksızlıklara, kölece yaşamaya, kölelik emeğine ve sömürüye karşı halk yığınlarını ayaklandıran devrimciler az değildir. Vladimir İliç Lenin, sosyalist devrim koşullarının olgunlaştığı bir dönemde, tarihsel gelişmenin temel ihtiyaçlarını herkesten daha iyi anlamaya muvaffak olmuştur. Onun kudreti, onun yüceliği işte buradadır.

Lenin'in adı ve dâvası, toplumsal gelişimde bir dönüm noktası olan, sömürü ve zulüm düzeni kapitalizmden, hem sosyal, hem de ulusal zulmü yok eden gerçek özgürlükler düzeni sosyalizme geçişin başlangıç noktası olan Büyük Ekim Sosyalist Devrimiyle kaynaşmıştır.

Lenin'in fikirlerinin kuvveti, yarattığı partinin ve sosyalist devletin kudreti, onun yönetiminde zafere ulaşan devrimin etkileri zamanla artmaktadır. Tarihsel gelişim, komünizmin büyük dehâsının temelini attığı her ne varsa, bunları zayıflatmamakta, tam tersine çoğaltmakta, onun fikirleriyle dâvasının doğruluğunu her adımda ispat etmektedir. Bu da, tüm Marksist-Leninistleri yeni yeni atılımlar için esinlemektedir.

Bir tarihsel kişi olarak Lenin'in en üstün, en karakteristik özelliğini belirtmek gerekirse, denilebilir ki, o, her şeyden önce devrimcidir, her alanda devrimcidir. İşçi sınıfının, tüm emekçilerin, bütün kırılganların dâvaları uğrunda savaşmış büyük bir devrimci.

Lenin'in bütün eylemlerinde şu prensip en yüksek ifadesini bulmuştur: Küçük veya büyük bir eylemde, işçi sınıfının son hedefini bir an olsun göz önünden uzak tutmamak. Olaylara sınıfsal açıdan bakmak istemiyenlere şu ihtarda bulunmuştu: «Sözde tek yanlı sınıfsal açıdan ürkenlerin âkıbeti hayal kırıklığıdır, yalpalamaktır.» (Bütün eserleri, cilt 9, sayfa 131-132 - Rusça). Lenin'in devrimciliği, her türlü uyumacılığa ve aynı zamanda devrimci gevezeliğine karşı amansızca davranışlarında dile geliyordu. «Bizim, isterik kapılışlara ihtiyacımız yoktur. Bize, demir gibi proletarya alaylarının ölçülü yürüyüşü gerekli» diyordu. (Bütün Eserleri, c. 36, s. 208 - Rusça).

Devrimci strateji ve taktiğin büyük ustası Lenin, olayların her değişiminde - yükselişlerde ve zorunlu gerilemelerde - yığınların devrimci ruhta eğitilmelerini, devrim eylemlerine hazırlanmalarını istiyordu. Zira, bütün koşullarda, işçi sınıfının çıkarlarını dile getiren devrim politikası yürütmek, proletarya devrimcisinin, proletarya partisinin değişmez niteliğidir. Ve Lenin, bu çalışmaların hiçbir zaman boşa gitmediğini ve çok iyi sonuçlar verdiğini belirtiyordu. Aksi halde «küçük küçük kazanımların gösterişten başka bir şey olmadığını» söylüyordu. (c. 10, s. 208)

Lenin, devrimi, birçok defa kasırgaya benzetmişti. Öyle bir kasırga ki, ileri harekete engel olan bütün köhnelikleri, bütün gericilikleri stöp süpürür. Fakat, devrim, sadece eski düzeni yıkmakla kalmaz. Devrim, halk yığınlarını ve onların proleter öncülerinin kolları ve akıllarıyla yeni toplum sisteminin kurulmasını sağlar. Lenin, devrimin yaratıcı büyük bir önem vermiş ve bilime dayanarak her yönden geliştirmiştir.

Lenin'in devrim bilimi karşısındaki tutumu kısaca şöyle formüle edilebilir: Marksizmden asla ayrılmamak, onu aralıksız olarak savunmak ve geliştirmek, teori ile devrim hareketi pratiği arasında sıkı bir bağ kurmak. Marks ve Engels'in en ardıcıl öğrencisi, onların yarattığı devrim biliminin sadık ve çetin savunucusu Lenin, Marksizmi yaratıcı olarak geliştirip zenginleştirdi, bilimsel sosyalizmi yeni ve daha yüksek bir aşamaya ulaştırdı. Bu suretle, Marksizm öğretisine ölçsüz katkılarda bulundu. Leninizm, emperya

komünizm kuruculuğu çağının, dünya sosyalist sisteminin doğup ve gelişme çağının, ulusal kurtuluş devrimleri çağının, sömürge sisteminin çöküş çağının, insanlığın komünizme geçiş çağının Marksizmidir.

Lenin'in ardıcıl devrimci görüşleri, proletarya enternasyonalizmine kopmaz bağlarla bağlıdır.

İşçi hareketinin ödevleri, Leninizmin enternasyonalist karakterini belirlemiştir. Leninizm, enternasyonalizmin köklerine kadar inerek, Rusya'da ve dünyadaki devrim tecrübelerinin bütün zenginliğini kendinde toplamıştır.

Lenin'in dünya devrimi hakkındaki öğretisi, onun, yeni toplum yaratma sorununa devrimci ve enternasyonalist yaklaşımının yoğunlaşmış bir ifadesidir.

Boris Panomarof, konferanstaki konuşmasında, bu öğretinin zamansız için taşıdığı önemi ayrıntılarıyla anlatmıştır. Aşağıda, konuşmanın bu kısmının temel hükümleri verilmektedir:

Uluslararası işçi sınıfının, Lenin'in lar muazzamdır. Fakat, devrimci güçlerin gerçekleştirmek zorunda olduğu ödevler de az değildir. Sermayenin esaretinden insanlığın üçte biri kurtarılmıştır, üçte ikisi ise, hâlâ, dünyanın sosyalist olmayan kesiminde bulunmaktadır. Yüzden fazla ülkede yeryüzü nüfusunun çoğunluğu sömürü ve zulüm altında çile çekmektedir. Emperyalizm, oldukça büyük bir ekonomik ve askeri güce sahiptir. Onun toplumsal ilerlemeye karşı direnişi zayıflamamakta, artmaktadır. İşte bütün bunlardan dolayı, Lenin'in sosyalist devrim hakkındaki teorisi bugün de bütün aktüelliğini korumaktadır. Bu teori güçlüdür, çünkü pratikte denenmiştir. Onun zafere ulaşma yeteneğine sahip olduğu, gerek Sovyetler Birliği'nde, gerekse diğer ülkelerde devrim tecrübeleriyle doğrulanmıştır.

Çağdaş dünya devrim sürecinin bellibaşlı özelliği şudur: Dünya sosyalist sistemi kuvvetlenmekte ve insanlık toplumunun sonuç belirleyici bir etkeni haline gelmektedir. Lenin'in elde ettiği şu sonuç, artık tartışılmaz bir gerçektir: Zafere ulaşmış olan işçi sınıfı, kapitalizmden sosyalizme geçiş çağında, dünya devriminde öncü rolü oynamaktadır.

İki sistem arasındaki savaş, emperyalizme karşı yürütülen savaşın ağırlık merkezidir, fakat yegâne savaş cephesi değildir. Sosyalist ülkeler, anti-emperyalist güçlerin olanaklarını genişletmektedirler. Ne var ki, bu olanakların gerçekleştirilmesi, kapitalist ülkelerdeki işçi sınıfının ve müttefiklerinin mücadelesine büyük ölçüde bağlıdır.

Emperyalizmin kalelerinde sosyalizm mücadelesi yapan kapitalist ülkelerdeki işçi sınıfı, emperyalizmin, sosyalizm ülkelerine ve ulusal kurtuluş hareketine karşı serbestçe faaliyetlerde bulunmasını zorlaştırmaktadır. Bu suretle o, dünya devrim savaşının diğer kesimlerine önemli yardımlarda bulunmaktadır.

Ulusal kurtuluş hareketinin muazzam atılımları ve öncelikle insanlığın büyük çoğunluğunun anti-emperyalist savaşın bilincine varması ve bu savaşa aktif olarak katılması, dünya sınıf savaşının gidişi üzerinde büyük etkiler yapmaktadır. Sosyalizme geçişi kendilerine hedef edinmiş olan devrimci-demokratik rejimlerin kurulmaları da, dünya devrim pratiğinde yepyeni bir olgu ve toplumsal ilerleme güçleri için büyük bir kazanımdır.

Lenin'in sosyalist devrim hakkındaki teorisi, bilindiği üzere, emperyalizmin tahliline dayanmaktadır.

XX. Yüzyılın başında pek çok kimse emperyalizm hakkında eserler yazmışlardır. İkinci Enternasyonalin teorisyenlerinden Hilferding'le Kautski de bunlar arasındadır. Onların ilk dönemde yazdıkları eserlerde doğru izlenimler vardır. Fakat, yeni süreçleri proletaryanın devrim savaşındaki ödevleri açısından inceleme hünerine sahip değildiler ve bu, onların başlıca kusurlarıydı. Buna karşılık, Lenin'in proletaryanın devrimci yaratıcılığı açısından kapitalizmin yeni süreçleri üzerinde yaptığı incelemeler, Marksizm prensiplerinin sadece savunulması imkânlarını değil, aynı zamanda değişen koşullara göre geliştirilmesi olanaklarını açtı. Tekelci kapitalizmin, daha sonra da devlet-tekeli kapitalizminin gelişmesinin, aslında, bir toplumsal düzen olarak kapitalizmin reddinden başka bir şey olmadığını Lenin, hiç kimsenin sahip olmadığı bir uzak-görüşlülükle belirtti. Öte yandan, üretimin gittikçe daha geniş ölçüde tekelleştirilmesinin, «kapitalizmin, yüksek, plânlı biçimine dönüşmesi»nin, bu düzeni devrim yolu ile ortadan kaldırma sorununu büyük bir ısrarla öne süreceğini yine aynı uzakgörüşlülükle gösteriyordu. Bunlar, «sosyalist devrimin yakınlığını, kolaylığını, gerçekleştirilmesinin mümkün olduğunu ve kaçınılmazlığını» gösteren delillerdir. Yoksa bütün reformistlerin yaptık-

ları gibi, bunlar, devrimin inkârı ve kapitalizmin yaldızlanması çabalarına seyirci olmanın delilleri değildir» diyordu. (Bütün Eserleri, c. 25, s. 469 – Rusça).

Lenin'in aramızdan ayrıldığı günden beri geçen kırk baş yıl içinde kapitalizmin sistem ve yapısında bir hayli değişiklikler oldu. Bu değişiklikler, Lenin'in emperyalizm hakkındaki öğretisinin doğruluğunu ve devrim koşullarının gittikçe olgunlaştığını açıkça ortaya koymaktadır.

Reformistler ve açıkça ortaya çıkan revizyonistler, tıpkı Lenin'in zamanında olduğunu gibi, yeni belirtileri kendilerine göre yorumlayarak, kapitalizmdeki çelişkilerin zamanımızda artık sözde tamamiyle «kaybolmakta olduklarını», bu yüzden, eski düzeni devrim yolu ile ortadan kaldırma ödevinin artık günün konusu olmadığını, çünkü bunun «sanayi toplumu» adını verdikleri bugünkü toplumun özelliklerine «uymadığını» ispat etmeye çalışmaktadırlar.

Lenin'in emperyalizm hakkındaki görüşü, kapitalizmin gelişmesinde yeni olan süreçlerin doğru şekilde anlaşılmasında ve bilimsel değerlendirilmesinde komünistler için bugün de bir kılavuz hizmetini görmektedir. Komünistlerin 1969 yılı Moskova Danışma Toplantısı belgeleri bu metoda dayanılarak hazırlanmıştır.

Komünist hareketi, Lenin'in çağdaş emperyalizm hakkındaki bu görüşünün, işçiler ve diğer sosyal tabakalara mensup emekçiler arasında mümkün olduğu kadar geniş ölçüde yayılması için çalışmaktadır. Emperyalizmi neşterlemek, kusurlarını açık-seçik ve inandırıcı bir şekilde ortaya koymak, kapitalist düzen hakkında uydurulan tatlı hayallerin boşluğunu açığa vurmak, günümüzün en önemli ödevlerinden biridir. Geniş emekçi yığınlarına sosyalist bilinç aşılamak için bunun yapılması gerekir. Ekonomik ve politik mücadeleyi kesintisiz hale getirmek için de gereklidir bu ödev.

Devrimin yığinsal politik ordusunu hazırlama sorunları, Lenin'in devrim hakkındaki öğretisinin en önemli unsurudur. Bu alanda geceli gündüzlü çalışmak lâzımdır. Lenin, bu sorunları çözümlerken, devrimin ve bütün sosyal gelişmenin başıçeken yönetici gücü olan işçi sınıfının bu rolüne ilişkin Marksist öğretiyi yeni koşullara uygun biçimde geliştirip zenginleştirmiştir.

Boris Ponomarof, çağdaş devrim savaşında işçi sınıfının rolünü, köylülerin, aydınların ve gençlerin yerini ayrıntılarıyla izah ettikten sonra, günümüzde yığinsal hareketin genişlediğini, fakat her yerde nitel değişikliklere yol açmadığını belirtmiş ve bunun nedenleri üzerinde durarak şöyle demiştir:

Devrim ordusu kendiliğinden kurulamaz. Çünkü, bu kuruluşa karşı sınıf düşmanı, tekeldi burjuva aktif olarak savaşmakta, işçi hareketindeki

parçalanmalar, aynı zamanda işçi sınıfı ile **proleter olmayan** yığınlar arasındaki (özel mülkiyetin ve ona uygun **ideolojinin varlığı** yüzünden doğan) çelişkiler bu sürecin gelişmesini **zorlaştırmaktadır**. Bütün bunlar, öncü proletaryanın ve devrimci partinin **omuzlarına ağır sorumluluklar** yüklemektedir.

Yığınlar (işçi sınıfı ve onun müttefikleri), **ancak, meselenin devrim yolu** ile çözülebileceğine **kendi tecrübeleriyle inandıkları zaman**, sermayeye karşı ve hatta sermayenin egemenliğini **yıkma için savaşa** sevkedilebilirler. Bu işte, komünistlerin, yığınlara **kendi tecrübelerini** aydınlatan, onları eğiten ve aktif eylemlere geçirebilen **savaş şiarları** âne sürmeleri birinci derecede önem kazanmaktadır.

Lenin'in, 1917 arifesinde, halkı sosyalist **devrime** çağıran, fakat bu uğurdaki savaşın nasıl yürütüleceğini **somut olarak** göstermeyen bazı kimselere verdiği şu cevap son derecede **ilginçtir**: «Yığınsal devrim savaşının hedefi nedir? Şimdi yalnız **Kautskiler ve Sosyal-şovinis** aynı zamanda burjuva sosyal politikacılarından **çoğu, bunun, kapitalizmin** (veya emperyalizmin) karşıtı «sosyalizm» **olduğunu kabal** ediyorlar. Ne var ki, asıl mesele, **somut kötülüğe karşı, yani zamanımızdaki pahalılığa, günümüzdeki harp tehlikesine veya şimdiki harbe karşı somut** «yığınsal devrim savaşı»nın **somut amacını belirlemektir.**» (BE c. 30, s. 214)

Gelişmiş kapitalist ülkelerde **bugünkü durum şudur**: Sosyalizm, söz temsili, kapıyı çalmaktadır, fakat **çoğunluk hâlâ bunun farkında** değildir. Daha kötüsü, sosyalizmin objektif maddi **olanaklarını** artırmakta olan süreçlerden, burjuvazi, yığınlara reformist **görüşleri aşılama** alanında ya da onları, genel olarak kapitalizmle **bağdaştırma** yolunda yararlanmaktadır.

Geniş yığınların henüz sosyalist devrime **hazırlıklı bulunmadıkları** ülkelerde ise, yığınlar, tekellere, bunların **güttükleri politikanın** şu veya bu sonuçlarına karşı savaşılmaya hazırdırlar. İşçi sınıfının partisi, yığınlara öncülük etmek, onları peşinden sürüklemek, **sosyalizm uğrunda** bir devrim savaşına dönüşmesi mümkün olan **mücadelelerine yardım** etmek istiyorsa, onların isteklerini ön plâna almalı ve somut **politik şiarlar** haline getirmelidir.

İşte bu açıdan, emperyalizm koşulları içinde, **yığınların günlük sosyal-ekonomik istekleri ve demokrasi uğrunda yürüttükleri savaşla** sosyalizm uğrunda yürütülen savaş arasında kaçınılmaz bir **yakınlaşma** meydana geldiği hakkında Lenin'in elde ettiği sonuçlar, **gittikçe daha aktüel** bir önem kazanmaktadır. Devlet-tekel kapitalizminin **gelişmesi, yığınların tamamiyle maddi olan «alelâde» isteklerini bile çağdaş burjuva egemenliğinin tüm sistemine karşı** yöneltmektedir.

Tekellere karşı yürütülen savaşın çerçevesi içinde, işletmelerin demokratik yoldan millileştirilmesi ve işçilerin kontrolü altına alınması, bütün ekonomik gelişme üzerinde demokratik kontrol kurulması vb. sorunlar büyük bir önem kazanmaktadır. Lenin, devrimi zafere ulaştırma savaş yolunda, geçici tedbirlerin ve köklü demokratik değişimlerin reel olanaklar olduğunu söylüyordu. Lenin'in bu buluşları, özellikle İkinci Dünya Harbinden sonra, kardeş partilerin eylemleriyle geliştirildi. Onlar, bu alanda büyük tecrübeler ve önemli başarılar kazandılar.

Komünistler, kapitalizm çerçevesi içinde, egemen sınıftan elde edilmesi mümkün olan herşeyi koparıp kazanmak, emekçileri harplerden ve harp hazırlıklarından kurtarmak amacındadırlar. Fakat, bu kazanımlar uğrunda yürütülen mücadelenin, daima ve her yerde, nihai hedef olan sosyalizm uğrunda savaştan ayrılmaz bir kesimi olması gerekir. Emekçilerin maddi durumlarında ve sosyal haklarında gözle görülür iyileşmeler yaratılmasını sağlayan böyle bir yaklaşım, onların, sınıf savaşının kuvvet ve etkinliğine karşı inançlarını güçlendirir, bir yandan da, partinin otoritesini yükseltir, öncü mevzilerini sağlamlaştırır, partiye karşı güveni artırır. Yine böyle bir yaklaşım, tekellerin egemenliğine girilen hücumların dayanak noktalarını ve olanaklarını genişletir.

Lenin, bu konuda şunları da belirtmiştir: «Proletarya sınıfının kapitalizmdeki durumunun bellibaşlı özellikleri dolayısıyla, proletarya hareketi, gitgide herşeyi, gerici, sömürücü, köleleştirici olan herşeyi ortadan kaldırmak için yürütülen bir ölüm kalım savaşına doğru yönelir. Herşey için savaşanlar, tam zafere ulaşmak için savaşanlar, küçük kazanımların, ellerini kollarını bağlamasına, yollarından saptırmasına, henüz uzakta olanı unutturmasına müsaade edemezler.» (Bütün Eserleri, c. 10, s. 196–197)

Bu tehlike nasıl önlen
ortada yokken, yani «kapitalist toplumun genel, barışçı gelişme» koşullarında emekçiler arasında devrimci potansiyel nasıl korunmalı, nasıl geliştirilmelidir?

Sovyetler Birliği Komünistler Partisinin ve diğer Marksist-Leninist partilerin tecrübeleri şu sonucu vermiştir: Her türlü ahvâl içinde devrime bağlılığı korumak ve gerçekten ileri adımlar atabilmek için tek yol vardır, o da şudur: Her türlü politik ahvâl ve konjunktürde, her türlü politik değişim ve bunalımlarda «proletaryanın sınıf bilincini ve onun bağımsız politik örgütünü geliştirmeyi ön plâna almak.» (BE c. 10, s. 28)

Lenin'in her zaman belirttiği gibi, ancak devrim yolu ile, köhnemiş düzeni, kapitalizm düzenini ortadan kaldırmak suretiyle sosyalizme geçilebilir. İşçi sınıfı, devrimi zafere ulaştırabilmek için, kendisinin ve partisinin, – barışçı ve barışçı olmayan – bütün savaş biçimlerini iyi

bilmesi ve bir savaş biçimini duruma uygun diğer bir savaş biçimiyle en kısa zamanda, beklenmedik bir anda değiştirmeye hazırlıklı olması gerekir.

Lenin'in, devrim yolları sorununa yaklaşımı, bilindiği üzere, uluslararası komünist hareketinin 1957, 1960, 1969 yıllarında yapılan danışma toplantılarında geliştirilmiştir.

Gericiler ve egemen sınıf, devrim hareketine şiddetli baskıya başvurduğu zaman, iktidarın barışçı olmayan yoldan ele geçirilmesi bir zorunluktur, kaçınılmaz bir şarttır. Silâhlı ihtilâlin zaferle sonuçlanabilmesi için devrim ahvâlinin buna elverişli olması gerekir. Yığınların devrimden yana olmaları, silâhlı ihtilâlin başlıca koşuludur. Yığınlar uzak kalırsa, bu bir isyandan başka bir şey olmaz.

Aynı zamanda, V. İ. Lenin, iktidarı barışçı yoldan ele geçirme olanaklarından yararlanılmasına da büyük bir önem vermiştir. Burjuvazi, ordu ve polis kuvvetleriyle devrimi yenilgiye uğratabilecek durumda değilse, barışçı yoldan zafere ulaşılabilir. Fakat Lenin, burjuva irticâının her türlü alçaklığı yapabilecek tıynetle olduğunu, iktidarda kalabilmek için kuvvet de kullanabileceğini ve her çareye başvuracağını ihtar ediyordu.

Devrimin iki yolu olduğunu söyledik: silâhlı yol, barışçı yol. Fakat şunu da unutmıyalım ki, bu iki yol pratikte daima ayrı ayrı belirmezler. Devrim barışçı yoldan başlayabilir ve silâhlı savaş yoluna dönüşebilir. Silâhlı çatışma biçiminde başlayabilir ve sonra barışçı yolla birlikte yürüeyebilir. Devrim sürecinin gelişmesi sırasında başka savaş biçimleri de ortaya çıkabilir.

Şunların da gözönünde tutulması lâzımdır: Zamanımızın koşullarında, dünya arenasındaki güçlerin genel oranı, dünya sosyalist sisteminin ve diğer ülkelerin destekleme olanakları, emperyalistlerin karşı-devrim ihracı tehlikesinin derecesi gibi dış etkenler, devrimin somut yollarının belirlenmesinde önemli bir rol oynamaktadır. Gelecekteki devrimin biçimleri üzerinde incelemeler yaparken örneğin, yabancı devletlerin topraklarında bulunan çok sayıda Amerikan üslerini, başka ülkelerin içişlerine karışmak için karşı-devrim plânları hazırlamış olan NATO'nun faaliyetini görmezlikten gelebilir miyiz? bütün bunların gözönünde bulundurulması lâzımdır.

Lenin'in belirttiği gibi, politikada «gelecekteki koşullarda hangi savaş metodunun uygulanabileceğini, hangisinin bizim için yararlı olacağını» önceden noktası noktasına belirleyemeyiz. «Bütün savaş metodlarını benimsememişsek ve diğer sınıfların durumunda bizim irademiz dışında meydana gelen bir değişikliğin gerektirdiği savaş biçimini iyi bilmiyorsak, çok ağır – hatta bazan kesin – yenilgilere uğrayabiliriz. Gerçekten ilerici, gerçekten devrimci sınıfın çıkarlarını temsil ettiğimiz için, bütün savaş

biçimlerini iyice bildikten sonra, zaferin bizim olmaması imkânsızdır.» (BE c. 41, s. 81).

Eski düzenden yeni düzene geçiş yollarını hazırlayan Lenin, devrim olanaklarının gerçekleşebilmesinin, sübjektif faktöre ve her şeyden önce devrimci partinin, yeni tip partinin, Marksist-Leninist partinin varlığına büyük ölçüde bağlı olduğunu, bu sübjektif etkenin çözümleyici bir rol oynadığını sık sık belirtmiştir.

Parti, devrimcilik bilincinin iletkeni işçi sınıfının politik örgütünün en yüksek biçimi, sermayeye karşı yürütülen sınıf savaşının bayraktarı ve öncüsü, devrimin zaferi ve sosyalist toplum kuruculuğu mücadelesinde yığınların yöneticisi ve organizatörüdür. Lenin'in bu hükümleri, pratikte tamamiyle doğrulanmıştır. Lenin'in parti öğretisi üzerinde gerek sağcı, gerekse «solcu» revizyonistler tarafından yapılan yozlaştırmalara karşı her zamankinden daha çetin bir mücadele yürütülmelidir.

Partinin, gerek günlük sınıf çatışmalarında, gerekse gelecekteki devrim savaşlarında yönetici ve örgütleyici ödevini yerine getirebilmesi için, oportünist unsurlardan temizlenmesi gerekir. Bu temizlenme süreci devam etmektedir. Ve şüphesiz ki, kompartilen iç politikada sınıf savaşlarındaki mevzilerinin olduğu gibi, enternasyonal mevzilerinin de sağlamlaşmasına yardım edecektir. Partileri, Leninist prensiplerin temeli üzerinde güçlendirmek ve çalışmalarını bütün yönleriyle mükemmelleştirmek, çağımızdaki devrimci eylemlerin son derecede önemli ve zorunlu görevidir.

Marks ve Engels, XIX. yüzyıldaki devrimlerin ve özellikle Paris Komününün tecrübelerine dayanarak, kendilerinin proletarya diktatoryası olarak biçimlendirdikleri yeni devlet iktidarının, kapitalizmden sosyalizme geçiş döneminin en önemli âleti olduğu sonucuna varmışlardır. Bu yeni egemenlik sorunu tamamiyle somut biçimiyle Lenin'in karşısına çıkmıştır. Yeni egemenlik nasıl olmalıdır, sorununu o, tarihte ilk defa olarak pratik alanda çözümlemiştir.

Lenin, yeni devlet egemenliğinin, devrimin kazanımlarını koruyacak ve kapitalizmi hortlatma çabalarının hepsini ezecek ederecede güçlü olması gerektiğini açıkça görüyordu.

Yeni egemenlik, sosyalist düzenin kuruluşunu sağlayacak koşulları hazırlayabilmeliydi. Lenin, bunu da açıkça görüyordu. Öte yandan, bir azınlığını, bir partinin veya bir sınıfın yeni toplumu kuramayacağını daima belirtiyordu. Bu iş, ancak, emekçilerin büyük çoğunluğunun sosyalist toplum kuruculuğuna katılması sağlandığı zaman gerçekleşebilirdi. Kısacası, işçi sınıfının yönetiminde bütün emekçi halkın enerjisini sosyalizm kuruculuğunda birleştirmek Lenin'in proletarya diktatoryası hakkındaki görüşünün özünü teşkil ediyordu.

Devrimci iktidar, elbette ki asıl hedef değildir. Devrimci iktidar, toplumu, sosyalizm prensiplerine dayanarak kurma işinin bir aracıdır. Sosyalist toplum kurulduktan sonra proletarya diktatoryası devletinin, genel sosyalist halk devleti haline geldiği, SSCB'nin tecrübeleriyle ortaya konmuştur. Bu devlette işçi sınıfı, Komünist Partisinin öncülüğünde yönetici rolü oynamaktadır.

Zamanımızda, kuvvetler oranı yeni prensipler üzerinde gelişmekte ve devrimci proleter müfrezelerinin olanakları kat kat artmış bulunmaktadır. İşte bu koşullarda proletarya diktatoryası çeşitli biçimlerde gerçekleştirilebilir. Fakat bütün koşullarda, gerek sovyet iktidarının, gerekse halk demokrasisi devletlerinin biriktirdikleri tecrübeler devrim teorisine her memleket için önemi olan katkılardır.

Lenin'in yüzüncü doğum yıldönümüne hazırlandığımız şu sırada, Lenin'in devrim teorisi ve pratiği ile dünyanın gelişmesi hakkındaki diğer görüşlerin, yani sosyal demokrasi görüşlerinin ve sağcı oportünist pratiğinin, aynı zamanda, solcu revizyonist fikirlerin ve küçük burjuva devrimciliği pratiğinin «tarihsel kaderleri» arasında bir karşılaştırma yapmak faydalı olacaktır.

Sosyal demokrasi, işçi sınıfını, kolay yoldan, reformlar yolundan sosyalizme götürmeyi vaatlemiştir. Onlara göre, bu yolda sınıf savaşının sarsıntı ve güçlükleri görülmiyecek, hiçbir zora başvurulmayacak, proletarya diktatoryası kurulmayacaktır. Öncelikle seçim bültenleri ve parlamento eylemleriyle sosyalizme varılacaktır. Batı'da birçok işçi, sosyal demokrasi önderlerine ve bu teorilere inanmıştır, hâlâ da inananlar vardır.

Lenin ve Komintern, reformizmin içyüzünü açıkladılar, bunun sosyalizmden vazgeçmekten başka birçoy olmadığını ortaya koydular. İlk önce Birinci Dünya Harbinden sonraki devrim kasırgaları dönemi, daha sonraları, İkinci Dünya Harbinden sonraki dönem, onların haklı olduklarını gösterdi. Faşizmin bozguna uğratılması sonucunda, işçi sınıfının, kapitalist düzeni ta temellerinden yıkma savaşına girişmesi için büyük olanaklar belirdi. Ne var ki, sosyal demokrasinin sağcı önderleri bu yolda yürümek istemediler. Hatta sosyalizm hakkındaki eski vaatlerini de unutmış göründüler, üretim araçlarının özel mülkiyetini ve sözüm ona hür teşebbüsü açıkça desteklemeye koyuldular. Sosyal-demokrasi liderleri, hiçbir ülkede, hatta uzun yıllar iktidarda bulundukları memleketlerde kapitalizm düzenini ortadan kaldırmadılar, sosyalist düzeni kurmak için çalışmadılar.

Sağcı sosyalistler, kendilerinin, daima «demokrasi savunucusu» olduklarını iddia ediyorlardı. Bu bayrak altında, Rusya'daki sosyalist devrime, Sovyetler Birliği'ndeki sosyalist toplum kuruculuğuna ver yasnın ediyor-

lardı. Emekçilere de, bütün sorunların «katkısız», sınıflar-üstü demokrasinin yardımıyla çözümlenebileceği fikrini aşılamaaya çalışıyorlardı. Ne var ki, burjuva demokrasisi, hiç bir ülkede toplumu, tekelliler gerilerinin egemenliğinden, sömürden kurtarmamıştı. Avrupa'da demokrasi, faşizm diktatoryasından, yeni bir demokrasi, sosyalist demokrasi yaratan Sovyetler tarafından kurtarılmıştı. (Bu demokrasi, Sovyetler Birliği'nin kudretinin en önemli kaynaklarından biri olmuş, faşizmin bozguna uğratılmasını sağlamıştı.) Bu arada, diğer ülkelerin komünistleri ve mukavemet hareketinin bütün güçleri Sovyetler Birliği ile el ele yürüyorlardı.

Sosyal demokrasinin eskiden olduğu gibi şimdi de en büyük kusuru, devrimin kaçınılmazlığı ve kapitalizmin ortadan kaldırılması sorununu gündemden çıkarmaya, yığınları mevcut düzenle bağdaştırmaya, içinde bulundukları duruma alıştırmaaya çabalamalarıdır.

Sosyal demokratizmin eleştirilmesi ve iç yüzünün açığa vurulması, işçi sınıfının, tüm emekçilerin eylem birliği için yürütülen savaşın ödevlerine karşı değildir. Tam tersine, birliği giden yolun temizlenmesi, sağcı sosyal demokrasi liderlerinin bu yolda yükselttikleri engellerin ortadan kaldırılması zorunluğu bunu gerekli hale getirmektedir.

İşçi sınıfının birliği konusuna birinci derecede önem vermiş olan 1969 Danışma Toplantısının belirttiği gibi, komünistler, emekçilerin hayatı çıkarlarının gerektirdiği ödevlerin çözümlenmesinde sosyalistler ve sosyal demokratlarla işbirliği yapmak taraftarıdır. Yeni bir dünya harbinin önlenmesi ve Avrupa güvenlik sisteminin kurulması mücadelesiyle faşizm tehlikesine karşı mücadeleyle ve Viyetnamın desteklenmesiyle ilgili bütün sorunlar bu çözümlenecek ödevlerin başında gelmektedir.

Lenin'in sosyalist devrim hakkındaki teorisinin gerçekleştirilmiş olması, çoğumuzun en önemli sorunların yalnız reformist yaklaşım ile değil, aynı zamanda aşırı solcu, ve bu arada Trotskist doğrultu ile çözümlenmesinin imkânsız olduğunu göstermiştir.

Küçük burjuva devrimciliği, ardıcıl, sistemli devrimci çalışmalarda en küçük bir kabiliyet dahi gösterememiş, alabildiğine kararsız ve kısır olduğunu ispat etmiştir. Sözde ve jestte kalan devrimciliğin, kulluğa, adamsendeciliğe ve devrim ihanetine çabucak dönüştüğünü tarihsel tecrübe ortaya koymuştur.

Büyük devlet şovinizminin, milliyetçi ve nifakçı görüşlerin zamanımızdaki ideologları, Lenin'in devrim teorisinin karşısına «dünya şehirlerinin dünya köyleri tarafından çember içine alınması» tezini çıkarmışlardır. Bu teoriye göre, başlıca devrim gücü ve sosyalizm iletkeni artık proletarya değildir, ekonomik bakımdan zayıf ülkelerin köylüleridir. Batı ülkelerinin proletaryasına gelince, o da, sözde kapitalist sistemle «tamlamış» (entegre olmuş) ve devrimcilik olanaklarını kaybetmiştir.

Geri kalmış ülkelerin ekonomik alanda ilerlemelerini hızlandıracak koşulları yaratmak suretiyle sanayi ülkeleriyle geri kalmış ülkelerin ekonomik gelişme düzeyleri arasındaki farkı ortadan kaldırmak için, gerçekten devrimci ödevler yerine, zenginliklerin, sosyal-ekonomik kuruluşları ne olursa olsun bütün devletler arasında eşit şekilde bölüştürülmesi teklif edilmektedir. Bu görüşün en hararetli taraftarları, beyaz ve siyah derili halkların çıkarları arasında derin farklar bulunduğunu ileri sürmekte ve bu suretle ırkçıların mevzilerine yuvarlanmaktadır.

Bu gibi ideologlar sadece yıkıcılık ve zorkullanma prensiplerini yaymakla yetinmemekte, yığınlara karşı Bonapartist bir tutum takınmakta, askeri-bürokratik metotlar kullanmaya, üstünlük sağlamaya çalışmaktadırlar. Bütün bunların, gerçek devrim hareketine büyük zararları olmaktadır.

Aşırı — solcu eğilimler yeni — Trotskizm hareketinin çeşitli biçimleri halinde ortaya çıkmaktadır. Bunlar, işçi sınıfının devrimde öncü rolünü inkâr etmekte, üniversite öğrencilerine, işsizlere vb. lerine yönelmektedirler.

Bütün bu akımlar, emperyalizme karşı dünya çapında yürütülen savaşın dayanağı ve başlıca gücü olan reel sosyalizmin kazanımları sorunundaki tutumlarını Leninizmle ve onun dünya devrimini geliştirme doğrultusu ile bütün bağlarını kesmek suretiyle ortaya koymaktadırlar. Bunlar, devrimci güçleri ayırıp parçalamaya çalışarak, milliyetçiliği körükleyerek darbelerini, dünya sosyalizminin belibaşlı kalelerine ve komünist hareketine yöneltmektedirler. Böylece, objektif olarak, gericilik kuvvetlerine yardım etmektedirler.

Sosyal-demokrat, sağcı ve «solcu» oportünist görüşlere, nifakçılara ve avantüristlere, devrim hareketini, hayatın tecrübelerinden geçmiş sınıfsal-proleter yolundan saptırmaya çabalayan herkese karşı prensipli bir Leninci mücadele yürütmek, hareketimizin en başta gelen ödevleri arasındadır.

Burjuvazi, uğratığı yenilgilerden belirli dersler almıştır. Komünistler, zamanımız koşulları içinde devrim savaşını yaygınlaştırmak için bunu gözönünde bulundurmaktadırlar. Burjuvazi, kapitalist düzenin yaralarını gizlemek, kusurlarını örtbas etmek için yeni yeni araçlar kullanıyor ve daha esnek taktikler uyguluyor. Bir yandan da, egemenliğini koruyabilmek için, her çareye ve bu arada en sert tedbirlere başvuruyor.

Bunu anlamak için yakın geçmişteki olaylara bir gözatmak yararlı olacaktır. Son yıllarda birçok kapitalist ülkede yığınsal hareketlerin büyük atılımlar yapması, gericileri, karşı-tedbirlere almaya zorlamıştır. Devlet cihazları açık terör araçlarını arttırmaya koyulmuşlardır. Hükümet ve idare organlarıyla ordu arasındaki temaslar sıklaşmış, baskı tedbirleri

şiddetlendirilmiştir. Ayrıca, kendilerine özgü cinayet, pogrom ve tehdit usulleriyle eylemlerde bulunan faşist ve aşırı-gerici örgütler aktifleşmişlerdir. Bütün bunlar, sınıf savaşı tarihinin elde ettiği tecrübelerin doğruluğunu bir daha ortaya koymuştur. Bu tecrübeler, bize, devrimciler hareketinin güçlendiği dönemlerde uyanıklık ve örgütlülüğümüzü kat kat artırmamız gerektiğini öğretmektedir. Lenin, bu konuda şunları yazmıştır: «Ezilen sınıfların baskısı arttıkça, bütün kısımların, bütün sömürünün sonu yaklaştıkça, baskı altındaki köylü ve işçilerin girişimleri, bağımsız girişimleri daha çetin bir hal aldıkça, sömürücüler de direnişlerinde o derecede çalınlaşırlar.» (Bütün eserleri) Bu yüzden, devrimci güçler ve kompartiler, Lenin'in bu uyarısını akıllarından çıkarmadıkları müddetçe tam bir savaş hazırlığı içinde bulunacaklar ve gerici güçlere karşı kesin eylemlerde bulunmaya hazır olacaklardır.

Komünist ve İşçi Partileri Danışma Toplantısı çok haklı olarak şunları belirtmiştir: «Emperyalizme karşı yürütülen savaş, sürekli, çetin ve ağır bir savaştır. Kaçınılmaz, şiddetli sınıf çarpışmalarıyla karşı karşıya bulunuyoruz. Emperyalizmin ve iç irticain mevzilerine karşı hücumlarımızı güçlendirmemiz lazımdır. Devrimci ve ilerici güçlerin zaferini kimse önleyemez.» Lenin'in devrim teorisi zafer yolunu göstermektedir.



Komünistler şunu çok iyi bilmektedirler: Lenin'in dünya devrim süreci hakkındaki görüşünü kabul eden ve bunu gerçekleştirmek için gerçek bir savaş yürüten insanın, enternasyonalist olmaması imkânsızdır.

Zamanımızda enternasyonalizmle ilgili çeşitli görüşler var. Fakat, gerçek enternasyonalizm tektir, o da, bugün, son derecede önemli olan bu prensibin yorumlanmasında sübjektivizm yolunu kapatan objektif kritere dayanmaktadır.

Özellikle günümüzde, teori ve pratik alanında uluslararası durumu dikkate almayan, dünya sosyalist sistemi gibi bir etkeni gözönünde bulundurmayan ve sosyalizmin elde ettiği mevzileri yıkma çabalarına karşı-ideolojik ve politik-kesin bir mücadeleye yönelmeyen devrim stratejisini gerçek bir devrim stratejisi olarak kabul edemeyiz. Bu yüzden, sosyalizmi güçlendirmek, savunmak ve desteklemek, zamanımız koşullarında profetarya enternasyonalizmine sadakatın en önemli ölçüleridir.

Bazen şöyle sorular ortaya atılıyor: «Bugün bir değil, birkaç sosyalist ülke var. Bunların arasında da anlaşmazlıklar eksik değil. Bu koşullar içinde sosyalizmi savunmanın anlamı nedir?» Gerçekleşmiş bulunan sosyalizmi savunmanın en önemli yollarından biri, devrimin zafere ulaştığı ülkelerin birliğini her yönden güçlendirme doğrultusudur. Bu birliğin, uluslararası danışma toplantılarında komünistler tarafından hazırlanmış olan ilkeleri iyi bilinmektedir.

Leninist yavaşım, sosyalist ülkeler arasındaki ilişkilerin olumlu ve olumsuz olaylarını tespit etmek ve anlaşmazlıkların düzeltilmesini dilemekle yetinmekten ibaret değildir. Leninist yavaşım, tüm komünist hareketinin çıkarlarına uygun olan ve beliren anlaşmazlıkların prensipler temeli üzerinde ortadan kaldırılmasını sağlayan Marksist-Leninist ve enternasyonalist doğrultunun gerçekleştirilmesi için aktif olarak çalışmaktır. Sosyalizmin savunulmasıyla ilgili Leninist yavaşım, aynı şekilde, güçlüklerin sadece tespiti değildir, iktidardaki komünist partilerinin başarı ve tecrübelerini küçümsemekle ise hiçbir ilgisi yoktur. Leninist yavaşım, sosyalist ülkelerin iç ve dış politikalarının belligbaşlı prensiplerini ve tüm dünya devrim hareketinin mevzilerinin güçlenmesini sağlayan enternasyonal yönlerini aydınlatmaktır, barışı ve halkların güvenliğini savunmaktır. Bu yavaşım, bu politikanın kayıtsız-şartsız ve aktif olarak desteklenmesini, ona zarar veren herkese karşı mücadele edilmesini gerektirir.

Emperyalizm, milliyetçilik duygularını körüklemektedir. Amacı, komünist partilerine karşı mücadelesinde bundan yararlanmak, sosyalist ülkelerin arasını açmak ve bunları her şeyden önce Sovyetler Birliğine karşı kışkırtmaktır. Herkes bilir ki, sınıf düşmanımız, milliyetçiliği her yerde Sovyet düşmanlığı rayları üzerine oturtmaya çabalamaktadır. Enternasyonalist-Leninistler bu apaçık gerçekleri gözönünden uzak tutamazlar. Partimiz, kardeş partilerin anti-sovyetizme karşı direnişlerini ve komünist partilerinin saflarında bu olaya karşı gösterilen müsamahasız tutumu büyük bir takdirle karşılamaktadır.

Enternasyonalist yavaşım, iktidar kazanma ödevleriyle karşı karşıya bulunan ülkelerdeki işçi sınıfının dâvasına da hizmet etmektedir. Çünkü enternasyonalizm, işçi sınıfını ve emekçi yığınlarını, burjuva politikasının ve propagandasının baskıları ile aralarına sızmış olan görüşlerin etkisinden kurtarılmasına yardım eden güçlü bir ideoloji silâhıdır. Milliyetçilik duygularının etkisi geçici de olsa, milliyetçilik belirtilerini müsamaha ile karşılayan partilere büyük zararlar verir. Özellikle gerginliğin arttığı zamanlarda, partinin, yığınları yöneteceği yerde, anti-sosyal güçlerin uydu haline gelmesi tehlikesine yolaçar.

V. İ. Lenin, proletarya enternasyonalizminin eylemci gücüne daima birinci derecede bir önem vermiştir.

İyi ama, proletarya enternasyonalizminin isteklerine uygun eylemde bulunmak ne demektir? Devrimci doğrultuyu yalnız kendi ülkemizde, başka bir deyişle, ulusal zeminde uygulanak ve bunun, diğer devrim müfrezelerinin eylemleriyle kendiliğinden birleşeceğini kabul etmek demek midir bu? Bizim düşüncemize göre, proletarya enternasyonalizmini böyle bir çerçeve içine sıkıştırmak doğru değildir. Proletarya enternasyonalizmi sorununda Leninci görüşün en başta gelen isteklerinden

biri şudur: Devrimci eylemler, uluslararası alanda gönüllülük prensipleri üzerinde koordine edilmeli, ahenkli şekilde yürütülmelidir. Kompartilerin 1969 Danışma Toplantısının belgeleri ve bunların emperyalizme karşı eylem birliği ile ilgili plâformları, kardeş partilerin dayanışmalarını sağlayan ve bu suretle, tüm emperyalist güçlere karşı savaşta birliğe geniş olanaklar açan sağlam bir politik temelidir.

B. Ponomaröf, bundan sonra, emperyalist harplerine karşı, barış ve halkların güvenliği uğrunda yürütülen mücadele sorununun, anti-emperyalist savaşın önemli bir cephesi olduğunu, Leninci prensiplere dayanarak ortaya koymuştur. Barış içinde yanyana yaşama politikasının sınıf savaşının uluslararası arenadaki özel bir biçimi olduğunu belirtmiştir. Bu politika, devrim savaşını yavaşlatmak söyle dursun, hızlandırıp genişletmektedir. Barış içinde yanyana yaşama prensibi, kapitalist ülkelerde yürütülen sınıf savaşına ve ideoloji mücadelesine uygulanamaz.

B. Ponomaröf, Sovyetler Birliği Komünist Partisinin ve Sovyet halkının, Lenin'izm fikirlerinin bütün dünyada zafere ulaşması uğrunda yürütülen genel enternasyonal mücadeleye yaptığı katkının niteliği üzerinde durarak sözlerine şöyle devam etmiştir:

Sovyetler Birliği'ndeki her yönlü yenileşme sürecinde, kapitalizmden sosyalizme geçiş dönemine ait toplumsal genel gelişme kanunları keşfedildi ve uluslararası önemi olan prensipler hazırlandı. Sovyetler Birliği'nde sosyalizmin kurulması, Parti Programına ve SBKP XXIII. Kongresi kararlarına dayanılarak komünist toplum kuruculuğuna geçilmesi, Leninist yolda ulaşılan ekonomik gelişme ve askeri kudret, tüm devrim hareketinin gelişmesi üzerine dünya çapında etkiler yaptı.

Sovyetler Birliği, halk demokrasisi ülkelerinde yeni düzenin kurulmasına yardımlarda bulundu, onları emperyalist müdahale ve istilâsından korudu. SSCB'nin yaptığı büyük ekonomik yardımlar sayesinde bu memleketler, ekonomilerini, sosyalist temeller üzerinde kurdular, üretim güçlerini görülmemiş derecede geliştirdiler.

Sovyetler Birliği ulusal kurtuluş devrimlerinin yaygınlaşmasına yardım edegelmektedir. Bilindiği üzere, SSCB, enternasyonalizm prensiplerinden hareket ederek, örneğin, emperyalizmin baskıları karşısında tutunabilmeleri, bağımsızlıklarını ve seçtikleri sosyal düzeni savunabilmeleri için ilerici Arap devletlerine yardımda bulunmaktadır. Sovyetler Birliği, politik bağımsızlıklarını ve ekonomik bazlarını güçlendirmeleri için yeni kurulan ulusal devletlere yardımlar yapmaktadır. Ve bugün, delillerin de gösterdiği ve özellikle Amerikan emperyalizminin Viyetnam'daki yenilgisinin ispat ettiği gibi, emperyalizmin mahalli harpler taktığı bunu uygulayanlara başarılar sağlamamaktadır. Lenin'in bilimsel sosyalizm temelleri

üzerinde kurduğu devletin, mahalli harplerle ilgili emperyalist taktiğinin başarısızlıktan başarısızlığa uğratılmasındaki katkısı az değildir.

Sovyetler Birliği'nin güçlü oluşu, emperyalizmin yeni dünya harpleri plânlarının engellenmesinde kesin bir rol oynamaktadır. Komünist Partilerinden çoğunun belirttiği gibi, Sovyetler Birliği ve diğer sosyalist ülkeler olmasaydı, emperyalizm, halkları, çoktan yeni bir dünya harbinin ateşleri içine atacaktı.

Sosyalist devletle emperyalizm cephesindeki emekçilerin devrim hareketi arasındaki karşılıklı bağlar ve ilişkiler problemini, kapitalist devletlerle barış içinde yanyana yaşama uğrındaki mücadele ile emekçilerin devrim hareketini destekleyip güçlendirme mücadelesini bir arada yürütme ödevini pratikte ilk defa çözümlmek, Sovyetler Birliği Komünist Partisine nasip olmuştur.

Bunun basit bir iş olmadığını, politikada prensiplerle esnekliği ustalıklı ahenkleştirmeyi gerektirdiğini ispata lüzum yoktur. Çok iyi bilinmektedir ki, SBKP bu ödevi ardıcıl olarak çözümlmektedir. Kapitalist ülkelerle uluslararası ilişkilerin gelişmesindeki hiçbir menfaat, Sovyetler Birliği'ni, hiçbir zaman, Leninci enternasyonalist dayanışma ve devrim hareketinin diğer müfrezelerini destekleme mevzilerinden bir adım bile saptıramamıştır.

Bu yüzden, Sovyetler Birliği Komünist Partisinin, uluslararası arenada da daima Lenin'in gösterdiği yolda yürüdüğü gururla söylenebilir.

O, Lenin'in vasiyetlerini, tarihin en keskin dönemelerden geçtiği sıralarda bile azim ve sebatla gerçekleştirmektedir. Sovyetler Birliği Komünist Partisi, daima gelişen hayata ayak uydurmakta, Lenin'in fikirlerini, devrim savaşının şu veya bu kesimindeki somut koşullara uygun şekilde yaratıcı olarak geliştirmektedir.

SBKP MK Genel Sekreteri L. İ. Brejnef yoldaş, kardeş Partilerin 1969 Haziranında Moskova'da yapılan Danışma Toplantısında Partimiz adına söylediği nutukta şunları söylemiştir:

«Sınıf doğrultusunda ardıcıl olmak, prensiplerden fedakârlık yapmamak. taktikte esneklik, somut koşulları bütün yönleriyle gözönünde bulunmak, eylemlerde cesaretli, aynı zamanda düşünceli davranmak, anti-emperyalist savaşın bütün araçlarını ustalıklı kullanmak. İşte Lenin'in bize öğrettikleri ve işte bizim Lenin'den öğrendiklerimiz.»

Sovyetler Birliği Komünist Partisi, devrim teorisini, kendi ülkesindeki sosyalizm kuruculuğu pratiği ile ve dünya arenasında da enternasyonal politika ile sıkı bağları içinde geliştirirken, diğer kardeş partilerle birlikte, Leninizmi, yeni çağın bütün koşullarında uygulanabilen gerçek bir dünya devrim hareketi olarak kökleştirmektedir.

Uluslararası Danışma Toplantısında oybirliği ile kabul edilen «Vladimir İliç Lenin'in Yüzüncü doğum yılı dolayısıyla çağrı» da şöyle denilmektedir: «Marksizm-Leninizme – bu yüce enternasyonal öğretiye – bağlılık, komünist hareketinin ilerideki başarılarının garantisidir.»

Daha somut olarak bunun anlamı nedir? Zamanımızda, Lenin'in devrim öğretisi nasıl gerçekleştirilir?

Bu, Marksizm-Leninizmin devrimci ve enternasyonal prensiplerine bağlılıktır, bu yüce öğretinin yaratıcı ruhuna sadakattır. Bu prensipleri gerçekleştirmek için azimle çalışmaktır, aynı zamanda Marksizm-Leninizm teorisini, sınıf savaşının ve sosyalist toplum kuruculuğunun zamanımızdaki tecrübeleriyle aralıksız alarak zenginleştirmek.

Dünya devrim sürecinin gelişmesine yardım etmek, gerçekten devrimci bir politika yürütmek, her şeyden önce, uluslararası işçi ve kurtuluş hareketinin başlıca dayanağı olan dünya sosyalist sistemini *güçlendirmek* demektir. Bu konuda, hangi nedenle olursa olsun, emperyalizm karşısında yapılacak her türlü gerileme, reel politikada, çağımızdaki tüm devrimci güçlerin olanaklarını azaltma sonucunu doğurur.

Devrim hareketinin gelişmesi için, *bütün cephelerde* emperyalizme karşı savaşmak, bu savaşta ortaya çıkan bütün olanaklardan âzami şekilde faydalanmak zorunlu bir şarttır. Bunun için de, işçi sınıfını ve emekçi yığınlarını bu savaşa hazırlamamız ve devrimin zaferini sağlayacak bütün savaş biçimlerinden faydalanmamız lâzımdır.

Geniş emekçi yığınlarını işçi sınıfının etrafında ve devrim plâtformunda birleştirmek, tekellerin egemenliğini ortadan kaldırmanın zorunlu şartıdır ve bütün toplumun devlet yönetiminin proletarya tarafından gerçekleştirilmesi için en önemli koşuldur.

Zamanımızda da, devrimci olmak, enternasyonalist olmak, *ulusal kurtuluş hareketini her yönden desteklemek anlamına gelir*. Günümüzde işçi sınıfının müttefikleri meselesinin uluslararası yönü gittikçe daha büyük bir önem kazanmaktadır. Uluslararası işçi sınıfının savaşı ile ulusal kurtuluş hareketinin emperyalizme karşı yürütülen genel savaşta birleşmesi hakkındaki Lenin'in vasiyeti, artık pratikte gerçekleşmektedir.

Komünist hareketinin iç ve enternasyonal ödevleri, pratikte, tüm *devrimci güçlerin birliğini kuvvetlendirme* mücadelesinde birbirleriyle kaynaşmaktadır. Komünistlerin bu yönde sarfetmekte oldukları gayretler, ancak, her şeyden önce işçi ve komünist partileri arasında bir birlik kurulduğu zaman başarılı sonuçlar verebilir. 1969 Danışma Toplantısında bu birliğe doğru büyük bir adım atılmıştır.

İşçi sınıfının hedeflerine hem ulusal çerçeve içinde, hem de enternasyonal çapta ulaşılabilmesi için, *Marksist-Leninist partinin devrimin politik*

yöneticisi olarak yetişip olgunlaşması gereklidir. Bu da, sağcı ve «solcu» her cinsten oportünizme karşı, Marksizm-Leninizmin temiz kalması uğrunda, onun prensiplerini yığınlar arasında yaymak, partinin politik ve örgütsel çalışmalarını bu prensiplere dayanarak yetkinleştirmek için aralıksız mücadele yürütmek suretiyle sağlanabilir.

Leninizm, sosyalist ve komünist toplum yaratma uğrundaki bilinçli eylemlerde yaşamaktadır.

Leninizm, işçi ve ulusal kurtuluş hareketinin devrim savaşında yaşamaktadır.

Leninizm, komünist partilerinin fikri, politik ve örgütlenme çalışmalarında yaşamaktadır.

Lenin'in kapitalizmin genel bunalımı hakkındaki görüşleri

HAYMAN LUMER

Lenin'in en önemli teorik hizmetlerinden biri, emperyalizmi derinden derine tahlil etmiş olmasıdır. O diyordu ki: «Kapitalist emperyalizm devri, kendi mahvının arifesinde bulunan ve artık yerini sosyalizme terkedecek kadar olgunlaşan ve içi geçen kapitalizm devridir.»

Son elli küsur yılın olayları, Lenin'in, emperyalizmi kapitalizmin son aşaması, yani çelişkilerin son haddine kadar, kendisinin sosyalizmle değiştirilmesi sorununu gündeme aldirtacak kadar sertleştiği aşaması olarak karakterize eden görüşünün doğruluğunu ortaya koymuştur.

Kapitalizm, yeryüzünün önemli bir kısmında yerini sosyalizme terketti ve durmadan derinleşen genel bunalım devrine girdi. Fakat bu bunalım birden gelip çatmadı. Onun unsurları, Birinci Dünya Savaşının başlangıcından önceki dönemde, özellikle XX. yüzyılın ilk yıllarında, tekelci sermayenin kapitalist dünyası üzerinde egemenliğini kurduğu, dünyanın emperyalistler arasında bölüşüldüğü ve yeniden paylaşılması için mücadelelerin başladığı koşullar içinde ve kapitalizmin çelişkilerinin alabildiğine keskinleşmesi biçiminde kendini göstermiş bulunuyordu.

Lenin, Kautski'nin sağcı oportünizmine karşı sebatla mücadele ediyordu. Kautski, tekelci sermayenin ortaya çıkmasında çelişkilerin zayıflamasını görüyor ve emperyalizmin artık «ültra emperyalizm» yolunu tuttuğunu iddia ediyordu. Ona göre, birbirini izliyecek nice gelişme aşamaları boyunca tekeller bir dünya kartelinde birleşecek, ve bir genel barışa varılacaktı. Lenin, Kautski'nin işte bu «ültra emperyalizm» teorisine

değinerak şöyle **diyordu**: «**Gelişmenin** ayrıntısız olarak bütün müesseseleri ve ayrıntısız bütün devletleri yutacak tek ve biricik evrensel tröst doğrultusunda gittiği şüphe götürmez. Fakat gelişme, bu doğrultuda, öyle koşullar içinde, öyle bir **tempo**yla, — hiç de sadece ekonomik olmayan ve aynı zamanda **politik** ve **ulusal** vs. — öyle çelişkiler, çatışmalar ve sarsıntılar içinde ilerlemektedir ki, o tek ve biricik evrensel tröste, milli finans sermayelerin «**ültra emperyalist**» evrensel birliğine varmadan önce, omutlaka daha önce, emperyalizmin kaçınılmaz olarak iflâs etmesi gerekecek, kapitalizm kendi karşıtına dönüşecektir.»

Kapitalizmin genel **bunalımı** Oktobr Devrimi zaferiyle söz götürmez bir gerçek oldu. O andan itibaren emperyalizmin dünya egemenliği sarsıldı. Ve dünya ölçüsünde emperyalizm ile yeni bir egemenlik, yani işçilerin ve köylülerin devlet egemenliği rekabete başladı.

Rusya'da sosyalizmin zaferi dünya kuvvetler dengesini kökten değiştirdi. Lenin RKP (b)'nin 1920'de yapılan IX. Kongresinde Merkez Komitesi adına okuduğu raporda şöyle diyordu: «Bolşevizm artık dünyaca bilinen bir varlıktır. İşçi devrimi başını kaldırmıştır. Oktobr'da gerçekleştirdiğimiz ve içinde kendi tecrübelerimizle yoğunarak 1905 Devrimi'nin vasiyetlerine göre hareket ettiğimiz sovyet sistemi evrensel-tarihi bir olgu niteliğinde belirmiştir... Şimdi zerrece abartmadan diyebiliriz ki, iki cephe tamamiyle bilinçli olarak dünya çapında karşı karşıya gelmiş bulunmaktadır.»

Lenin emperyalizmi **tahlil ederken**, çeşitli memleketlerde, kapitalizmin gelişmesindeki tutarsızlığın bu aşamada artmasına bilhassa önem veriyordu. Zira tam da bu tutarsız gelişme mevcut kuvvetler dengesini bozdu ve dünyanın yeniden paylaşılmasını hedef tutan emperyalist harplere yol açtı. Ve aynı tutarsız gelişmedir ki, Marks tarafından ileri sürülen daha önceki görüşten, yani devrimin gelişmiş kapitalist memleketlerin birçoğunda ve aynı zamanda gerçekleştirilmesini gerekli sayan görüşten farklı olarak, sosyalizmin tek ve ayrı bir veya birkaç memlekette üstün gelmesini mümkün, hattâ mümkünden de ileri, gerekli kıldı. Karşıt iki sistem arasındaki mücadelede yeni tarihsel dönem üstüne görüş ve düşünceler bu temel üzerinde işlenip geliştirildi.

Bu görüş ve düşünceler, kapitalizmin genel bunalımı dönemi, yani kapitalizmden tedricen sosyalizme geçiş dönemi fikrini, emperyalizmin egemenlik temellerini gittikçe kuvvetle sarsan sosyalizm ve ulusal kurtuluş güçlerinin çoğalması dönemi fikrini kapsamaktadır. Bu, kapitalizm için, pazar ve sürüm sorunlarıyla, süregen işsizlikle, uluslararası döviz güçlükleri ve büyüyen ekonomik istikrarsızlıkla bağlı ve birbirinden ciddi problemler dönemidir. Bu dönem içinde, tekeli sermaye kendi kazançlarını korumak, elden geldiğince arttırmak ve egemenliğini garantilemek için, devletin ekonomik kaynaklarına ve egemenliğine gittikçe daha çok

dayanmaktadır. Lenin, halen bütün kapitalist memleketlerinde hüküm sürmekte olan tekeller kapitalizmin ortaya çıkmasını da daha önceden açıklıkla görmüştü. Onun kanısına göre, bu bir yandan sömürünün ve ezginin şiddetlenmesi, öte yandan da kapitalist gelişmenin en son basamağına varması demektir.

Lenin zamanından günümüze kadar kapitalizmin genel bunalımı daha büyük ölçüde derinleşti. Tabiidir ki, o zamandan beri bunun somut belirtilerinde kayda değer değişiklikler oldu. Ama Lenin'in teorisinin esas unsurları yürürlükte kaldı. Bunları zamanımızın olayları, özellikle Birleşik Amerikadaki olaylar doğrulamaktadır.

Birleşik Amerikada sermayenin yoğunlaşması süreci durmadan gelişiyor. Amerikan kapitalizminin tarihinde son birkaç yıldaki kadar büyük sayıda birleşmeler görülmüş değildir. Federal Ticaret Komisyonu'nun verilerine göre, 1950 yılında 219 olan bu birleşmeler 1968'de 2.655'e çıkmıştır.

Şimdiki birleşmeler furyasının karakteristik çizgilerinden biri, yeni meydana getirilen konglomeratlar, yani çeşitli mamuller üreten firmaların birbirine katıldığı birlikler sayısının hızla artmasıdır. 1948-51 yıllarında bu birleşmeler yalnız % 40 oranındayken, 1968'de artık % 90'ı bulmuştur. Konglomeratların çatıştırılması, hisse senetleri dalaveresiyle ve vergi kaçakçılığı için çevrililen türlü entrikalarla kazançlar yığma emellerinin bir ürünüdür. Yoksa üretimin etkinliğini arttırmak gibi arzular bu konuda en sonda gelir. Demek oluyor ki, konglomeratların meydana getirilmesi tekeller sermayenin asalaklığının yeni bir görünüşüdür. Konglomeratları meydana getiren birleşmelerde büyük bankaların ve mali sermayenin rolü ve gücü artmaktadır.

Harp sonrası döneminin, hele son on yılın bir başka karakteristik özelliği, uluslararası (ya da çok milletli) sanayi korporasyonlarının meydana getirilmesidir. Birleşik Amerikanın yabancı memleketlerdeki direkt özel yatırımları 1950'de 11.8 milyar dolar iken, 1968 yılı sonuna doğru 5.5 defa artarak 64.8 milyar doları bulmuştur. Birleşik Amerikanın özellikle Avrupadaki sermaye yatırımları alabildiğine artmış, 1950 yılındaki sermaye yatırımlarının 10 mislini aşmıştır.

Gerçi diğer kapitalist memleketlerin de dış ülkelerde hatırı sayılır sermaye yatırımları vardır ve bunların önemli bir kısmı Birleşik Amerikadadır. Ama bu yatırımların genel toplamı, Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilâtı'nın verilerine göre, 1966 yılında Amerikan yatırımlarının en az % 64'ü kadardır.

Amerikan tekeller sermayesinin diğer kapitalist memleketler ekonomilerine sokulması biteviye artan bir direnişle karşılaşmakta ve emperyalistler-arası çelişkiler keskinleşmektedir. Bu çelişkiler, kapitalizmin —

Birleşik Amerika yararına olmadan devam eden – tutarsız gelişmesi sonucu olarak daha fazla derinleşmektedir.

Birleşik Amerikanın dünya ticaretindeki durumu 1960 yıllarında önemli derecede zayıfladı. Yaptığı ihracatın hacmi, Avrupa İktisadi Topluluğu memleketlerinin ihracatına kıyasla 1960 yılında % 68.4 iken, 1966'da % 56.8'e düştü.

Dünyaca geçerli döviz sıfatıyla doların durumu da son yıllarda sarsıldı. Bu sarsıntıyı, gittikçe artan enflasyon ve bunu belirliyen % 5–6 oranındaki yıllık fiyat yükselişleri etkilemektedir. Başlıca kapitalist memleketlerin merkez bankaları, bu enflasyon hafifletilmediği ve Birleşik Amerikanın ödeme dengesindeki açık giderilmediği takdirde, altın yerine dolar almaktan vazgeçeceklerini açıkça hissettirdiler. Ama şimdiyedek ne enflasyon azaltıldı, ne de Amerikanın ödeme dengesi açığı giderildi.

Kapitalizmin tutarsız gelişmesi emperyalistler-arası rekabetin artmasına yol açıyor. Dünya alanında Amerikan emperyalizminin durumunun zayıflamasına paralel olarak, saldırganlığı da artıyor, diğer kapitalist memleketlerinin ekonomilerine nüfuz denemeleri sıklaşıyor. Fakat Birleşik Amerika bütün niyet ve plânlarında dünya kuvvetler oranındaki değişme gerçeği ile yüzyüze geliyor ve saldırganlık politikası anti-emperyalist güçler tarafından gittikçe daha büyük bir direnişle karşılanıyor.

Bunun en açık belirtisi, Amerikan emperyalizminin Viyetnam halkı tarafından gösterilen direnişle uğradığı hezimettir. Amerikan emperyalizmi, Birleşik Arap Cumhuriyeti'nde ve Suriye'de şimdiki ilerici rejimleri devirme denemelerinde de hezimate uğradı. Bu emperyalizm, Küba'da sosyalist devleti ezemedi. Lâtin Amerikada anti-emperyalist hareketin gelişmesi, Amerikan tekelci sermayesinin daima babasının çiftliği belleği bu bölgedeki egemenliğini gittikçe daha büyük ölçüde tehdit eden bir netelik kazandı.

Ne var ki, Amerikan emperyalizmi dünya gericiliğinin dayanağı olarak hâlâ büyük bir kuvvet sahibidir. Buna rağmen, onun kuvvetlenmeyip, biteviye zayıfladığı da bir gerçektir. Bütün kapitalist dünyasında olduğu gibi, Birleşik Amerika da, kapitalizmin genel bunalımının etki kapsamı içindedir. Bu bunalımın günden güne daha çok etkilediği emperyalizm, tekellerin kazanç seviyesini korumak için, yığınlar üzerinde tekellerin ezgisinin artmasını yardımlamak ve mali sermaye egemenliğinin devamını sağlamak için, devletin ekonomik kaynaklarına gittikçe daha büyük ölçüde el atmaktadır.

Devlet-tekel kapitalizminin egemenliği kuvvetleniyor. Bu egemenlik, komünist ve işçi partilerinin uluslararası danışma toplantısının dokümanında sözü edilen ve Birleşik Amerikada da tam anlamıyla beliren bazı yeni çizgiler kazanıyor. Fakat bu memlekette devlet-tekel kapitalizmi

gelişmesinin karakteristik çizgilerinin en belirginini ekonominin ve her yanı ile toplum hayatının gittikçe artan ölçülerde militarizasyonudur. Birleşik Amerikanın askeri harcamaları, bütün diğer başlıca kapitalist memleketlerin harcamalarını bir hayli geçiyor. Viyetnamdaki saldırıda tırmanmalarla, bu harcamalar, yalnız İkinci Dünya Savaşındaki harcamalara yaklaşan ölçülere varıyor. 1969 yılı tüm devlet bütçesinin % 53'ünden fazlası ve genel milli hâsılanın % 10'u askeri amaçlarla harcanmış bulunuyor. Bu haddinden fazla kabarık askeri bütçeler, ağır yükü emekçilerin sırtına yükletilen vergilerin durmadan artırılmasıyla meydana getiriliyor. Birleşik Amerikada 1929 yılında vergiler bütçe gelirlerinin % 13'ünü teşkil ederken, bunun bugün milli gelirin % 37'sini yuttuğunu söylemek yeter. Tek sözle, ekonominin militarizasyonu yüzünden milli gelirin yıldan yıla daha büyük kısmının israf edilmesi Amerikan ekonomik hayatının değişmez daimi çizgisi haline geliyor.

Birleşik Amerikada ekonomide «ayarlama»dan söz edilir durur. Fakat askeri harcamaların esas «ayarlayıcı» olmakta devam ettiği apaçık bir gerçektir. Bütün ekonomik ayarlama denemeleri, pazar kuvvetlerinin ağır basan etkisini yenmeyi başaramamıştır. Viyetnamdaki harp tırmanmasına rağmen, 1967 «küçük yıkımlar» yılı olmuştur, ve 1970'de büyük bir yıkım tehlikesi reel olarak mevcuttur.

Gerçekte, ekonomik ayarlama'dan maksat, emekçilerin sırtından tekelleri besleyip ayakta tutmaktır. 1960–68 yıllarında tekellerin (vergiler ödendikten sonra) elde kalan kazançları hemen hemen iki kat artmış, buna karşılık, ortalama haftalık ücretlerde sadece % 27, reel ücretlerde ise daha az, yani % 10 bir artış olmuştur. Hele son zamanlarda Birleşik Amerikada reel ücretler – yıllardır ilk defa olarak – artış göstermemekte, hattâ bazı ahvalde düşmektedir. Bir başka deyişle, emekçilere düşen milli gelir payı nispeten azalmaktadır. Emekçilerin yaşama koşulları, ekonomik gelişmeyi suni olarak frenlenme politikası ve işsizliğin artması yüzünden kötüleşmektedir. «Enflasyonla mücadele» adıyla tanınan politika sonucunda, üretim artışı görünüşte ağırlaştırılmış, istihdam azalmıştır, fakat enflasyonist fiyat yükselişleri devam etmektedir. Gelecek yıl Amerikan emekçilerini ekonomik düşüş ve enflasyonun devamı perspektifi beklemektedir.

Tekellerin, ücretleri, istihdamı ve hayat düzeyini etkileyen saldırısından, özellikle milyonlarca zenci, Meksika kökenli Amerikalılar ve Portorikolular zarar görmektedirler. Aşırı sömürü ve ırkçı ezgiyi sırtlarında deneyenler bunlardır.

Devletle birlik halinde faaliyet gösteren malî sermayenin emekçiler üzerindeki ezgisinin artması sınıf savaşını şiddetlendirmiş ve gerek ölçüleri, gerekse şiddeti bakımından hızla artan demokratik eylemlerin yayılselip yayılmasını teşvik etmiştir.

Barış hareketi Amerikan tarihinde görülmemiş ölçülere varmıştır. Viyetnamdaki saldırıya karşı örgütlenen protesto hareketlerine halkın bütün tabakalarından milyonlarca Amerikalı katılmaktadır.

Zenci halk insanlık-dışı ezgiye ve horlanmaya karşı ayaklanmakta ve onun protesto hareketleri durmadan genişlemektedir. Gençliğin canlılığı ve eylemleri de gittikçe artmaktadır.

Otomobil sanayii işçilerinin güçlü sendikasının AFT/KPP'den çıkması, örgütlü işçi sınıfının saflarında arınma ve güçlenmenin parlak bir ifadesi olmuştur. Bu sendika, taşıt otoları şoförlerinin ve depo işçilerinin büyük sendikasıyla beraber Sendikal Eylem Birliği'ni meydana getirmiştir. Bu Birlik, AFT/KPP (madenler) başkanının ve sendika bürokrasisinin gerici politikasından uzak kalma akımını temsil etmektedir.

Radikal tedbirler süreci halkın birçok tabakalarını kapsamış bulunmakta, Viyetnamdaki harbin emperyalist karakterini ve bizzat emperyalizmin karakterini gittikçe daha bilinçli olarak kavrayanların meydana getirdiği önemli bir grup birinci plâna çıkmaktadır. Sol güçlerin hareketinde yeni bir yükseliş göze çarpmaktadır. Bu güçlerin yürüttüğü mücadeleden merkezinde Amerikan Komünist Partisi bulunmaktadır.

Son yılların olayları, Lenin'in emperyalizmi karakterize eden görüşlerini tamamiyle doğrulamaktadır. Ve gerçekler, Kautski'nin ileri sürdüğü teorisin çağdaş rivayetlerini, yani kapitalizmde sömürü derecesinin güya azaldığı, işçi sınıfının çeşitli sadaka ve bağışlarla satın alındığı ve sınıf mücadelesinde artık sasyal ilerlemenin itici gücü almadığı yeni aşamaya, «neo-kapitalizm»e, ya da «yeni endüstri toplumu»na dair iddiaları yalanlamaktadır.

Kapitalizmin genel bunalımının şiddetlenmesini dümdüz bir gelişme olarak görmek elbette doğru olamaz. Amerikan emperyalizmi bizzat kendi ağırlığı altında çökecek değildir. Onu zamanımızın coşkun demokratik hareketleri içinde olgunlaşmakta ve sağlamlaşmakta olan güçler er-geç çökerteceklerdir.

Hayat Lenin'in emperyalizm teorisini doğruluyor

ALBERT BUHMAN

Lenin'in emperyalizm teorisi, çağdaş devlet-tekel kapitalizminin gelişme süreçlerini anlamak için bilimsel bir temel teşkil eder. Lenin'in, eserlerinde, emperyalizmin bellibaşlı özellikleri, esas belirtileri ve eğilimleri

hakkında yazdıklarının hepsi, Almanya Federal Cumhuriyeti'nde (AFC) devlet-tekel kapitalizminin gelişmesi konusunda da tamamiyle geçerlidir.

Lenin «Emperyalizm, kapitalizmin en yüksek aşaması» adlı eserinde, sermayenin yüksek derecede yoğunlaşması ve merkezleşmesi ortamında meydana gelen tekel'in, emperyalizmin esas ekonomik belirtisi olduğunu gösterdi. Lenin, bunun yanı sıra, devlet-tekel kapitalizmi yolunda gelişen tekel kapitalizminin, sermayenin yoğunlaşma ve merkezleşmesi sürecini hızlandığını, ona yeni çizgiler ve nitelikler kazandırdığını da belirtti-yordu.

AFC'de yoğunlaşma ve merkezleşmenin devlet-tekel süreci son yıllarda alabildiğine hızlandı. Büyük konsernlerin birleşmesi yenidir. İşte kalbu-rüstü bazı örnekler: «Ruhrkohle AG» konserni kurulmuş, «IG Farben» grubu kadrosuna dahil bulunan «Badişe Analin und Sodafabrik» firması «Vintershal» konserni ile birleşmiş, «Hütenwerk Oberhavanzen» firması «Tissen» konserni tarafından yutulmuş, «Gelzenkirhener Bergwerks AG» aksiyoner kumpanyası «Rayniş Vestfalişe Elektrisitetswerke AG» devlet konsernine katılmış, «AEG Telefunken» ve «Simens» konsernleri arasında bir kooperatifleşme kontratı imzalanmıştır.

Karakteristik bir nokta olarak şunu da belirtmeliyiz ki, askeri sanayi kolları, yoğunlaşma ve merkezleşme sürecinde başlıca ve önemli halkayı teşkil etmektedir. Devletin gerçekleştirilmesine son zamanlarda başla-dığı yeni silâhlanma programları temeli üzerinde birçok birleşmeler olmuş ve her şeyden önce hava kuvvetleri ve roket silâhları sanayiinde, atom sanayiinde, elektron ve kimya sanayiinde ve aynı zamanda otomo-bil yapımı kolunda ve enerji sanayiinde başlıca askeri sanayi konsern-lerinin birleşik işletmeleri meydana getirilmiştir.

Bu süreçler sonucu olarak, büyük tekeli müesseselerin çıkarları ile Batı Alman ordusunun çıkarları birbirine kuvvetle örülmektedir. 22 milyar markı bulan yıllık bütçesiyle Batı Alman ordusu en güçlü ve en sürekli müşteri sayılmakta ve alabildiğine elverişli bir sürüm pazarı teşkil etmektedir.

Ekonomik potansiyelin dev sermaye elinde devam eden birikimine ve yoğunlaşmasına bağlı olarak askeri sanayi kompleksinin gelişmesi, çağdaş Batı Alman kapitalizminin iç çelişkilerini keskinleştirmekte ve istikrarsızlığını artırmaktadır. Fakat bu gelişme aynı zamanda dev ser-mayenin emperyalizm için karakteristik olan arzusunu, yani memleket içinde politik gericiğin egemenliğini sağlama ve bir yandan uluslararası alanda ekonomik ve politik yayılışını gerçekleştirme arzusunu da şiddet-lendirmektedir.

Bilindiği gibi V. İ. Lenin, emperyalizm hakkındaki eserlerinde, tekeli büyük sermayenin yayılma emeli ile saldırganlığının emperyalizm için

esas karakteristik çizgilerden biri olduğuna işaret eder. Bu çizgi, Lenin'in de işaret ettiği gibi, Alman emperyalizminde – onun özgül koşulları dolayısıyla – özellikle belirgindir.

Bu çizgi, her şeyden evvel, Batı Alman dev sermayesinin hedeflerinde ifadesini bulmaktadır. Onun hedefleri de, Avrupa'da statükoyu kendi yararına değiştirmek, İkinci Dünya Savaşının ve savaş sonrası gelişmenin sonuçlarını revize etmek, Alman Demokratik Cumhuriyetini (ADC) ilhak etmek, Oder-Nayse sınırını ortadan kaldırmak ve 1937 sınırları çerçevesi içinde egemenliğini yeniden kurmaktır.

Bu hedefleri gözönünde tutan Batı Alman emperyalizmi, şimdi sözümoña iç reformun uygulanması ve «olağanüstü kanunlar»ın kabulü ile kurulmuş olan devlet egemenliğini gerici açıdan yeni baştan kurmaya devam etmektedir.

Batı Alman emperyalizminin teşkil ettiği ciddi tehlike, Batı Alman dev sermayesinin mevcut statükoyu değiştirme mücadelesinde çağımızın en saldırgan kuvveti olan Amerikan emperyalizmi ile birlik olmasında belir-mektedir. Batı Alman dev sermayesi tüm askeri politikasını Birleşik Amerika'yla birlik temeli üzerine oturtmuştur. İşin şimdiki dönem için karakteristik olan yanı, Batı Alman sermayesinin bu birlik içinde ve Nato'da daha büyük etki sahibi olmakta açıkça ısrar etmesi, ordusunu en modern saldırı silâhlarıyla ve süratle donatması, atom silâhına sahip olma hakkı için mücadelesini artırması ve Batı Avrupa'da egemenlik iddialarını gizlemeden ileri sürmesidir.

Bu gerçekler, komünist ve işçi partilerinin 1969'da Moskova'da yapılan Danışma Toplantısının bu konudaki tesbitlerini ve sonuçlamalarını doğrulamaktadır. Esasen, bu Danışma Toplantısına katılanlara Almanya Komünist Partisinin sunduğu açıklama belgelerinde, Avrupa'da barışı ve güvenliği tehdit eden baş tehlikenin Batı Alman emperyalizminden geldiği esaslı verilere dayanılarak bütün ayrıntılarıyla ortaya konmuştur.

Şüphesiz, herkesçe bilindiği gibi, Batı Alman emperyalizminin yayılma ve egemenlik emelleri, uluslararası alanda kuvvetler oranının gittikçe daha fazla sosyalizm yararına değişmekte olduğu bir zamanda şiddetlenmektedir. Sosyalist ülkelerin ve bu arada ADC'nin gittikçe artan gücü, Batı Alman emperyalizminin bu plânlarını gerçekleştirme yoluna aşılmaz bir set çekmekte, AFC emekçi yığınlarının da, barış, demokrasi ve Avrupa güvenliği uğrındaki mücadelesini kolaylaştırmaktadır. ADC politik ve moral itibarı sayesinde ve birbirinden büyük başarıları sonucu olarak, AFC emekçilerinin bilincinin gelişmesini etkilemektedir.

Bu olumlu gelişmenin, Avrupa güvenliğini sağlama mücadelesi için büyük bir önemi olduğu söz götürmez. Bilindiği gibi, iki Alman devleti arasında barış içinde yanyana yaşama ilkesinin hayata geçirilmesi,

Avrupa güvenliği ile ilgili en esaslı sorunlardan biri olarak kalmaktadır. Ne var ki, Batı Alman dev sermayesinin gelişme yönleri, AFC'nde henüz ADC ile ilişkileri normalleştirmek, yani onunla barış içinde yan yana yaşama ilişkileri kurmak için gerekli koşulların olgunlaşmadığı sonucunun çıkarılmasını zorlamaktadır. Buna rağmen, biz AFC'nde kuvvetler oranının barışsever ve demokratik hareketler yararına daha da değişmesi olanağını gözden uzak tutmamaktayız.

Bunun yanı sıra, son iki yıl boyunca uluslararası alanda kuvvetler dengesindeki değişikliklerden ötürü daha belirli bir nitelik kazanan ayrıcalıkları, ADC'nin başarılarını, AFC'nde tekeli sermayenin çelişkilerini de dikkatle izlemekteyiz. Bu çelişkiler, Batı Alman emperyalizminin dolaysız amaçlarını elbette etkilemiyor. Daha doğrusu Batı Alman dev sermayesinin nüfuzlu çevreleri, yayılcı büyük devlet emellerini hayata geçirme yolunda apaçık intikamcı ve neo-nazist plânlardan yeni bir varyanta geçmeye, yani aynı amaçları gütmekle beraber, bunların gerçekleştirilmesi için devamlı bir süreyi, daha esnek biçim ve yöntemlerden faydalanmayı öngören varyanta doğru geçmeye gittikçe daha fazla önem veriyorlar. Bunun için, Batı Alman dev sermayesinin bu nüfuzlu çevreleri arasında, Alman Sosyal Demokrat Partisi (ASDP) hükümetinin yardımıyla, gerek devlet-tekeli kapitalizminin fonksiyonu için gerekli iç koşulların, gerekse dış koşulların, yani onun saldırgan amaçlarını gerçekleştirme koşullarının daha kolay ve daha sancısız yaratılacağı kanısı yerleşmiş bulunuyor.

Yeni kuvvetler ayrışımı, egemen sınıf içinde çelişkilerin keskinleşmesi ve Hristiyan Demokrat Birliği (HDB) ile Hristiyan Sosyal Birliği (HSB)'nin hükümetten uzaklaştırılması sonucu olarak, AFC emekçi yığınları ve bütün barışsever güçler, saldırgan tekeli sermayeye karşı mücadelede kendi mevzilerini sağlamlaştırma ve kuvvetler dengesini kendi yararlarına daha da değiştirme yönünde kullanmaları gereken çok kıymetli bir zaman kazandılar.

Ne var ki, Lenin'in öğrettiği gibi, bu çelişkilerden, ancak bunların gerçek nedenlerini doğru olarak değerlendirdiğimiz takdirde başarıyla yararlanabiliriz. Bu değerlendirme sonuçları kendi anlamlarının çerçevesi içinde, büyük sermayenin egemenliğini kısıtlama ve yeni politikayı yürütme savaşını güçlendirme alanında uygulanabilir.

İşte biz bütün bunları gözönünde bulundurarak, AFC koalisyon hükümetinde olup biten değişiklikleri değerlendirmekteyiz.

Lenin, yeni süreçlerin ve olguların somut biçimde tahlil edilmesine daima büyük bir önem veriyordu. O, yalnız somut bilimsel tahlil yardımıyla pratik politika için gerekli sonuçların çıkarılabileceğini ispat etti. Almanya Komünist Partisi, Lenin'in bu talimatına – hele bugün AFC'ndeki yeni süreçlerin tahlilinde – büyük bir önem vermektedir.

HDB/HSB'nin hükümetten uzaklaştırılması ve ASDF yönetiminde bir federal hükümet kurulması, Batı Alman işçi sınıfının önünde, bütün demokratik güçlerin önünde, büyük sermayenin egemenliğine karşı, bugüne bugün devam eden sağa ve neo-nazizme kayma tehlikesine karşı direnişin genişletilmesi için, sosyal ve demokratik istekler ve emekçilerin yararına yeni bir politika izlenmesi uğrunda yürütülen mücadelenin kuvvetlendirilmesi için yeni olanaklar açmaktadır. ASDP hükümetinin programında bu bakımdan birçok elverişli noktalar vardır.

Partimiz, bir yandan, her şeyden evvel büyük burjuvazi ve onun propaganda araçları tarafından, AFC'ndeki hükümet değişikliğinin güya iktidar değişikliği olduğu yolunda sistemli surette yayılan hayal mahsulü kuruntulara da kesinlikle karşı çıktı.

Bilindiği gibi, Lenin, hükümet değişikliğinde daima iktidarın hangi sınıf'ın elinde, hegemonyanın kimde olduğuna bakılması gerektiğini öğretiyordu. Partimiz, yeni durum ve koşulların somut tahliline dayanarak, AFC'nde siyasi iktidarın daha önceki gibi yine büyük tekelci sermayenin elinde bulunduğunu saptamaktadır.

Bundan ötürü, biz, Batı Almanya halkı arasında, hükümet değişikliğinden sonra Batı Alman emperyalizminden gelen, barışı ve Avrupa güvenliğini tehdit eden tehlikenin artık giderildiği yolunda geniş ölçüde yayılan hulyalara da karşı çıkmış bulunuyoruz.

Hükümet değişikliği sonucunda birçok şeylerin değiştiği de bir gerçektir. Demokratik güçlerin büyük bir eylem özgürlüğü kazanmış olmaları önemlidir. Ama Batı Alman emperyalizminin karakteri ve özellikleri bakımından hiçbir şey değişmiş değildir.

V. Brant'ın hükümetini taktim konuşmasında, politikada «intikal» ve «yenileme»den, daha geniş demokrasiye geçmekten ve reformlar yapılabildiğinden söz edilmektedir. Ne var ki, hükümet deklarasyonunda söz konusu olduğu biçimdeki «intikal»ın anlamı, şimdiyedek – Adenauer zamanından Kizinger'e kadar – izlenen saldırganlık politikasının devamından başka bir şey değildir. Ve öyle görülüyor ki, yeni sosyal-demokrat hükümetin bu konudaki ödevi, bazı «dekoratif» unsurların yardımıyla, özellikle şu «yenileme» terimini dilden düşürmüyerek, tekelci sermayenin bu politikasını ve onun otoriter egemenlik yöntemlerini yığınlara şirin göstermek olacaktır.

V. Brant'ın yapılacağından söz ettiği reformlar da, herhalde, HDB/HSB'nin girişmiş olduğu «devlet iç reformu»nun devamını teşkil edecektir. Bunda emperyalizmin esas yasallıklarından biri kendini göstermekte olup, bu yasallığı Lenin şöyle karakterize etmiştir: «Özellikle emperyalizm, banka sermayesi devri, dev kapitalist tekeller devri, tekelci kapitalizmin

devlet-tekel kapitalizmine yükselmesi devri «devlet makinesi»nin olağüstü takviye edildiğini göstermektedir.»

Buna karşılık, AFC'nde ilerici çevreler, kuvvetler oranını kendi yararlarına değiştirmeyi amaçlayan gerçek demokratik dönüşümlerin yapılmasını istemektedirler.

Şunu da belirtmeliyiz ki, hükümet deklârasyonunda iki Alman devletinin varlığından söz edilmesi ileri bir adımdır. Ancak, Dışişleri Bakanı V. Şel'in son demeçlerinde, ADC'ni devletler hukukuna göre tanımaktan yancizen, AFC'nin tüm Almanya'yı tek başına temsil ettiği yolundaki önceki iddiaları savunan bir dil kullanması, eskimiş «Halştayn Doktrini»nin yeniden ileri sürüldüğünü göstermektedir.

Askeri kuruculuk ve harp sanayii alanındaki süreçler özellikle dikkate değer. Bu alanda öngörülen «reformlar»ın yeni yönelişle hiçbir ilişkisi yoktur. Tersine, bu «reformlar», Batı Alman ordusunu bir saldırı ordusu olarak genişletme yönünde daha ardıcıl bir politika izlenmesinden başka bir şey değildir.

AFC'nin yeni Harp Bakanı H. Şmidt, nükleer silâh taşıma araçlarını daha da yetkinleştirme sürecinin devam edeceğini şüphe götürmez bir kesinlikle söylemiştir. O artık Nato Konseyi'nde, nükleer silâhın kullanılması meselesinin kararlaştırılmasına Batı Almanya'ya daha geniş katılma hakkı tanınmasını sağlamış ve Batı Alman ordusunun komuta heyeti saflarının hissedilir derecede genişletileceğini ifade etmiş bulunuyor. Bunu, yeni bir Alman genel kurmaylığı kurulacağı şeklinde anlamamız gerekiyor.

İlginç bir örnek de şudur: Yeni kabinede Bilim ve Eğitim Sorunları Bakanlığı'na partisiz profesör Loysink getirilmiştir. Bu adam, Krup konsernine yakınlığıyla tanınmaktadır. Başbakan Brant, Hamburg'da çıkan «Ştern» dergisine verdiği mülâkatta, «Loysink'in kabineye alınması sanayi önünde bir reverans denemesi midir?» sorusuna şu cevabı vermiştir: «Sanayiden söz ediliyorsa, ben bunun kötü olmadığı kanısındayım, baylar. Loysink'e gelince, o herhalde Krup konserni yönetiminde yer alması gereken bir adamdır.»

Biz bu somut gerçekleri gözden kaçırmamak zorundayız. Bundan ötürü, yığınlar arasında çalışırken, Lenin'in bu husustaki öğüdünü de yerine getiriyoruz, yeni emperyalistlerin gizli harp hazırlıklarını açıklamaya gayret ediyoruz.

V. İ. Lenin, sosyal-demokrasi hareketinde, emperyalizmle bağlı olarak oportünizmin gelişmesi üzerinde daima dikkatle duruyor ve onu karakterize ediyordu. O daha 50 küsur yıl önce, emperyalizm ile oportünizm arasındaki kopmaz bağı göstermişti. Biz de bugün sosyal-demokrasiyi değerlendirirken, Lenin'in bu husustaki uyarısını kılavuz ediniyor ve aynı

zamanda oportünizmin yeni kuvvetler dengesiyle bağı yeni belirme biçimlerini de gözönünde bulunduruyoruz.

AFC'nde işçi sınıfı arasında sosyal-demokrasinin kuvvetli bir etkisi vardır. Biz, ASDP'nin hâlâ büyük demokratik imkânlarla sahip olduğu ve olumlu bir rol oynayabileceği kanısındayız. Ve bundan ötürü, sosyal-demokrasi ile her düzeyde hareket birliğine ulaşmak için mücadele yürütmekteyiz. İşte bu anlayış ve tutumumuzla, hükümetin barışa hizmet eden her demokratik ve ilerici adımını destekliyeceğiz ve onu sağın hücumlarına karşı savunacağız. Hükümetin büyük sermaye ve gerici askeri çevreler tarafından yapılacak baskılar altında göstereceği her türlü gerilemeye karşı da aynı sebatla mücadele edeceğiz.

Almanya Federal Cumhuriyeti'nde Komünist Partisi, evvelce olduğu gibi, yasaktır. Biz, kanuna aykırı olan bu yasağın kaldırılmasının, V. Brant'ın AFC'nde «demokrasiyi genişletme» tezi için bir mihenktaşı olabileceği kanısındayız.

Yeri gelmişken, Almanya Komünist Partisi'nin legal çalışma hakkına kavuşturulması için yürüttüğümüz mücadelede eylemsel desteğini gördüğümüz bütün kardeş partilere teşekkür ederiz.

Lenin'in proletarya enternasyonalizmi hakkındaki fikirleri daima yaşayacak

YAN ŞİDLİYAK

Lenin tarafından geliştirilen proletarya enternasyonalizmi teorisi, proletaryanın gerek uluslararası, gerekse ulusal alanlarda burjuvaziye karşı yürüttüğü sınıf savaşının bir bütün haline gelmesiyle de pratikte tamamiyle doğrulanan bu teori, Marksizm-Leninizmin önemli bir bölümüdür. Lenin'in, yığınları enternasyonalizm ruhunda eğitme dâvasına ve komünist partilerinin bu prensip temelinde faaliyetine ne büyük bir önem verdiği bilinmektedir.

Bugün sosyalizmin kapitalizmle sınıf savaşında «enternasyonalizm» ve «enternasyonal politika» kavramları her zamankinden ziyade ana sorunlar haline gelmiş, yeni bir muhteva kazanmıştır. Bu gerçek, komünist ve işçi partilerinin Moskova'da yapılan Uluslararası Danışma Toplantısının dokümanlarında ifadesini bulmuş, her komünist partisinin, yürüttüğü faaliyetten ötürü kendi işçi sınıfı ve halkı önünde ve aynı zamanda

uluslararası işçi sınıfı önünde sorumluluk taşıdığına önemle işaret edilmiştir. Her komünist ve işçi partisinin ulusal ve enternasyonal sorumluluğu bir bütündür.



Proletaryanın sınıf savaşı ve ilerici anti-emperyalist hareketin atılımları, harpten sonraki dönemde eşi görülmedik ölçüler aldı ve uluslararası bir karakter kazandı. Birçok memlekette işçi egemenliğinin kurulması, tüm uluslararası politikaya, dünyanın kaderine ve çağımızın bütün ana sorunlarının çözümüne kuvvetli bir etki yaptı. İşte bu temel gerçeklere dayanılarak aşağıdaki önemli sonuçlara varıldı:

Birincisi: Toplumsal iki sistem – sosyalizm ve kapitalizm – arasındaki savaş, çeşitli belirtileriyle, proletaryanın tekelci burjuvazi ile uluslararası alanda çarpışmasının esas şekli haline gelmiştir. Bu savaşın çözümleyici önemini Lenin daha Sovyet devletin kuruluş döneminde belirtmiş ve şunları yazmıştır: «Bir emperyalist harpten sonra, dünyanın şimdiki durumunda, halkların karşılıklı ilişkilerini, tüm dünya devletleri sistemini, küçük bir grup teşkil eden emperyalist devletlerin sovyet hareketine ve başta Sovyet Rusya olmak üzere sovyet devletlerine karşı yürüttüğü mücadele belirlemektedir. Bunu gözden kaçırırsak, dünyanın en ıssız bir köşesinde de olsa, ulusal veya koloniyal hiçbir soruna doğru dürüst bir çözüm yolu bulamayız.»

Lenin'in bu gibi işaretleri, sosyalizmin bir dünya devletler sistemi haline geldiği günümüzde özel bir anlam kazanmaktadır.

İkincisi: Sınıf savaşının uluslararası karakteri, devrimci, ulusal kurtuluşçu ve ilerici hareket ile sosyalist ülkeler topluluğu arasındaki karşılıklı bağlılığı kuvvetlendirici (bununla da enternasyonalizmin rolünü artırıcı) etkiler yapmaktadır.

Proletarya enternasyonalizmi, sosyalist ülkelerin, komünist ve işçi hareketine, bütün anti-emperyalist güçlere yardım ve desteğini öngördüğü gibi, kapitalist memleketlerdeki komünist ve ilerici partilerin sosyalist ülkeler sistemiyle dayanışmasını da öngörmektedir. Sosyalist topluluğun başlıca kuvveti olan Sovyetler Birliği'nin mevzilerini zayıflatmaya, itibarını baltalamaya çabalayan burjuva anti-sovyet propagandasına karşı mücadele, bu destek ve dayanışmanın organik bir parçasıdır.

Üçüncüsü: Sınıf savaşının uluslararası karakteri ve dünya sosyalist ülkeler sisteminin meydana gelmesi, enternasyonalizme, sosyalist sistem partileri ve devletleri arasındaki ilişkiler alanında yeni nitelikler kazandırmıştır. Proletaryanın devlet egemenliğini ele geçirmesi ve geniş emekçi yığınlarının desteği ile egemen sınıf haline gelmesi, enternasyonal bağlantıları sosyalist ülkeler halkları arasındaki ilişkiler ortamına yaymış

ve sosyalist memleketlerin devletlerarası, ekonomik ve askeri ilişkilerinde bu bağlantıların öz ve biçimlerini zenginleştirmiştir. Böylelikle, evvelce hiç de bilinmiyen nice problemler ortaya çıkmış ve bunlara teorik ve pratik yeni çözümler bulma gereği hâsıl olmuştur. Sosyalist ülkelerin birliğini kuvvetlendirme yollarını seçmede büyük bir dikkatle hareket etmek lâzımdır. Onların birleşik gücü kilit noktası önemini taşır; bu güç dünya ölçüsünde enternasyonal bağlantıların çekirdeği, esas dayanağı ve devrimci işçi ve anti-emperyalist hareketlerin gelecek başarılarının teminatıdır.

Sosyalist ülkelerin birlik ve beraberliğinin sağlanması, bu memleketler arasında karşılıklı yararlanmaya dayanan ekonomik işbirliğinin gelişmesi için şarttır ve emperyalistlerin kötücül plânlarına karşı sınırlandırmanın savunulmasını sağlayan başlıca unsurdur. Tek sözle, her memlekette sosyalizm kuruculuğunun azami etkinliğinin garantisi, sosyalist ülkelerin birliği temeline dayanır. Bu, uzak görüşlü bir politikadır. Bu politika, gelecekte, sosyalist devletlerin geniş anlayışlı bir toplumsal entegrasyonu fikrine de hizmet etmektedir. **Demek ki, biz, karşılıklı eşitlik, kardeşçe işbirliği ve dostluk ruhunda gelişen sosyalist ülkelerin halkları ve devletleri arasında yeni tip ilişkilerin biçimlenmesi gibi tarihsel bir süreci de kapsayan sosyalist enternasyonalizmden söz edebiliriz.**

Proletarya enternasyonalizmi prensipleri karşısındaki, uluslararası komünist ve işçi hareketinin enternasyonal cephesini kuvvetlendirmenin objektif zorunluğu karşısındaki tutum ve davranış, bugün, her zamankinden ziyade, bu harekete katılan her partinin izlediği politikanın doğruluğunu yoklama ölçüsü olmuştur. Komünist ve işçi partilerinin Moskova'da yapılan Uluslararası Danışma Toplantısında varılan sonuçların bu alanda büyük bir tarihsel önemi vardır. Aralarındaki bazı görüş ve tecrübe farklarına rağmen, Marksist-Leninist partiler, elbirliği ile bir değerlendirme yapmayı ve komünist hareketi için ana sorunlara değgin bir ortak genel doğrultu tesbiti işini başarmışlardır.

Bu başarı, elbette, bütün problemlerin artık çözülüp bittiği ve komünistlerin enternasyonal birliğini tehdit edebilecek bütün tehlikelerin giderildiği anlamına gelmez. Milliyetçilik ciddi bir tehlike teşkil ediyor. Bununla mücadele, Leninci esas prensiplerden biridir. Milliyetçiliğe ve şovinizmin her biçimine karşı Lenin'in nasıl uzlaşmaz davrandığı bilinmektedir.

Milliyetçilik, öteden beri genel olarak enternasyonal ve anti-emperyalist güçler içinde ayrılıkçı ve parçalayıcı eğilimlerin, özel olarak da, sosyalist ülkeler topluluğunda dezintegrasyon eğilimlerinin temeli olmuştur. Sınıf savaşının şimdiki koşulları içinde milliyetçilik, emperyalist ideoloji ve politikasının bir âleti olarak kullanılmakta ve bununla dünya sosyalist sisteminin birliği zayıflatılmak istenmektedir. Burjuva propagan-

dası, eski milliyetçi gelenekleri ve güvensizlikleri alevlendirmek, uluslararası işçi hareketinde ve sosyalist ülkeler arasındaki farkları – onların birliğini parçalamayı amaçlıyarak – derinleştirmek için büyük çabalar harcamaktadır.

Milliyetçilik, fonksiyonu ve sınıfsal temeli bakımından revizyonizmin bir benzeridir. Çünkü bunlar, burjuva ve küçük burjuva ideolojisinin işçi hareketi üzerindeki etkisinin ürünleridir. Revizyonizm, dezintegrasyon amaçlıyan milliyetçi eğilimlerin teorik gerekçesi olarak belirmektedir. Mâhut «pazar sosyalizmi» ile ilgili bazı görüşler böyle bir anlam taşımaktadır. «Pazar sosyalizmi» ise, ekonomide demokratik santralizmi öngören Leninci prensibin uygulanmasını baltalama ve sosyalist plânlamayı pazar mekanizmalarının kendiliğinden-gelmeliği ile değiştirme denemesi gibi bir şeydir. Bütün bunlar da, sosyalist ülkeler topluluğunun ortak çaba ve eylemlerini, ekonomik gelişme tempolarını zayıflatarak onları dezintegrasyona, ayrılıkçılık ve milli kapanıklığa sürükleyebilir.

Milliyetçilikle mücadele, sosyalist sistem ülkelerinin ve uluslararası komünist ve işçi hareketinin birliğini sağlamlaştırmanın önemli bir şartıdır.



Proletarya enternasyonalizmi ve işçi hareketinin ulusal ödevleri aynı sorunun iki yanıdır. Marks ve Engels, proletaryanın yürüttüğü savaşın, özü bakımından uluslararası bir karaktere sahip, biçimi bakımından da «her şeyden önce ulusal savaş» olduğunu belirtiyorlardı.

V. İ. Lenin bu fikri geliştirerek şunları yazdı: «Halklar ve memleketler arasında ulusal ayrılıklar ve ayrı devlet var oldukça, – ki bu ayrılıklar dünya çapında proletarya diktatörlüğü gerçekleştirildikten sonra bile yıllar yılı tutunup kalacaktır – bütün ülkelerde komünist işçi hareketinin izliyeceği enternasyonal taktiğin birliği, çeşitliliğin ve ulusal ayrılıkların ortadan kaldırılmasını değil (şimdiki durumda bu sadece boş hayaldir), komünizmin temel prensiplerinin (sovyet egemenliği ve proletarya diktatörlüğünün), *ayrıntıları doğru olarak değiştirecek* biçimde, ulusal ayrılıklara ve ulus-devlet farklarına doğru olarak bağdaştırılması biçiminde uygulanmasını gerektirmektedir.»

Lenin'in, şu veya bu memlekette sosyalizm kuruluşunun öz bakımından üniversal, biçim ve yöntem bakımından ulusal olduğu hakkındaki görüşü, komünist partilerinin politikasında ulusal ve uluslararası unsurların bağdaştırılması gereğine dayanmaktadır. Komünist ve işçi partileri, halklarının menfaatlerini dile getirerek, sosyalizmi kurma sorunlarının çözümünü ve ana hedeflerin tesbiti işini, tarihsel olarak meydana gelen koşullara ve ulusal özgürlüğe cevap verecek biçimde gerçekleştirmeye çalışmaldırlar. Proletaryanın uluslararası ortak ödevlerinin etkinlikle

yerine getirilmesi de buna bağlıdır. Denilebilir ki, her sosyalist ülkenin ulusal çıkarları ile bütün sosyalist topluluğun çıkarlarını bağdaştırmanın, tüm komünist hareketinde enternasyonal birliğin sağlamaştırılmasında çözümleyici bir önemi vardır.

Komünist partilerinin çalışma ve eylemlerinde ulusal ayrıcalıkların küçümsemesi de, tek yanlı öteki yanaşım tarzı gibi, yani enternasyonal politikanın istemlerine önem vermemek gibi zararlıdır. Komünist partilerinin program ve taktiğinin hazırlanmasında sınıfsal ve uluslararası ödevlerin yurtseverlik gibi muazzam bir güçle bir bütün halinde birleştirilmesi özel bir önem kazanmaktadır.

Polonya Birleşik İşçi Partisi (PBİP) Lenin'in fikirlerinin hayata geçirilmesi mücadelesinde zengin bir tecrübeye sahip olmuştur. Polonya İşçi Partisinin mirasçısı olan ve onun geleneklerini sürdüren Polonya İşçi Partisi, ülkenin Hitlerciler tarafından işgali yıllarında Lenin'in fikirleriyle yoğrulmuş bir program hazırlamıştır. Bu program, Sovyetler Birliği'yle ittifaka dayanan ulusal kurtuluş savaşını, pomeşçiklerin ve burjuvazinin egemenliğine son verme savaşının ödevleriyle birleştirmiştir.

PBİP, sosyalizm ve enternasyonalizmin üniversal prensiplerini Polonya koşullarına uygun biçimlerde hayata geçirmektedir. Partimiz, içinde politik yönetimi gerçekleştirdiği Ulusal Birlik Cephesi temeline dayanan çok partili politik sistem şekli altında ve memleketin özelliklerine uygun bir proletarya diktatörlüğü kurmuştur. Polonya'da sosyalizmin kuruluş özellikleri, onun sınıfsal ve uluslararası özünü zayıflatmadıktan başka, bütün sosyalist topluluğu ve işçi hareketiyle bağlantılarının sağlamaştırılmasına da elverişlidir. Biz, bu dostluğu, özellikle Sovyetler Birliği'yle dostluğu, Polonya'nın güvenliğinin ve barış içinde sosyalist gelişmesinin garantisi olarak geleceğini belirliyen bir etken saymaktayız.

Memleketimizde, işçi sınıfının ve emekçilerin ulusal çıkarlarının enternasyonal çıkarlarla bağdaştırılmasından, diğer sosyalist ülkelerde olduğu gibi, sosyalist yurtseverlik doğmuştur. Bu, ulusal yurtseverliğin enternasyonal işlemle derinleştirilmiş ve tamamlanmış devamıdır. Sosyalist yurtseverlik, vatan kavramına proletarya açısından bakışın ve halk egemenliği ülküsünün ifadesidir. Sosyalist yurtseverlik, içinde işçi sınıfının ve onun Marksist-Leninist ideolojiyi ve proleter enternasyonalizmi prensiplerini kılavuz edinen partisinin hâkim rol oynadığı sosyalist halkın teşkili sürecini yansıtır.

Emekçilerin uluslararası dayanışmasının ifadesi olan proletarya enternasyonalizmi ile kendi halkını candan sevmenin ve onun geleceğini düşünmenin ifadesi olan sosyalist yurtseverlik aynı toplumsal tutumun iki yanındır.

Elli yılı aşan sosyalist devrimler ve sosyalizm kuruculuğunun tecrübesi, proletaryanın enternasyonal ve ulusal ödevlerini bağdaştırma hakkındaki Lenin prensiplerini gerçekleştirmek için gerekli iki esas şartın büyük önemini doğrulamaktadır. Birinci şart, Lenin'in dediği gibi, «halkın aynı boydan bir bütün olduğu ve halk iradesinin sınıf savaşı dışında bir şeyde ifadesini bulabileceği yolundaki küçük burjuva hulyasını yerden yere vurmaya» gerektirmektedir. Demek ki, sınıf-üstü ulusal birliğe dair her türlü hayale kapılmak ve rıza göstermek zararlıdır. İkinci şart da, proletaryanın sınıf çıkarlarının ulusal ortak çıkarlar haline getirilmesi hünerine sahip olmayı zorunlu kılmaktadır. Bu da, komünist partisinin programında ulusal özgürlüğün gözönüne alınmasını ve müttefik sınıflar ile orta tabakaların çıkarlarının da savunulmasını gerektirmektedir.

Sosyalist sistem ülkelerinin sıkı topluluk ve eylem birliğinin kuvvetlendirilmesi bugün birincil ve en önemli ödevdir. Ekonomik entegrasyon, gerek sosyalist ülkelerin kendi aralarında, gerekse tüm devrimci ve anti-emperyalist hareketle enternasyonal bağlantıların büyük ölçüde genişleyip kökleşmesine yardım edecektir.

Biz, üretim güçlerinin gelişme tempolarının olağanüstü hızlandığı bir zamanda yaşamaktayız. Bu süreç üzerinde iki esas etkenin hükmü vardır: Sosyalist sistemin meydana gelmesi, ve onun, bütün dünyada sanayi üretiminin gelişmesini dolaylı-dolaysız etkileyen plân ekonomisiyle hızlı ekonomik kalkınması; insanlığın teknik potansiyelinin sınırsız teknik ve pratik yükselişine yol açan bilimsel-teknolojik devrim...

Lenin yarım yüzyıl evvel şunları yazdı: «Uluslar, arasında her türlü bağın gelişme ve sıklaşması, ulusal setlerin yıkılması, sermayenin ve genellikle ekonomik hayatın, politikanın, bilimin vs.'nin enternasyonal birliğinin sağlanması» kapitalizmle bağlıdır. Ulusal ayrılıkları ortadan kaldırma yönündeki bu evrensel-tarihi eğilimi, Lenin, kapitalizmi sosyalizme dönüştüren en önemli kaldıraçlardan biri sayıyordu.

Sosyalizm, sermayenin egemenliğini, sınıfsal ve ulusal ezgiyi ortadan kaldırdıktan sonra, plânlı olarak kamulaştırılmış üretim araçlarından faydalanarak kapitalizmle kıyaslanamayacak kadar büyük entegrasyon olanakları yaratmaktadır. Sosyalizm koşullarında entegrasyon, ulusal ödevlerin enternasyonal ödevlerle, yurtseverliğin sosyalist enternasyonalizmle, halklardan her birinin gelişme, egemenlik ve hak eşitliğinin de karşılıklı yaklaşma ve kardeşçe işbirliği ile daha köklü olarak bağdaştırılmasına imkân vermektedir.

Sosyalist ülkelerin ekonomik entegrasyonunu dünyada geliştirilmekte olan bilimsel-teknolojik devrim de etkilemektedir. Çağdaş bilim ve tekniği her memleket kendi başına enine-boyuna geliştiremez. Bu bakımdan, sosyalist ülkelerin ekonomik entegrasyonu, sosyalist düzenin

üstünlüklerini üretim güçlerinde devrimle bağdaştırma aracı gibi bir rol oynamaktadır. Esasen sosyalist ülkeler halklarının hayat düzeyinin yükseltilmesi ve her bakımdan geliştirilmeleri koşullarını yaratacak olan do budur.

PBİP'nin V. Kongresinin kararlarında «Sosyalist devrimin bilimsel-teknolojik devrimle birleşmesi bizim sistemimizi yenilmez kılacaktır» denmektedir.

Ekonomik Yardımlaşma Konseyi üyesi ülkeler arasında entegrasyon süreçlerinin gelişmesi ve derinleşmesi, sosyalist ülkeler topluluğunun ekonomik gücünü kat kat artıracak, onların enternasyonal bağlarını, emekçilerin uluslararası dayanışmasını genişletip sağlamlaştıracaktır.

Marksizm-Leninizmin enternasyonalci fikirleri hareketimizin genel doğrultusudur. Komünist ve işçi partilerinin Moskova Danışma Toplantısının başansı, çağımızın karmaşık problemlerinin çözümünde bu fikirlerin uygulanmasının daima olumlu sonuçlar verdiğini bir kere daha göstermiştir. Sosyalist ülkelerin, uluslararası komünist ve işçi hareketinin birliği uğrındaki mücadelede, bunların anti-emperyalist güçlerle hareket birliğinin genişletilmesinde, sosyalizm, ilerilik ve barış güçlerinin dinamik atılımlarında Lenin'in ölümsüz fikirleri yaşamakta ve zaferden zafere ulaşmaktadır.

Devrimci eylem metodu olarak Leninizm

LUÇANO GRUPI

V. İ. Lenin'in, teori alanında devrimci faaliyetine Rusya'da köy cemaatlerinin çöküşü sürecinin ekonomik-istatistik tahlili ile başlaması dikkate değer bir olaydır. Lenin, belirli toprak ekonomisinin spesifik şartlarında, kapitalizmin özel bir şekilde meydana geldiğini ortaya koymuştur. Kapitalizmin bu tür gelişmesi tamamiyle Rusya'ya mahsustur.

Marks'ın tahlilinde belirlenen ve tarihi bakımdan belirli ekonomik-toplumsal formasyonda (kapitalizmde) mümkün olabilen bilimsel abstraksiyonun yüksek şeklini teşkil eden (değer, artı-değer, kâr vb gibi) kavramları, ulusal özelliklerden soyutlaştırılmış olarak genel plânda ele alan Lenin, Rus tarihinin kendine özgü tarafını olduğu gibi, Rusya'da kapitalizmin gelişmesinin özelliklerini de karakterize eden muazzam çaptaki materyallere sıkı sıkıya bağlı olarak uygulamıştır.

Lenin, somut tarihsel durumu tahlil etmek suretiyle 1905 devriminin genel doğrultusunu ve taktiğini tespit etmiştir ki, bunlardan biri,

proletaryanın burjuva-demokratik devrim sürecindeki hegemon rolüdür, diğeri de, demokratik devrimi yapmak ve işçilerle köylülerin demokratik diktatoryasını gerçekleştirmekle ödevli tarihsel bloku temsil eden işçi-köylü ittifakıdır.

Somut tarihsel durumun, kendine özgü taraflarıyla gözden geçirilmesi sonucunda, proletaryanın devrim hükümetinde yerini alması gerektiği fikri ortaya çıkmıştır. Lenin'in belirttiği gibi, 1848 yılında böyle bir sorun ortaya çıkamayacağı için, Marks'ın, 1848'deki Almanya Devriminin materyallerine dayanarak incelemek imkânını bulamadığı sorunun cevabı da bu suretle verilmiş olmaktadır. Çeşitli tarihsel durumlarda somut olarak beliren sorunların çözüm şeklini, kitaplarda veya geçmişe ait devrim tecrübelerinde (bunlar her ne kadar ibret verici de olsalar) bulmak mümkün değildir. Lenin Rus sosyal demokratlarının, Rusya'ya ait meselelere çözüm yolu ararken, Marks'ın otoritesine sığınmakla yetindikleri hakkındaki telmihleri reddetmiştir. O, Marksizmin Rusya'da «memeleketin koşullarına göre gelişmesi» gereği üzerinde durmuş, Marks'ın eserlerinin Marksist doktrinin sadece temel taşı olduğunu, zamana ayak uydurmak istiyorsak bu doktrini geliştirmemiz gerektiğini belirtmiştir. Marks'ın eserlerinde, durmadan ortaya çıkan yeni yeni sorunların çözümü yoktur, incelenmesine ve çözümlenmesine yarayan metod bulunmaktadır.

Lenin'e göre Marksizm, Hegelist bir tutumla bütün tarihsel koşullara uygulanan (ki dogmatik Marksistler böyle bir tutum içindedir) ve stratejiyle politik taktiğin belirlenmesine yarıyan bir tarih felsefesi ve evrensel bir doktrin değildir. Lenin, Rusya'da kapitalizmin Marksist öğretinin bir sonucu olmadığını, Rusya'da kapitalizmin gelişip gelişmediğini, narodniklerin haklı olup olmadığını anlamak için uygulanması gerekli bir metod olduğunu belirtmiştir.

Kısacası, devrim strateji ve taktiği, somut tarihsel durumun somut tahliline dayanılarak hazırlanır. Lenin'in «Boykota karşı» adlı eseri (1907) bu metodun ve bu öğretinin uygulanmasıyla ilgili mükemmel bir örnektir.

Grupı, Lenin'in III. Duma seçimlerine katılıp katılmama meselesindeki tutumunu ele aldıktan ve Marks ile Engels'in proletaryanın seçimlere ve temsil organlarına katılmasına dair direktiflerinin her zaman ve her yerde soyut olarak uygulanamayacağını belirttikten sonra şöyle devam etmiştir:

Mademki durumun ve kendine özgü koşullarının tahlili yapılmadan devrim strateji ve taktiğinin tespiti mümkün değildir, o halde ulusal zeminin incelenmesi şarttır, çünkü kapitalizm çağında siyasal savaş, uluslararası duruma sıkı sıkıya bağlı olmakla beraber, çıkış noktası ulusal düzeydir. Öteyandan, çağımızda, ulusal duruma, kapitalizmin yarattığı ilişkiler dışında bakılırsa, ulusal durumu kendine özgü nitelik-

leriyle kendisine özgü anlamak mümkün değildir. Rus kapitalizmini, Alman kapitalizminden, İngiliz kapitalizminden ve benzerlerinden ayıran özellikler, çeşitli ülkeler için ortak olan toplumsal-ekonomik formasyonun, yani kapitalist formasyonun kanunları ve karakteristik niteliklerinin çerçevesi içinde anlaşılmalıdır.

Ve şayet bu sonuç tekeller öncesi kapitalizm çağı için doğru ise kapitalizmin emperyalizm aşaması çağı için daha da doğrudur. Emperyalizmde tarihsel ve belirli siyasal koşullar, kapitalizmde rekabetin hâkim olduğu dönemdeki koşullardan nitelik bakımından farklı olan uluslararası duruma sıkı bağlarla bağlıdır. Dünya harbi yıllarında emperyalizmin başlıca karakteristik nitelikleri üzerinde yapılan belirlemeler, Lenin'in harble ve II. Enternasyonalle ilgili değerlendirmelerinin ve bunlar karşısındaki tutumunun tamamıyla doğru olduğunu ortaya koymuştur. O andan itibaren Lenin, sadece Rus sosyal demokrasisinin en ardıcıl devrimci lideri değil, aynı zamanda, kapitalist gelişmenin yeni aşamasının bellibaşlı genel niteliklerini derinliğine anlayan, dünya ölçüsünde devrim savaşını yönetmeye muktedir uluslararası çapta bir önder olarak ortaya çıkmıştır.

Konuşmacı, Rus proletaryasının geçici hükümete karşı tutumunu gözden geçirdikten sonra şöyle devam etmektedir:

Lenin'in daha 'emperyalist harbin arifesinde tasarladığı işçi-köylü demokratik diktatoryasını gerçekleştirecek tarihsel blok, menşeviklerle sosyalist-devrimcilerin uluslararası emperyalizme bağlı bulunmaları dolayısıyla kurulamayınca, Rusya'da ve diğer Avrupa ülkelerinde devrim savaşının yeni bir aşamasına, proletarya diktatoryası aşamasına geçilmesi zorunlu bir hal almıştır. Rusya'da, gelişmiş kapitalist ülkelere farklı olarak, proletarya diktatoryası, sosyalizmi kurmayı en yakın ödev olarak ele alamazdı. Onun ödevi, sosyalizme yol açan gelişmiş demokratik devrim şiarlarını (toprağı, bankaları, tröstleri millileştirme ve emekçilerin işletmeleri kontrol etmeleri şiarlarını) gerçekleştirmektir.

Öyle ki, Rusya'ya özgü ulusal özellikler daimi olarak mevcuttur, fakat bunlar geçmişe kıyasla uluslararası ilişkilere daha sıkı bağlıdır.

Genel doğrultu böyle olunca, 'durumun değişmesine, devrim hareketinin gelişmesine, geçici hükümetin karşısına türlü alternatiflerin çıkmasına bağlı olarak taktik, çeşitli şekillerde formüle edilebilir. Dolayısıyla, 1917 Nisan'ında, geçici hükümetin devrilmesi isteği genel doğrultu olarak kaldığı halde, alternatif henüz olgunlaşmadığı için, «kahrolsun geçici hükümet» şiarı zamansızdı. Ancak bolşeviklerin Petrograd ve Moskova şuralarında çoğunluğu elde etmeleri üzerine ve Lenin «Nisan Tezleri» ile devrim savaşını stratejik bakımdan da yeni bir düzeye yükselttiği zaman geçici hükümetin vakit geçirilmeden alaşağı edilmesi şiarı aktüel bir

hal almıştır. Lenin, yığınların ve özellikle köylülerin, **öncü kuvvetin** savaşma eğilimini benimsemekten uzak bulundukları **Nisan** ve Temmuz aylarında hareketi taktik bakımından frenlemiş, **fakat** bolşeviklerin her iki başkentte de şuralarda çoğunluğu elde etmeleri **üzerine** harekete taktik bakımından silâhlı çarpışma yönü vermiştir.

Devrimci eylem metodlarının ve politik girişim anının belirlenmesinde devrimci etkenin (partinin) görevi **çözümleyici** bir önem kazanır, II. Enternasyonal ve Kautski'nin tutumları ile **Leninci** metodaki ilk esaslı fark işte bu noktadadır. Kapitalizmden sosyalizme geçişle ilgili tarihsel evrim kavramı, II. Enternasyonal tarafından belirlenirken ekonomik gelişmeye ve üretim güçlerinin ilerlemesine daima **ilk plânda yer** veriliyor ve politik doğrultu buradan mekanik olarak çıkarılıyordu. Objektif durumla politik girişim arasındaki ilişkilerin bu **şekilde anlaşılması**, her ikisi arasındaki karşılıklı diyalektik bağların meydana çıkartılmaması ve Marksist diyalektiğin doğru şekilde anlaşılmasından uzaklaşılması sonucunda, devrimci girişimin önemi gölgede kalıyordu. Tarihsel gelişmenin ve Marksizmin bu türlü yorumlanması **yüzünden** Lenin'in «Nisan Tezleri» kadar Ekim devrimi de anlaşılabilir bir hal almaktadır.

Bunun aksine olarak, mademki, üretim güçlerinin ve üretim ilişkilerinin genellikle politik alanda yansımaları ve **politik** bakımdan egemen güçler oranını etkilemeleri kesin bir çözüm yolu sayılıyor ve ekonomik gelişmenin etkisi (harp, yenilgi vb. gibi) **politik** olaylarla kaynaşıyor, şu halde devrimci girişimin, politik alanda birikmiş olan **çelişkiler** çerçevesine sızması ve ekonomik plânda bütün **koşullar** **tamamıyla** olgunlaşmadan bu çelişkileri çözerek devrimi **gerçekleştirmesi** gerekir. Objektif durumla devrimci girişim arasındaki ilişkilerin **mekanik** değil, determinist tahlili, sosyalizme geçiş şartlarının ekonomik **plânda** olgunlaşmasından önce proletarya diktatörlüğüne geçiş **olanaklarını sağlar**. Ekim Devrimi bunun parlak bir örneğidir. Burada **çözümleyici etken**, proletaryanın bilinci ve politik savaşıdır. İşçi sınıfı, **objektif duruma** titizlikle uymak ve bir yandan da bu durumu etkileyen savaş **doğrultusunu** izlemek suretiyle, henüz sosyalist olmıyan, fakat devlet **kapitalizmine** verilen göreve bağımlı olarak artık geleneksel kapitalizmden **farklı bulunan** bir yoldan üretim güçlerini sosyalizme doğru geliştirme **ödevini** üzerine alabilir.

Bu bakımdan, Lenin'in, II. Enternasyonalin **stratejik görüşünü** etkisiz bırakma yolu, Roza Lüksemburg'un **tuttuğu yoldan** **tamamıyla** farklıdır. Roza Lüksemburg, yığın hareketine, **partinin rolünden daha üstün** bir rol ayırmıştır. Bu da, kapitalizmin **tamamıyla ortadan kalkmasını** olağanüstü ekonomik sürecin sonucu **olarak kabul** etmesinden ileri gelmiştir. Onun kanısınca bu süreç yığınların **hareketinde** otomatik olarak yansımakta, böylelikle de, Lenin'e göre **her toplumsal-ekonomik** bunalımda **çözümleyici** olan politik girişimi **gölgede bırakmaktadır**.

Proletaryanın, hegemon olarak, demokratik ve sosyalist amaçlar arasında bağlar kurma usulü konusunda da Lenin'in öğretisi Trotski'nin teorilerinden farklıdır. Trotski, Rus burjuvazisinin demokratik devrimde hegemon olmayı başaramamasından ve bu devrimin yönetici gücünün proletarya olması gereğinden hareketle (mekanik uygunluklara dayanarak) 1905 devriminde olduğu kadar, 1917 devriminde de proletarya diktatörlüğünün zaruri amaç olduğu sonucuna varmıştır. Oysa Lenin, tam aksine, 1917'de proletarya diktatörlüğünü Trotski'nin metodundan tamamiyle farklı bir metoda uyarak gerekli saymıştır. Çünkü Lenin somut tarihsel durumun tahliline dayanıyor, genel olarak köy ve şehir küçük burjuva demokrasisinin (sosyalist-devrimcilerle menşeviklerin) emperyalizmin mevzilerine kaymasını gözönünde bulunduruyordu. Trotski soyut strateji şemalarıyla hareket ederken, Lenin tarihsel durumun somut belirtilerini tahlil ediyor, o andaki çeşitli siyasal güçlerin mevzilerini ve gerçek karşılıklı ilişkilerini inceliyordu.

Lenin'deki devrimci cesaret, eylem halindeki güçleri ve onlar arasındaki karşılıklı ilişkileri dikkatle tahlil etmesinden ileri geliyordu. Bu cesaret, Brest-Litovsk barış anlaşmasında veya başka bir plânda ya da NEP meselesinde gerekli uzlaşmalar (kompromiler) yapmasını sağlamıştır.

İşçi sınıfının çoğunluğunu kazanma politikasında olduğu gibi, III. Enternasyonal tarafından güdülen *tek cephe* politikasında da bu ölçüleri kılavuz edinmiştir.

Bu politikanın aşırıcılığa karşı savaşıyla birleşmesi rasgele değildir. Lenin'in, şematik düşünce tarzı yerine, diyalektik düşünce tarzı bu savaşın metodolojik temelini teşkil etmektedir. Bu düşünce tarzı, politik rejime, sınıfsal ve siyasal güçlerin topuna birden bir bütün halinde bakılmasına meydan vermez. Bunun için de strateji ve taktiğin tespitinde, değişmeyen, esneklikten yoksun karşıtlamalar yolundan yürümez, aksine, *belirli bir politik durumda, kendilerine etkide bulunulması gereken çelişkileri belirtir ve politik savaşın çeşitli anları arasındaki karşılıklı diyalektik bağları gösterir.*

Tek cephe politikası, komünistlerle sosyal-demokratlar arasında, Rusya'da 1917'de mevcut ilişkilerden farklı olan ilişkiler kurulmasını sağlar. Bu politika kapitalist ülkelerdeki işçi sınıfı saflarında sosyal-demokratların korudukları mevzileri gözönünde bulundurur.

Gramsci, bu politikayı, Batı Avrupa'daki gelişmiş kapitalist ülkelerde devrimci stratejinin 1917 Rusya'sındaki stratejiden ne ölçüde farklı olması gerektiğinin anlaşılmasına doğru atılmış bir adım sayıyordu.

Hiç şüphe yok ki, Lenin, sosyalizme geçiş döneminin ve sosyalizm kuruculuğunun her ülkenin özelliklerine, tarihsel, ekonomik, toplumsal

ve kültürel niteliklerine göre değiştiğini daima gözönünde bulundurmuştur. Bu anlayış, Lenin'in ulusal meseleye, ulusların kaderlerini belirleme sorununa verdiği büyük önemde açıkça görülmektedir.

Konuşmacı, V. I. Lenin'in ewelâ Roza Lüksemburg, daha sonraları da N. Buharin'le yaptığı tartışmalar üzerinde durduktan sonra şöyle devam etmiştir:

Lenin'e göre proletaryanın birliği, ulusal farklara rağmen gerçekleştirilebilir. Ulusal ve devletsel partikülârizm ise, ancak kader tayini prensibi lâfta kalmıyarak uygulandığı takdirde ortadan kaldırılabilir. Birlik, zorlamanın değil, demokratik sürecin sonucu olmalıdır.

Enternasyonalizm ve ulusların kaderlerini belirleme meselesi, Lenin'de birbirine sıkışıkya bağlıdır. Bazı iddialara göre, halkların kaderlerini belirleme prensibinin işçi sınıfı tarafından kabul edilmesi, bu prensiple sosyalizmi kurma ve geliştirme mücadelesi arasında bağlar kurulması işçi sınıfını burjuvaziye bağımlı duruma getirir ve proletarya enternasyonalizmiyle bağdaşmayan milliyetçilik mevzilerine iter.

Sonuç olarak denilebilir ki, Leninist devrimci siyasal eylemin dayandığı temelin bellibaşlı özelliği şudur: Lenin, Marksizmi, bütün sorunların cevaplarını kapsayan son şeklini almış bir doktrin, ortaya çıkan bütün soruların cevabı bulunabilecek bir felsefe tarihi olarak değil, bir inceleme ve dünya görüşü olarak kabul eder. Lenin, gerek (emperyalizm gibi) toplumsal-ekonomik formasyonun tüm halinde gelişmesinde somut durumların tahlilinde, gerek tarihsel bakımdan belirli ulusal durumların özelliklerinin açıklanmasında, gerekse sınıfsal çatışmaların çeşitli anlarında toplumsal ve politik güçler arasındaki ilişkilerin tespitinde Marksist metottan faydalanmada ve onu geliştirmede gösterilecek başarının parlak örneklerini vermiştir.

İçinde bulunduğumuz çağ, yalnız emperyalizm ve proleter devrimleri çağı değildir, aynı zamanda, sosyalist devletler sisteminin emperyalizmin karşısında yer aldığı ve sosyalizmin durmadan gelişen ve sonuç belirleyici bir güç haline gelmekte olduğu bir çağdır.

Harp, artık kaçınılmaz bir şey değildir. Lenin'in öngördüğü gibi, çağdaş silâhlar zorbalıkla ilerleme arasındaki ilişkileri değiştirmiş, zorbalık dünya çapındaki anlaşmazlıklar düzeyine çıkmıştır. Bu konuda başka örnekler de verilebilir. Genel olarak Lenin zamanında mevcut olmayan yeni yeni sorunlar ortaya çıkmaktadır.

Lenin'in eserlerinde zamanımız sorunlarının bütün yönlerine ait cevapların bulunabileceği iddiası kadar anti-Leninist bir şey tasavvur edilemez. Ama Lenin'in devrim eylemlerini yönetmede uyguladığı metod tükenmez dersler kaynağıdır. Fakat, emperyalizm, proletarya diktatörlüğü

teorisinin gelişmesi, şuralarla demokrasinin kaynaştırılması, işçilerle köylülerin ittifakı, bilinçli hareketle kendiliğinden gelme hareketi arasında-
daki ilişkiler ve devrimci partinin karakteri gibi sosyal-ekonomik şekillerin
Leninist metotla tahlilinden elde edilmiş olan temel kategorilerin,
bugünkü devrimci eylemlerin temelini teşkil etmesi şarttır.

V. İ. Lenin ve küçük memleketlerdeki işçi hareketinin bazı problemleri

İ B N Ö R L Ü N D

Kapitalizmin tahlilinde ve işçi hareketinin ana problemlerinin aydınlatılmasında, araştırmacının dikkatini her şeyden evvel başlıca kapitalist memleketlerin çekmesi gayet tabiidir. Bu kapitalist memleketler genel gelişmede çözümleyici bir rol oynuyor. Bu memleketlerde sınıf kuvvetleri çoğu ahvalde kesin çizgilerle birbirinden ayrılmış durumdadır. Bunların gelişmesinin ana çizgileri daha kuvvetle kendini gösteriyor ve bu sayede mücadele tecrübeleri bütün ülkelerdeki işçi hareketi için ve ayrıca sosyalist teorisinin geliştirilmesi için elverişli bir katkı oluveriyor. Nasıl ki, K. Marks ve F. Engels'in geçtiğimiz yüzyılda Fransa'da – kendilerinin «devrimin klâsik ülkesi» adını verdikleri memlekette – yürütülen sınıf savaşı üzerinde yaptıkları tahlil, burjuva devrimi ile sosyalist devrim arasındaki ilişkinin açıklanması konusunda kesin bir önem kazanmıştır.

V. İ. Lenin, yaptığı incelemelerde elbette büyük kapitalist memleketler üzerinde dikkatini yoğunlaştırıyor. Ama bu, hiç de küçük ülkelerin tecrübelerini küçümsediği anlamına gelmez. Tam tersine, Lenin, bu memleketlerdeki şartların tahlilinin, kapitalizmin durumu ve işçi sınıfının savaşı üzerindeki genel tahlilin bir parçası olmakla kalmadığını, bu memleketlerin özgül şartları içinde ilkesel önem taşıyan belirli problemlerin yerine göre daha kuvvetle ya da daha önce belirebileceğini de anlıyor ve kabul ediyordu.

V. İ. Lenin, ayrı ayrı memleketlerdeki süreçler arasında görülen başlıklıkların, kapitalizmin ana karakteristik çizgilerinin görünüş biçimleri olduğuna ve bunları onun gelişme kanunlarının belirlediğine daima işaret ediyordu. O her hangi bir milli kapitalizm için «ayrıklık» diye bir şey tanıımıyordu. Tersine, onun, şu veya bu memlekette kapitalizmin özelliklerine, kapitalizmin eşliğindeki ideolojik olgulara gösterdiği ilgi, Marksizmin temel hükümlerinin daha derin biçimde esaslandırılmasına ve gelişmesine katkı oluyordu.

Aşağıda, buna benzer ve küçük memleketlerin tecrübesini aydınlatıcı nitelikte birkaç problem üzerinde duracağız.



V. İ. Lenin, işçi hareketinde özellikle Birinci Dünya Harbinde beliren biçimiyle oportünizme karşı mücadele yürütürken, küçük memleketlerin birçoğunda oportünizmin ortaya çıkış biçimlerini de inceliyordu. Oportünizmin bazı çizgileri, bu memleketlerin kendine özgü şartlarından ötürü bilhassa kuvvetle kendini göstermekteydi.

«Bir düzine ‚sosyalist‘ bakan» başlıklı makalesinde, Lenin, kapitalizmin Danimarka’daki gelişmesinin başlıca özgül çizgilerini belirterek şöyle demektedir: «Danimarka emperyalizminin özgül çizgisi, ... süt ve et mâmulleri üzerinde kurulan tekelin yarattığı elverişli durum sayesinde, bu mâmullerin dünyanın en büyük pazarı Londra’ya en ucuz deniz yoluyla ulaştırılıp piyasaya sürülmesi sonucu olarak aşırı kârlar elde etmesidir. Bu sayededir ki, Danimarka burjuvazisi, Danimarka zengin köylüleri ... İngiliz emperyalist burjuvazisinin «semiz» beslemeleri haline, onun pek rahat ve pek de yağlı kazançlarının hissedarı haline gelmişlerdir.»

Biz buna, Danimarka burjuvazisinin sanayi alanında da ona göre yöntemler uyguladığını (nispeten yüksek vasıflı işgücünü sömürme gibi), dış ticaret ihtiyaçlarını gözönünde tutarak tarafsızlık politikası izlediğini ve bunun da askeri masraflarda nispeten kısıntı sağladığını katarsak, işte o zaman Danimarka bujuvazisinin işçi sınıfı karşısında manevralar çevirme imkânlarına sahip olmakta dayandığı en önemli nedenlere inmiş oluruz. Bu imkânlardan reformizmi teşvik için faydalandığı bilinmektedir.

V. İ. Lenin, buna benzer şartlarda işçi sınıfının yürüttüğü mücadelenin problemlerini ele alırken, sağcı oportünizmi ve onun gayet ince yöntemlerini sert biçimde eleştirmiş ve devrimci politikanın ödevlerini formüle etmiştir. Hele şartları Danimarkadakine büyük ölçüde benzeyen İsviçre’deki işçi hareketinin sorunlarına hasrettiği eserlerinde bu işi daha etraflı şekilde yapmıştır.

Bu gibi memleketlerde devrimci politikanın ana ödevi, işçi sınıfının ve müttefiklerinin demokrasi uğrundaki mücadelesini, sosyalizm için mücadeleye, yığınları devrimci mevzilere çekme mücadelesine dönüştürmek olmalıydı. Bu problemleri işleyip olgunlaştırmada, Lenin, reform ile devrim arasındaki bağıntının ilkesel olarak aydınlatılması konusunda yeni bir katkıda bulundu.

Lenin'in çıkardığı sonuçlardan bazılarını buraya aktarıyoruz:

«Bizim, sosyalist devrim için doğrudan doğruya mücadele yürütmek uğruna, güya reformlar için mücadeleye sırt çevirebileceğimizi ya da çevirmemiz gerektiğini düşünmek tamamen yanlış olur. Asla sırt çeviremeyiz. Biz başarıya ne kadar çabuk ulaşabileceğimizi, bu devrimin gerçekleşmesine objektif şartların ne zaman elvereceğini bilemeyiz. Biz her ıslah işini, yığınların hem ekonomik, hem de politik durumlarının gerçekten iyileşmesini desteklemeliyiz. Reformistler (yani İsviçrede Grütlian'lar) ile aramızdaki fark, bizim reformlara karşı olmamız, onların da reformları tutması meselesi değildir. Böyle bir şey yok.»

Fakat, Lenin, bu demokrasi savaşı süreci içinde asla unutulmaması gereken bir noktaya da işaret ederek, «...reformların, hele reform vaitlerinin, yalnız ve doğrudan doğruya, halkın galeyanını önleme, devrimci sınıfı oyalayıp, yürüttüğü mücadeleyi kesmeye veya en azından zayıflatmaya sevk etme amacını güttüğü tarihsel durumlar da vardır» diyordu.

Reformlar uğruna mücadeleyi toplumda dönüşüm yapmak için bir kaldıraç haline getirebilecek çözümleyici güc, yığınların eylemidir. Dünya tarihinin yığdığı bütün tecrübeler bize öğretiyor ki, diyordu Lenin, «Ya (devrimin tam denemeyecek zaferi halinde) daima yan ürününü reformların teşkil ettiği devrimci sınıf savaşını tutacağız, ya da hiçbir reforma bel bağlamıyacağız. Çünkü değişimleri zorlayan biricik gerçek kuvvet, yalnız yığınların devrimci enerjisidir.»

Bu hükümlerin ilkesel önemi vardır. Bütün kapitalist âleminde tekellere karşı mücadelenin birinci plânda yer aldığı günümüzde, Lenin'in bu fikirlerini hatırlamakta tamamiyle haklıyız. Söz konusu problemlerden biri, demokrasi uğruna mücadelenin, sosyalizm için mücadeleye dönüşmesinin sağlanmasıdır. Bu sürece karşı savaşta, tekelci sermaye, bazı alanlarda, sermayenin ve tekellerin «artık sermaye» sinin yoğunlaşması sayesinde, aynı zamanda bilimsel-teknik devrimden, yani çağdaş tekelci kapitalizmin esas gelişme çizgilerinden yararlanma sayesinde, geniş manevra imkânları garantilemiştir.

Birinci Dünya Harbinden sonra, Danimarka işçi hareketinde sağcı oportünizmin egemenliği dönemi başladı. Bu durum, bazı ahvalde, hattâ kardeş partilerden birçok tenkitçinin, Danimarka komünistlerini kınamalarına ve sosyal-demokrasinin reformlar için mücadele etmeyi komünistlerden daha iyi başardığı yolunda tahminler yürütmelerine yol açtı. Bu gibi tasavvurlar, bizim memleketimizde yapılan demokratik reformlara lüzumundan fazla önem verilmesinden ileri geliyordu, ve kaldı ki, bu reformlar henüz başka memleketlerde gerçekleştirilmiş değildi. Ama her iki ahvalde de, Lenin'in yukarda aktardığımızı ihtarı, yani reformlara halk

arasındaki galeyanı önlemek için başvurulmuş olabileceği gerçeği gözönünde tutulmuyordu. Bizimki gibi bir memleketin politik durum ve şartları söz konusu edilirken, böyle bir ihmalden bilhassa kaçınmak gerekmektedir.

Hem bizim memleketimizde durum öyledir ki, yönetim kademelerindeki sosyal-demokratlar bile, reformlarla ilgili sosyal-demokratik politikanın temel toplumsal ilişkilerde hiçbir şey değiştirmemiş olduğunu itiraf etmek durumu aynı derecede sarsılmaz ve değişmez olan bir alt sınıf bulun-Bent Hansen, «Varlıksız refah-Danimarka sınıfsal toplumunu tenkit» (1960) adlı kitabında şunları yazıyor:

»Danimarkada, daha öncekinin aynı sarsılmaz durumunu korumakta olan bir yüksek sınıf vardır. Öte yandan, sosyal yelpazede, ne yazık ki, durumu aynı derecede sarsılmaz ve değişmez olan bir aşağı sınıf bulunmaktadır. Toplumun bu iki kutbu arasında bulunan gruplar, nimetleri, yüz yıl öncekinden esas itibariyle pek de farklı olmıyan bir biçimde aralarında paylaşılmaktadırlar.»

Yazarın birçok kanıtlara dayandığı bu tesbit ve iddia, gerçekte, bundan 50 yıl önce «yeni» ve «Danimarkaya özgü» sosyalizm akımı tarafından büyük bir tantana ile ilân edilmiş olan reformist hattın tamamen iflâsının itirafından başka bir şey değildir.

Danimarka'da bu kanaat, ancak, her iki Sosyal-Demokrat Partisinin Folketing'de çoğunluğa sahip oldukları, lâkin iktidarda bulunmaktan kendi seçmenlerini adamakıllı hayal kırıklığına uğratmak için yararlan-dıkları ve elbette, demokrasi mücadelesi için gerekli şartlar öğretisini, yani Lenin'in yukarıda aktardığımız reform ve devrim hakkındaki sözlerin-den çıkan hükümleri omuz silkerek küçümsedikleri belirli bir süreden sonra yerleşti. Sosyal-demokratlar hiç de yığınların eylemine dayan-madılar. Tersine, bu eylemleri köreltmeye, halkın galeyanını önlemeye çalıştılar. Halkın durumunu iyileştirmek için hiçbir tedbir alınmadı. Hattâ bunun tersi yapıldı. Sosyal-demokratlar tekellerin egemenliğine dokun-maya cesaret edemediler. Ve parlâmento çoğunluğu şöyle-böyle bir yıl içinde eriyip gitti.

Şimdi önümüzdeki ödev, burjuva partilerinin iktidarına karşı, gereği söz götürmez demokratik reformların, yani tekellerin egemenliğine ve gerici kuvvetlerin gittikçe artan küstahlığına karşı yöneltilmiş reformların gerçekleştirilmesini hedef tutan devrimci savaş niteliğinde bir mücadele yürütmektir. Bu yönde, Danimarka Komünist Partisi'nin 1969 Şubatında toplanan XXIII. Kongresi tarafından kararlaştırılan politikanın uygulan-masında, Lenin'in öğretisi, bizim için gerekli esin kaynağını teşkil etmektedir.



V. İ. Lenin, yeni, III. Enternasyonalî meydana getirme hazırlığıyla ilgili

olarak da, küçük memleketlerin işçi partilerinde nasyonalizm ile enternasyonalizm arasındaki mücadelenin sorunları ile çok meşgul olmuştur. Bu mücadele de, büyük memleketlerdeki mücadelenin biçimlerinden bazı bakımlardan ayırdedilebilecek biçimler almıştır.

Bilindiği gibi, Lenin, bir esas demokratik istek ve aynı zamanda sosyalist demokrasinin bir kısmı olarak milletlerin kendi kaderlerini tayin hakkını, sosyalist hareketin sol kanadını teşkil eden diğer birçok temsilcisinden daha kuvvetle savunuyordu. Yine bilinmektedir ki, bu görüş ve tutum, bugün, sosyalizmin, halkların egemenliğinin savunulmasını diğer her hangi bir imkândan daha çok teminat altına alan, emperyalizmin onları hedef tutan ve alı-pullu propaganda şalına bürünmüş olsa da, alabildiğine kırıkcılığında kimsenin şüphesi olmayan plânlarının suya düşürülmesi şartlarını garantileyen bir kuvvet teşkil ettiği gerçeği ile doğrulanmıştır. Kendi kaderini tayin hakkını savunurken, Lenin, aynı zamanda milliyetçi sapmalar ve milli sınırlılık eğilimi gibi, küçük milletler arasında – hem de yalnız milli ezgiye uğramış olanlarda değil – hayli kuvvetli olabilecek akımların gizlediği tehlikeye de işaret ediyordu.

Küçük memleketlerde, bütün biçimleri içinde, en büyük tehlike, nasyonalizmin daha ziyade kendini dev aynasında gören şovivist biçiminden gelmiyor. Burjuva ideologları, işçi sınıfının enternasyonalizmine, daha gösterişsiz, mütevazı, amma hiç de daha az zehirli olmayan bir nasyonalizmle karşıkoymayı çokluk yeğ tutuyor, ve böylelikle, mahdud bir kendini beğenmişlik aşılama, mevcut kör inançları geliştirmeye, saf-satadan ibaret gerekçe ve hayallere sık sık başvurarak, milletlerarası mücadeledeki reelliğin işçi sınıfı tarafından anlaşılmasını güçleştirmeye çalışıyorlar.

V. İ. Lenin'in Birinci Dünya Harbi sırasında yazdığı eserlerinde, yaptığı sınıfsal tahlillerle, yukarda işaret ettiğimiz eğilimlerin etkisi altında milletlerarası politikanın nice karmaşık problemlerini kaçınılmaz olarak kaplayan koyu sislerin dağıtılmasına nasıl yardım ettiğini gösteren birçok örnek vardır. Aynı ayrı parti ve akımların tutumlarında gerçek enternasyonalizmi belirleyen kesin ölçülerden biri olarak, daima, onların, «kendi» egemen sınıflarının sınırlı politikasına karşı, bu politika «demokrasi», «hürriyet», «milli egemenlik» vs. gibi gösterişli sloganlar ardında gizlendiği, ya da bu cinsten çeşitli kampanyaların etkisi altında enternasyonal yükümlerden kaçındıkları zaman bile mücadele yürütmeye ne dereceye kadar hazır olduklarına bakılmalıdır.

Bugünkü uluslararası problemlerin değerlendirilmesinde her şeyden önce işte bu Leninci sınıfsal tahlil yönteminin en çok rolü ve önemi olabilir. Birinci Dünya Harbinden bu yana, uluslararası alanda somut durum ve şartlar, her şeyden önce dünya sosyalist sisteminin meydana çıkması sayesinde, kökten değişmiştir. Ama sınıfsal tahlil yöntemi o zaman

olduğu gibi bugün de geçerli ve etkilidir. İlâveten belirtmeliyiz ki, büyük devletler tarafından büyük devlet şovinizmi yöntemlerinin kullanılması, emperyalist propaganda için artık yeterli değildir. Anti-komünizmin daha keskin biçimlerinin ortaya çıkmasıyla yanyana, bu propaganda, vaktiyle küçük memleketler için en karakteristik olan biçimlere de başvur-maktadır. İşte bundan ötürü, o yıllarda faydalanılan Leninci yöntemi öğrenmek ve benimsemek bugün özellikle aktüel bir ihtiyaçtır.

Bunun, günümüzün problemlerine şematik olarak yaklaşma anlamına gelemeyeceği açıktır. Örneğin, devlet tarafsızlığı şiarları bugün başka bir muhteva kazanmıştır. Evvelce, tarafsızlık, değişik emperyalist grupların politikası arasında yüksek seviyeli bir denge, ya da çeşitli memleketlerle alışverişi gizlemek için salt paravan anlamına geliyordu, ve bu tür taraf-sızlığın ulusal anlamda bağıntısızlığı gerçekten savunmayla veya diğer ülkelerdeki sosyalist güçleri desteklemeyle hiç de ilişkisi yoktu. Dünya sosyalist sisteminin uluslararası politikada önemli bir etken olduğu günümüzde ise, devlet tarafsızlığı, küçük kapitalist memleketler için, öteki ülkelerdeki demokratik ve hürriyetsever kuvvetleri desteklemek maksadiyle emperyalist devletlerin ağır basan durumunu zayıflatma, ulusal anlamda bağıntısızlığı ve hareket serbestliğini kuvvetlendirme aracı anlamına gelebilir.

Tek sözle, dünya politikası üzerinde sosyalist kuvvetlerin etkisini anlama ve destekleme, bununla ilgili olarak barışı, ulusal egemenliği ve sosyal ilerlemeyi garantileme hususunda ortaya çıkan imkânlar, bugün yalnız sınıfsal tahlilin değil, pratik politik eylemin de başlıca organik parçasını teşkil etmektedirler. Gerçek yurtseverlik ile gerçek milliyetçilik arasındaki kopmaz bağlantı bundan ileri gelmektedir; ve bugün her ikisinden vaz-geçmenin, bunu yapanlara gerek ulusal, gerekse uluslararası eylemle-rinde vereceği telâfisi imkânsız zararlar dünkünden daha az olımyabilir.

Bir de şunu eklemek isteriz: Leninizme, hem teoride, hem de eylemde, zamanı ve yeri değişik olaylara uygulanan bir şema veya kalıp gözüyle bakılmaması gereği doğrudur. Ama bir yandan incelik ve esneklik, öte yandan muğlâklık ve şekilsizlik arasındaki fark, ayrı ayrı olgulara mâkul ve sistemli olarak yaklaşmadır.

Leninizme içten bağlılık zaferin teminatıdır

JAN BRÜL

Lenin, Marks'ın eserlerinde neler bulduysa, biz de Lenin'in eserlerinde aynı şeyleri bulmaktayız: metod ve bilimsel sonuçlar kompleksi. Bunlar somut durumların incelenmesi için olduğu kadar, toplumsal gelişmenin genel perspektiflerinin tespiti için de gereklidir.

Marks, sermaye için kâr normunun azalması eğilimini taşıyan sonuçları ve bu kanunun iç çelişkilerini incelemektedir. Lenin, olayların dış görünüşünden uzaklaşmak suretiyle, tekelci sermayenin gelişmesinin kendine özgü yollarını keşfetmeyi başarmıştır. Fakat onun ilk safhasını incelediği olaylar henüz tamamiyle gelişmemiş ve nitelikleri henüz kesin olarak belirmemişti.

Lenin'in ölümünden bu yana 45 yıl geçmiştir ve bugün birçok ülkelerde devlet-tekell kapitalizminin gelişmiş şekilleri mevcuttur. Bu sebepten de yeni gerçeklerle karşı karşıya bulunmaktayız. Lenin, yeni sorunları somut olarak ele almamızı, teorik ideleri ve sonuçları pratikte denememizi öğretti. Daha Birinci Dünya Harbi yıllarında tekellci sermayenin devlet-tekell kapitalizmi haline gelmesiyle, emperyalizmin yeni aşamasının ortaya çıktığını sezerek bize araştırmalar ve yeni savaşlar yolunu açtı.

Uluslararası komünist hareketinin teorik araştırmaları 1960 ve 1969 yıllarında Moskova'da yapılan danışma toplantılarının belgelerinde geniş ölçüde yansıtılmıştır. Bu araştırmalar ayrıca birçok uluslararası teorik konferansların başlıca konusunu teşkil etti. Bu konferanslarda yeni olayların bilimsel açıdan incelenmesi tamamiyle Marksist-Leninist ilkeler temeline oturtuldu.

Hiç şüphe yok ki emperyalizm, tekeller ve devlet cihazı tarafından, kâr normunun azalması eğilimine karşı savaşmak üzere yaratılan birleşik mekanizmanın olanaklarından geniş ölçüde yararlanmaktadır. Böyle olsa da bu kanun üretim güçlerinden faydalanılması ve bunların geliştirilmesi alanlarında hâlâ büyük çapta etkili olmaktadır. Bugünkü koşullar içinde, bir yandan çağdaş iri üretimin istekleriyle toplumsal ve ulusal gelişmenin ihtiyaçları, öte yandan da kapitalist mülkiyet temellerine dayanan toplumsal ilişkiler arasındaki çelişkiler artmaktadır. Emekle sermaye, tekellci burjuvaziyle işçi sınıfı arasındaki çelişkiler çağdaş toplumun da başlıca çelişkisi olarak kalmaktadır.

Yeni çelişkiler işte bu ana çelişkinin temelleri üzerinde gelişiyor. Yüksek kâr normu uğrındaki hırs, bilimsel-teknolojik devrimin isteklerinin lâyıkıyla yerine getirilmesini engelliyor. Tekellci konsantrasyon, ekonomik

istikrarsızlığı ve toplumsal çelişkileri artırıyor. Tekelci burjuvazi ile tüm emekçiler arasındaki çelişkiler durmadan genişleyip derinleşiyor.

Zamanımızda üretimin ve pazarların uluslararası bir şekil alması, Lenin'in öngördüğü bu yönde oluşmaktadır. Avrupa Ortak Pazarı, kapitalist ülkeler grupları arasındaki rekabeti artırmaktadır. Sosyalist memleketlerin meydana gelmesiyle kapitalist pazarın devresi bir hayli daralmıştır. Tekellerin en güçlüleri, Amerikan tekelleri Avrupa'ya gitgide daha derinlemesine sızmaktadır. Ve şayet, hâlen Fransa'da olduğu gibi, hükümet atomdan elektrik enerjisi sağlama programından vazgeçer ve Amerika'nın kuracağı atom elektrik santralleriyle yetinirse bu sızmanın sonuçları ulusal çıkarlar için bir felâket olur.

Emperyalistler, sömürü rejimini sürdürebilmek ve dünya sosyalist sistemine karşı savaşılabilmek için tek strateji hazırlamak niyetindedirler. Böylelikle de, başta Amerikan emperyalizmi olmak üzere emperyalistler, içinde bulundukları güçlükleri gitgide artan saldırganlık yoluyla yoketmek amacını gütmektedirler.

Fakat kapitalizmin temellerini sarsan Ekim Devriminden sonra bile, dünyada egemenliğini geniş ölçüde sürdürebilen emperyalizm için artık durum değişmiştir.

Komünist ve işçi Partilerinin 1960'taki Uluslararası Danışma Toplantısından sonraki birçok olaylar emperyalizmin zayıfladığını, genel bunalımının arttığını göstermektedir. Afrika'da ve Lâtin Amerika'da birçok ülke, anti-emperyalist politikaya dayanan yeni toplumsal düzenler kurmuştur. Viyetnam'daki Amerikan saldırısına karşı savaş, Amerika Birleşik Devletleri de dahil olmak üzere, her tarafta yeni bir hız kazandı. İsrail saldırganları uluslararası alanda gitgide daha fazla tecrit edilmektedirler. Avrupa'da gerçek bir kollektif güvenlik sisteminin kurulması gereği, toplumda gitgide daha geniş çevrelerin bilincinde yer almaktadır. Özellikle Fransa'da, İtalya'da, İngiltere'de, Federal Almanya'da ve Japonya'da güçlü toplumsal hareketler gelişmektedir.

Lenin emperyalizme karşı savaşın gelişmesinin, sosyalizmle kapitalizm arasındaki ekonomik yarışmaya geniş ölçüde bağlı bulunduğunu belirtmişti. Uluslararası Danışma Toplantısında açıklanan rakamlar sosyalist cephenin başarılarını değerlendirme olanaklarını sağlamıştır. Örneğin, Ekonomik Yardımlaşma Konseyi (EYK) üyesi ülkelerin milli geliri 10 yıl içinde yüzde 93 oranında artarken, aynı dönem içinde gelişmiş kapitalist ülkelerdeki artış oranı ancak yüzde 63 olmuştur. EYK üyesi memleketlerde dünya nüfusunun yüzde 10'u yaşadığı halde, bu ülkeler dünya sanayi üretiminin üçte birini sağlamaktadırlar.

Bu yarış devlet-tekel kapitalizminin dünya ölçüsünde bir bunalım geçirmekte olduğu bir dönemde yapılmaktadır.

Burjuvazi ideologları sosyalist ülkelerin başarılarını inkâr edecek durumda olmadıkları için, sosyalizmle kapitalizmin, gelişme süreçleri içinde «uzlaşacaklarına» dair çeşitli teoriler yaymayı denemektedirler. Fransız burjuvazisinin gedikli ideologu Reymon Aron gibileri bu teorilerde somut karşılaştırmalara da başvurmaktadırlar. Örneğin Aron: «Harkaf'taki fabrika bacaları Detroyt'tekiler gibi tütüyor» demiştir. Bu bir oltadır ve bununla toplumsal ilişkilerin iç niteliğini dışta kalan ekonomik ve toplumsal olaylarla değiştirmek, bilimsel-teknolojik devrimle üretim güçlerinin gelişmesi arasındaki bağlardan yararlanmak niyeti güdülmektedir.

Fransa'da dö Gol'den sonra iktidara gelen hükümet, toplumsal ilişkilerin niteliğiyle ilgili temel sorunun farkında olmıyarak, ne kapitalist ne de sosyalist olan, her ikisinin de üstünde bir «yeni toplum» iddiasını benisemektedir.

Tekelci burjuvazi, yürüttüğü propagandada, Troçkistler, Maocular gibi «solcu» ve sağcı revizyonistlerden ve sağcı oportünistlerden faydalanmaktadır.

Bunlardan bazıları fabrikaların işçilerin mülkü haline getirilmesine dair eskimiş anarşist-sendikalist formüle sarılmaktadırlar ki, bu formülün temelsizliği, tekellerle burjuvazinin devlet cihazı arasındaki ittifak koşulları içinde daha belirli şekilde göze çarpmaktadır.

Sağcı revizyonistler, yığınların silâhını elinden alan, yönlerini kaybetmelerine sebep olan ve kapitalist düzene karşı mücadeleden saptıran evrim teorisini sosyalist devrim teorisinin yerine koymaya kalkışmaktadırlar.

Ve bunu yaparken, her iki taraf da, devlet cihazının ve tek mil toplum düzeninin sınıfsal tabiatı gibi temel sorunu bir yana bırakmaktadırlar.

Lenin solcu romantiklerin ve anarşistlerin devlete karşı olumsuz tutumlarını da kınamaktaydı. Bunun için de, gelişmiş kapitalist düzende, halkın hizmetinde ve kontrolü altında bulunması gereken ekonomiyi düzenleyici cihazla, burjuvazinin elinde bulunan ve yıkılması, değiştirilmesi gereken siyasi, bürokratik, polis ve ordu cihazı arasında fark gözetilmesi gerektiğini öğretiyordu.

İşçi sınıfının bilinçli ve örgütlenmiş öncüsü olan komünist partileri, sosyalist devrim koşullarının kendiliğinden tamamiyle olgunlaşmasını pasif olarak beklemezler, halk yığınlarının en yakın çıkarları, demokratik hakların korunması ve gelişmesi uğrunda savaşırlar, emekçilerin barış savaşılarını yönetirler.

«Solcu» oportünistler, böyle davranılmakla işçi sınıfının sosyalizm uğrundaki savaştan uzaklaştırıldığını iddia etmektedirler. Fakat pasiflik-

ten eyleme geçilmesi hususunda lâf ebeliği yapanlara karşı yürütülen savaşa Lenin'inde aktif olarak katıldığı Komünist Enternasyonalin Üçüncü kongresi aşağıdaki önemli kararı almıştı: «Kısmi isteklere karşı her çeşit itirazda bulunmak, kısmi istekler uğrunda savaşı reformizm diye suçlamak devrimci eylemin hayati ihtiyaçlarını kavramaktaki aczin sonucudur . . . » (Belgelerle Komünist Enternasyonal, 1919–1932, Moskova 1933, sayfa 191).

Çağdaş koşullar içinde kapitalist düzenin temel çelişkisine – proletarya ile burjuvazi arasındaki çelişkiye – en geniş yığınların tekeli kapitalizme karşı direnişi eklenmektedir. Bu ise, şehir ve köy emekçilerinin en yakın isteklerinin gerçekleşmesini, politik ve toplumsal hayatın demokratikleştirilmesini, ekonominin başlıca kollarının millileştirilmesini ve millileştirilen bu kolların yönetiminin demokratikleştirilmesini, ardıcıl bir barış politikasının uygulanmasını amaç edinecek, tekeller aleyhtarı, geniş bir cephenin meydana getirilmesi için gerçek olanaklar yaratmaktadır. Ekonomik ve politik hayatın demokratikleştirilmesiyle ilgili bu tedbirlerin gerçekleştirilmesi kapitalizmi değilse bile, onun başlıca gücü olan tekeli sermayeyi ortadan kaldırılabılır.

Biz, bugün yürüttüğümüz savaşta, Fransız halkının özlediği politik ve toplumsal değişmelerin bir tek partinin – bizim partimizin gücüyle gerçekleşmeyeceğini sık sık hatırlatmaktayız. Ama komünist partisi olmadıkça, sosyal ilerleş ve demokratik reformlar politikasının uygulanması da imkânsızdır.

İşçi sınıfıyla demokratik güçlerin eylem birliği partinin ve demokratik örgütlerin birliğinde ifadesini bulmalıdır. Bu, bütün halk hareketi için temel itici güç olabilir.

Bazı kimseler işçi sınıfının öncü rolünü şüphe altında bırakmak, bu rolü başka tabakalara yakıştırmak için bilimsel-teknolojik devrimi ve üretim güçlerindeki evrimi ileri sürmektedirler. Oysa toplumsal hayatın temeli, kesin unsuru, eskiden olduğu gibi bugün de maddi nimetler üretimidir. Toplum hayatının temelini teşkil eden bu yaratıcı sürecin başlıca itici gücü ise **işçi sınıfıdır**.

Devrimci parti kavramı prensiplere dayanan bir meselesidir. Demokratik santralizme dayanan örgütsel prensiplerden vazgeçmek bizi 50 sene geriye, Leninci partilerin kurulmasından önce işçi hareketinde reformizmin egemen olduğu döneme götürür. Çeşitli akım ve fraksiyonların meydana gelmesi, örgütlenmenin sosyal-demokrat şeklidir. Ve böylesi, partide gerçek demokrasiye ve doğru bir taktik ve politikanın kolektif olarak yürütülmesine engel olur. Düşünce ve eylemde birlikten yoksun bir parti, burjuvazinin çeşitli saldırıları karşısında savunma kabiliyetini kaybeder. Buna işçi sınıfının öncülüğü kaybetmesinin sonuçlarını da eklemek gereklidir.

Sosyolizm, yeni uluslararası ilişkilerin, yağmalara ve köleleştirmelere dayanan eski, emperyalist ilişkilere karşı zaferi demektir. Barış içinde yanyana yaşama savaşı sadece sosyalist ülkelerin dış politikasının temellerinden biri olmakla kalmamakta, aynı zamanda dünya komünist hareketinin başlıca yönlerinden birini teşkil etmektedir. Barış içinde yanyana yaşama uğrunda savaşmak, yığınları seferber etmek demektir. Bu savaş, daha iyi bir hayat, demokrasi ve sosyalizm uğrundaki savaşın kopmaz bir parçasıdır. Dolayısıyla barış içinde yanyana yaşama politikası, burjuva ideolojisiyle sosyalist ideoloji arasında uzlaşma anlamına gelmez. Bu savaş, sosyalizmle kapitalizm arasında mevcut ekonomik, politik ve ideolojik çelişkileri göğsülemez, aksine daha açık olarak ortaya çıkarır.

Şayet politik maceraperestlik, milliyetçi ve militarist isteriyle birleşirse, eninde sonunda, doğrudan veya dolaylı olarak, emperyalizme hizmet eder. Emperyalistler amaçlarına erişebilmek için, şu veya bu şekilde, enternasyonalizmi zayıflatabilecek her şeye bel bağlamakta, komünist hareketi bölmeye, onun unsurlarını birbiriyle çatıştırmaya çalışmaktadır. Bu sebepten Lenin'in son derece uyanık davrandığı ve «sosyal-milliyetçilik» adını verdiği zehre karşı komünistlerin, Lenin gibi, uluslararası proletarya dayanışmasını geliştirmeleri ve güçlendirmeleri gereklidir.

Barışı koruma hareketi zamanımızın en geniş demokratik hareketidir ve Amerika Birleşik Devletleri'nin Viyetnama saldırısına karşı, halkların kollektif direncini örgütlemektedir. Viyetnam halkının saldırganlara karşı yürüttüğü zaferlerle dolu kahramanca savaşı, Sovyetler Birliği'nin ve diğer sosyalist ülkelerin aktif ve çok yönlü yardımları, dünyanın hemen bütün emekçilerinin ve halklarının katıldığı ve Amerikan halkının da gitgide daha aktif bir rol oynadığı geniş dayanışma hareketiyle bir bütün teşkil etmektedir.

Viyetnamdaki harbe karşı, komşusu Arap ülkelerinin topraklarına el atan İsrail'in saldırısına karşı, Batı Almanya'da intikamcıların harp entrikalarına karşı yapılan yığinsal gösteriler, Lenin'in, barışa erişebilmek için sadece isteğin yeterli olmadığına, barış savaşının kesin olarak, inatla ve aralıksız sürdürülmesine dair düşüncesini doğrulamaktadır.

Dünyanın jandarması rolünü sürdürmek isteyen Amerikan emperyalizmi tarafından bağımsızlıkları tehdit altında bulundurulmuş, yahut baltalanmakta olan bütün ülkelerde barış hareketi ulusal egemenliği ve ulusal onuru koruma hareketine sıkı sıkıya bağlıdır.

Temel devrimci sınıf olan işçi sınıfı, barış savaşının, emperyalizme karşı savaşın ön saflarında yer almıştır ve siyasal, dinî ve felsefi görüşler arasında ayırım yapmadan, nükleer harbe karşı direnenlerin tümünü birleştirmeye çalışmaktadır.

Bütün anti-emperyalist güçlerin birleşmesi, insanlığın tekelci sermayenin zincirlerinden kurtulması uğrunda hareketinin gelişmesinde ve derinleşmesinde sözümlerici bir etkidir. Bazı müfrezelerimizin geçici olarak, başarısızlığa uğramaları, dünya ölçüsündeki devrim süreci için elverişli olan güçler oranını değiştiremez. Dünya sosyalist sistemi, uluslararası işçi sınıfı ve ulusal kurtuluş hareketi emperyalizme karşı savaşı daha da güçlendirmek için yeterli ölçüde olanağa sahiptir. Komünist ve işçi partileri arasındaki bağların ve işbirliğinin Marksizm-Leninizm ve Lenin'in büyük bir önem verdiği proletarya enternasyonalizmi prensipleri temellerine uygun olarak kuvvetlendirilmesi, bu savaşta ileride de başarılar kazanılmasının en güvenilir teminatıdır.

Leninizme içten bağlılık, zaferin teminatıdır.

Derginin anketi

Lenin'in hayatımızdaki etkileri <i>Çeşitli ülkelerden mektuplar</i>	«Barış ve Sosyalizm Problemleri» (Türkçesi «Yeni Çağ») dergisi, «Lenin'in hayatımızdaki etkileri» konulu bir anket açmış ve şu soruları sormuştur: – Lenin'in eserlerini ilk defa ne zaman okumaya başladınız? Bu eserleri okurken en fazla dikkatinizi çeken şey nedir? – Lenin'in öğretisi hayatınızda ne gibi etkiler yaptı? – Sizce Lenin'in kişiliğinin en güçlü tarafı nedir? Lenin'in hayatından hangi olay sizde derin izler bırakmıştır? – Lenin'in çözümlediği sorunlardan hangisi sizi daha fazla ilgilendirmektedir? Vladimir İliç Lenin'in yüzüncü doğum yıldönümünü nasıl kutlayacaksınız?
---	---

ZOLTAN
KOMOÇIN

*Macaristan Sosyalist İşçi Partisi
MK Politbüro üyesi ve MK Sekreteri*

1. Yirmi beş yıl önceydi. 1944 yılının güz mevsiminde, Sovyet Ordusu, Güney Doğu Macaristanı hitleristlerin ve Macar uşaklarının zulmünden kurtarmıştı. O zamana kadar gizli gizli okunan komünizm literatürünü, Vladimir İliç Lenin'in teorik eserlerini serbestçe, hiçbir takip ve terör korkusu olmadan okumak olanakları da açılmış bulunuyordu. Kurtuluşun bize getirdiği ilk nimetlerden biri, Lenin'in eserlerini Macar dilinden okumak imkânı idi. Önceleri, ben, bir taşra şehrinde gizli eylemlerde bulunan bir komünisttim. Lenin'in bazı eserlerinden sadece bazı parçalar okuyabilmişim. Kurtuluştan sonra, yıllar yılı elde edemediğim bu olanaklara kavuşunca, teorik bilgi boşluğumu birkaç ay içinde doldurmak zorunluğu ile karşı karşıya geldim.

Fakat, Lenin'in eserlerini tam anlamıyla okuyup öğrenmek imkânına, ancak, 1950–1953 yılları arasında, Sovyetler Birliği Komünist Partisi Merkez Komitesine bağlı Yüksek Parti Okulunda öğrenciyken kavuştum.

Bu okulun öğretmenlerini hâlâ şükranla anmaktayım. Onların hizmeti şudur: dinleyicilerinin, Lenin'in eserlerindeki fikri zenginliği benimsemelerine yardım etmekte, inançlı bilgileri, coşkun sözleri ve temiz ahlâklı tutumlarıyla dinleyicilerinde, Leninizme ilgi, sevgi ve saygı, fikirlerine içten bağlılık duyguları aşılamaktadırlar.

Lenin'in eserlerini okurken, yazarın, fikirlerini açık seçik, anlaşılır bir dille ortaya koymuş olması ve karşıt fikirdekilerle çarpışmaya hazır durumda bulunması beni daima hayran etmiştir. Eserleri, canlı ve savaşçıdır. Tarihi, felsefi veya diğer sorunlarla ilgili eserlerini okurken, bende daima, yazarın, şimdi de adamızda yaşadığı ve kafamda doğan soru ve sorunlara inandırıcı cevaplar cermeye çalıştığı intibayı uyanmıştır. Şuna inanıyorum ki, Lenin'in eserleri, muhtevalarının tazeliği ve hayata yakınlığı ile klâsik eserler değerini kazanmışlardır. Bunlar, bugüne kadar değerlerinden hiçbir şey kaybetmemişlerdir ve sanıyorum ki, etkilerini ileride de devam ettireceklerdir. Lenin'in eserlerinin sayfalarında, bir halk hatibinin heyecanı ile haklı bir dâvanın doğru sözlü bir insanı konuşmaktadır. Her sözünden, onun, daima halk arasında bulunduğu, halkla konuşup tartıştığı, haklı davasına inandırmaya çalıştığı ve gerçekleri onlara açıkladığı görülmektedir.

2. Parti komitesinde, Gençler Birliğinde, gazete redaksiyonunda veya uluslararası ilişkiler alanında, kısacası her alandaki pratik parti işlerinde ben, Lenin'in teorik prensiplerinden daima faydalandım. Büyük önemi olan sorunlar üzerinde yapacağım konuşmaları, okuyacağım raporları, gazete ve dergilere yazacağım yazıları hazırlarken Lenin'in makale ve eserlerini tekrar okumak ihtiyacını duydum ve bunun büyük faydalarını gördüm.

Lenin'in eserlerinin ne muazzam bir önem taşıdığını 1956 karşı – devrim döneminde olanca açıklığı ile anladım. O zamanlar, birkaç gün içinde, hatta çoğu zaman saatler içinde olağanüstü haller meydana geliyor ve böyle hızla değişen olaylar arasında doğru yolu bulmak, yön belirlemek kolay olmuyordu. Binbir güçlüklerle dolu olan o karmaşık günlerde benim gelişmeli durumuma, Lenin'in ortaya koyduğu iki temel prensip yön verdi. Bunlardan biri şudur: sosyalizm teorisinde ve işçi sınıfının pratiğinde en önemli mesele, iktidarı ele geçirmek ve proleterya diktatoryası egemenliğini güçlendirmektir. İkincisi de şudur: komünistlerin tutum ve davranışlarına yön veren etkenler arasında enternasyonalizmin büyük önemi vardır. Ve komünistlerin enternasyonalistlikleri Sovyetler Birliği'ne karşı tutumlarında belli olur. Ve ben, hayatımın bu en nazik döneminde, kişisel bunalımlarının da en karmaşık olduğu günlerde Lenin'in ortaya koyduğu bu iki prensibe sıkı sıkıya sarılarak doğru yolu bulmaya muvaffak oldum. O korkunç olaylar üzerinden on beş yıl geçmiş bulunuyor. Ve ben, Lenin'den aldığım o iki ibret dersini bugün de en önemliler arasında sayıyorum.

Lenin, Őu tarafiyle insanı Őaşırtır: Her sorunu, ne kadar karmaşıık olursa olsun, daima bütün yönleriyle görür ve size Őu fikri telkin eder: insan, yalnız uygulanmak ve düşünmekle yetinmemeli, her Şeyden önce eyleme geçmelidir. Aklımızdan türlü fikirler geçebilir, fakat yalnız bir yönde eyleme geçilmelidir. Onun için, açık ve belirli bir pozisyona sahip olmak zorundayız. Hayatın önümüze çıkardığı sorunları basite indirgemek yanlış bir yoldur; iyi ama, onların karmaşııklığı içinde Őaşırp kalmak da doğru değildir.

3. Lenin'in insan olarak en güzel tarafı, yüksek hūmanizmle yoğrulmuş yiğitliğidir. Hangi meselede olursa olsun – gerek prensiplere dayanan tartışmalarında, gerek vardığı sonuçlarda, veya pratik eylemlerinde – onun insan olarak en bellibaşı özelliğı sonsuz cesarettir. Lenin, problemleri büyük bir cesaretle çözümler, fikirlerini büyük bir cesaretle ortaya koyar. Onun eserleri, yalnız gerçek duruma, yalnız doğrulara, yalnız devrim dāvasına önem veren insanın eserleridir. Lenin'in karşı fikirdekilerle ve düşmanlarıyla tartıştığı sayfaları okurken, bunların hayatla dolup taştıklarını görür gibi olursunuz. 1905–1907 yılları arasındaki birinci burjuva demokratik devriminin yenilgisinden, Birinci Dünya Harbinden ve özellikle Őubat 1917 Devriminden sonra başlayan nazik dönemlerde Lenin, devrimci inancını sarsılmaz bir azimle savunmuştu. Onun bu azmi, bizde derin bir sayğı ve hayranlık uyandırmaktadır.

Lenin, çok büyük bir devrimciye özgü kişisel nitelikleri sayesinde, insanlara karşı son derecede dikkatli, nazik davranıyor, onların isteklerine candan ilgi gösteriyordu. Gerek çevresindeki insanlarla ilişkilerinde, halkın bütün ihtiyaçlarıyla yakından ilgilenmesinde, gerekse sıradan insanlara karşı beslediğı sevgi ve saygıda onun insan olarak büyüklüğü ve derin insanseverliği her an görölüyordu. Lenin, halkın yaratıcı güçlerine mümkün olduğı kadar geniş ölçüde gelişme olanakları sağlayacak yolları durmadan araştırıp inceliyordu. Bu sayede o, sosyalist demokrasinin derin insani muhtevasını herkesten daha iyi bir şekilde ortaya koymuştur. Hiçkimsenin amaçsız bir hayat sürmediğini, herkesin ibret dersleri alınabilecek, bilmesi gerekli düşünceleri olduğunu gözönünde bulunduran Lenin, başkalarının, en geniş halk yığınlarının problem, düşünce ve tecrübelerine daima candan bir ilgi göstermiştir.

Lenin'in hayatı, elbetteki, pek ilginç epizotlarla doludur. Biyografisini ve eserlerini okuyanlarda bunlar silinmez izler bırakmaktadır. Onun Birinci Dünya Harbi sırasındaki prensipyal tutumu, bu harbe harp açması beni son derecede etkilemiştir. Brets Barış Antlaşmasının imzalanmasının zorunlu olduğunu savunurken gösterdiği politik cesaret ve azim de beni hayran etmiştir. Kanıt ve kanılarını okurken, onun, bir

düşünür olarak, türlü türlü önyargılar ve geçici ilgiler arasından büyük gerçekleri bulup ortaya çıkarmakta ve dikkatleri üzerine çekmekte usta olduğunu anlamaktayız. Tarihsel düşünen, çok uzakları gören, ayrıntıların karmaşıklığından sıyrılabilen, fakat onları da gözönünde bulunduran Lenin, bu hüneriyle gerçekten hayranlık uyandırmakta haklı olduğunu kabul ettirmektedir. Lenin'in haklı dâvasını savunduğu sıradaki koşulların havsaların alamıyacağı kadar karmaşık olduğunu anladığın zaman, akıntıya karşı ustalıklıkla giden, haklı dâvasını savunurken ve bu dâvayı zafere ulaştırmak için savaşıırken demir gibi kanıtlar ortaya koyan bu adamın insan-üstü enerjisine şaşmamak elde değil. Tarih, onun haklı olduğunu tamamiyle doğrulamıştır.

4. V. İ. Lenin'in yaratıcı teorik faaliyeti arasında, özellikle, sosyalist yurtseverliği ve enternasyonalizm hakkındaki yazıları bende derin etkiler yaratmıştır. Kendisi de son derecede büyük bir enternasyonalist ve Rus yurtseveriydi. Zamanımızın uluslararası durumunun ortaya çıkardığı sayısız yeni problemlerin lâbirenlerinde, kanımca, doğru ve konke olarak çözümlenmesi gereken en karmaşık sorunlardan biri, yurtseverlik ve enternasyonalizm meselesidir ve pratikte komünistlerin buna uygun tutumlarının belirlenmesidir. Enternasyonalizmle ilgili olarak zamanımızda ortaya çıkan problemlerin önem ve etkilerini değerlendirirken, tam bir inançla şu sonuca varıyorum: Bütün komünistler, eğer, Lenin'in teorik hükümlerine ve Lenin'in hâlâ yaşayan, dünya komünist hareketi tarafından örnek tutulmaya lâyık olan pratikteki tutumuna kesin bir sadakatle bağlı olurlarsa, ortak bir sonuca, birlik ve beraberliğe ulaşabilirler. Kanaatimce, Lenin tarafından hazırlanmış olan hükümler, günümüzün problemlerinin çözümünde hazır reçeteler gibi kullanılmamalıdır. Ancak, günümüzün karmaşık problemlerin çözümüne yaratıcı olarak yanaştığımız, bunları çözüm yollarını bir rasyonalizatör titizliğiyle araştırdığımız zaman Leninist bir tutum sahibi olabiliriz. Lenin'in bizlere bıraktığı mirası, gerek muhtevası, gerekse metodu ile, bize, dogmatik olmayan, yaratıcı bir yaklaşım yolunu göstermektedir.

Kendi kendime sorduğum şu soruda, öyle sanıyorum ki, hiçbir abartma yoktur: Lenin'i ve onun en değerli mirasını bütünü ve olanca zenginliği ile öğrenmek ve özüne en ufak bir zarar getirmeden zamanımız koşullarına uygulamak mümkün müdür acaba? Bundan dolayıdır ki, ben, V. İ. Lenin'in yüzüncü doğum yıldönümünü kutlamaya hazırlandığımız şu sırada, onun eserlerini daha iyi benimsemek, hayat yolunu daha iyi öğrenmek istiyorum. Lenin'in eserlerini, bilgimin müsaadesi oranında, kalemim ve sözlerimle, daha fazla insana, özellikle gençlere daha fazla öğretmek istiyorum. Bütün Leninistlerin, bütün komünistlerin kalblerini dolduran o güzel duyguları daha fazla insanda uyandırmak ve güçlendirmek istiyorum.

Hindistan ve Pakistanın tanınmış toplumcularından, Kalküta şehrinde devrimci sendika hareketinin kurucularından, 1930'larda Bengal'de köy hareketinin yöneticilerinden. Politik eylemlerinden dolayı birçok defa hapse girmiş çıkmıştır. Ağustos 1969'da Pakistan yöneticileri tarafından, mahkemeye çıkarılmadan yeniden zindana atılmıştır.

Ölümsüz Lenin'in adını ilk defa 1925 yılında duydum. O zamanlar pek gençtim ve Bengal'de İngiliz aleyhtarı bir terör örgütünün üyesiydim. Henüz belirli bir dünya görüşüm ve gerekli politik hazırlığım yoktu. Örgütümüzün bir üyesi, terörizm taktiği hakkında daha fazla birşeyler öğrenmek üzere Moskova'ya gitmiş, fakat, terörist olarak değil, Marksist-Leninist olarak dönmüştü. Ben, büyük devrimci, büyük Marksist teorisyen, Büyük Oktobr Sosyalist Devriminin önder ve organizatörü Lenin'in öğretisini ilk olarak işte bu adamdan öğrenmeye başladım. Lenin'in fikirleri bütün varlığımı etkilemişti. Lenin, diyordum kendi kendime, herhalde tabiat-üstü bir güce sahip ki, Rusya gibi uşuz bucaksız bir ülkeyi bu kadar kısa bir zaman içinde bu derecede muazzam başarılarla ulaştırabilmiş. Ve Lenin, o zamandan itibaren benim ilham kaynağım oldu, hayatımın en güç anlarında buna kılavuzluk etti.

Onun eserlerini okumak için çırpınıyordum. Fakat, o dönemde Marksist literatür ülkemizde nâdirattandı. Marks ve Engelsin şu veya bu kitabını eline geçiren bir kimse, bunu en kıymetli bir hazine gibi gizlemeye çalışıyordu. 1926 yılında tesadüf bana da güldü ve Lenin'in «Kapitalizmin en son aşaması: Emperyalizm» adlı kitabı elime geçti. Bana sadece birkaç gün için verilen bu kitabı elyazısıyla kopya etmekten başka çare yoktu. Ben de öyle yaptım.

O zamandan beri çok şeyler değişti. Şimdi dört tarafım Lenin'in ciltleriyle çevrili. Bir zorlukla karşılaşınca derhal Lenin'e sarılıyorum.

«Bizim öğretimiz dogma değil, eylem kılavuzudur.» Bu söz, hayatımın şırası olmuştur. 1928 yılında Kalkuta işçilerinin sendikal eylemlerine aktif olarak katılmaya başladım. İşçi sınıfının grevleri ve Marksist-Leninist eserlerden edindiğim bilgiler, tarihin itici gücü olan sınıf savaşının kanunlarını anlamama yardım ettiler. Aralıksız sendikacılık eylemlerimden edindiğim tecrübeler de bana şunu öğretti: Yalnız Marks ve Lenin'in öğretisine dayanılarak, memleketin objektif ve sübjektif koşulları doğru olarak değerlendirilebilir ve devrimci güçler, yerli ve yabancı kapitalistlerin ezgisine karşı mücadeleye seferber edilebilir. Lenin, Büyük Oktobr Sosyalist Devrimini yönetirken, devrim savaşında Marksizmin nasıl uygulanacağını göstermiş, bize örnek olmuştur.

1930 yılında, Çitangog'taki hükümet cephaneliğine cesurca bir saldırıda bulunduk. Bu başarılı saldırı, yalnız Büyük Britanya hükümetinin prestijine ağır bir darbe indirmekle kalmadı, aynı zamanda, İngiliz sömürge memurları arasında müthiş bir panik yarattı. Britanya hükümeti, Hintli politika adamlarına çullandı ve sadece yabancıların yapabileceği bir tethiş hareketine geçti. İki bine yakın politika eylemcisi, sorgusuz sualsiz zindanlara atıldı. Çok geçmeden beni de yakaladılar. İki yüz kadar mahpusla, Bengal ile Butan arasındaki eski gözetleme kulesi Buksa toplama kampına kapatıldım.

Britanya hükümeti, o zamanlar, terörizmi (tedhiş) komünizmden daha tehlikeli sayıyordu. Bu yüzden olacak, Marksist-Leninist eserleri okumamıza ses çıkarmıyorlardı. Ve toplama kampı, kısa zamanda gerçek bir Marksizm üniversitesi halini aldı. Genç, ihtiyar herkes Marks ve Lenin'in eserlerini okuyordu. Marksizm, toplama kampında bulunanların hemen hemen yüzde 90'ının dünya görüşü oldu.

1937 yılında annemi görmek üzere köye gittim. Ailemiz toprak sahibiydi. Benim geldiğimi öğrenen köylüler evimizin önüne yığıldılar ve derebeylik sistemine karşı savaşlarında kendilerine yardım etmemi istediler. Sendikacı olduğumu ve çalışmakta olduğum yere, Kalkütaya dönmek zorunda bulunduğumu anlattım. Fakat köylüler isteklerinde direttiler. Bunun üzerine kendi kendine düşünceye daldım: Kalkütaya dönmekliğim gerçekten bir zorunluk mu idi, yoksa ben, köylülerin isteklerinden sıyrılmaya mı çalışıyordum. Çünkü bu istekler gerçekleşirse, benim ailem de topraksız kalacaktı. Benim için, İngiliz ve Hint kapitaline karşı savaşmak, ailemin, dolayısıyla kendimin menfaatlerini zarara uğratacak isteklere uygun bir karar vermekten daha kolaydı. Bu konuda Leninden başka akıl danışacak insanım yoktu. Böyle nazik bir anda o nasıl bir karar alırdı? Kendisini düşünmez, büyük bir azim ve içtenlikle yoksul köylülerin yardımına koşardı. Ben de, bütün tereddütlerimden sıyrılarak, köylülerin safında yerimi aldım. Güçlü bir köy örgütü meydana getirdik ve birkaç yıllık inatçı bir savaştan sonra, derebeylik sisteminin değişmesini sağladık. Hükümet, benim mütevazî evimi yıkmak suretiyle öcünü aldı. Fakat, bu imtihandan yüzümün akıyla çıktığım için gurur içindeydim. Ve Lenin'den öğrendiğim yolda yürüyordum.

1938 yılında Maymensih'de Partinin il komitesi kuruldu. Lenin'in «Ne yapmalı» adlı eseri bu işte bize büyük bir yardımcı oldu. Lenin, devrim teorisini kendisine kılavuz edinmiş, halkı peşinden götürmeye yetenekli yeni tipte devrimci parti kurmamızda bize büyük yardımlarda bulundu. Marksizmin, bilimsel teori ile devrimci pratiğin bir bütünü olduğunu bize Lenin öğretti.

Partinin il komitesindeki yoldaşlar, Lenin'in talimatına uyarak, köylüler arasında çalışmaya koyuldular. Güçlü bir örgüt kurduk ve arada başarılar kazandık. Lenin'in yönergelerini kılavuz edindiğimiz zamanlarda yanlışlık yapmıyorduk, fakat Leninci doğrultudan saptık mı, kendimizi ya «sağ»da veya «sol» da buluyorduk.

Lenin, bize, ekonomik mücadelenin siyasal mücadeleye sıkı sıkıya bağlı olduğunu öğretiyordu. 1946 yılında, aynı ödemeli toprak icarı sistemine karşı mücadeleye giriştik. «Tebhaga» köylü hareketi adıyla nam kazanan bu hareket, ekonomik mücadele ile siyasal mücadeleyi kaynaştırmıştı. Bengal, bu güçlü köylü hareketiyle sarsıldı. Hükümet tedhişle cevap verdi ve yığınların yiğitçe savaşını köylü kanı ile boğdu. Ne var ki, Britanya emperyalizmine ve feodalizme karşı çeşitli sınıfların yürüttükleri sürekli savaş, Britanya emperyalizminin temellerini çökertti. Ve Ağustos 1947'de, imparatorluk Hindistanının enkazı üzerinde bağımsız iki devlet doğdu: Hindistan ve Pakistan.

Ben, 1946'da tekrar gizliliğe geçmek zorunda kalmıştım. 1942 yılında ilk defa illegalliğe geçtiğim (gizlenerek çalışmak zorunda kaldığım) zaman, küçük bir ücret karşılığında, bir küçük burjuva eylemcisinin eminde saklanıyordum. Fakat, yakalanmam için vaadedilen paraya tamah ederek, beni ele vardı. Bunları gözönünde tutarak, ikinci illegalliğimde (1946'da) bir işçinin evine sığındım. Lenin de gerektiği zamanlarla, daima işçilerin evlerinde saklanmıştı. İlimizde gerçek sanayi kuruluşları yoktu. Benim aynı zamanda köylüler arasında çalışmam gerekiyordu. Arkadaşlar, benim, bir ırgatın evinde gizlenmemi muvafık buldular. Bu arkadaş dürüst ve yılmaz bir emekçiydi. Lenin, toprak işçisinin de, sanayi işçisinin mensup olduğu sınıftan olduğunu söylüyordu. Ev sahibim, Hasan adlı genç bir ırgattı. Hergün yiyecek sağlayamıyordu. Fakat önüne milyonlar dökülse, hiyanet yoluna sapacak bir insan değildi. Kelimenin tam anlamıyla bilinçli proleterdi. Ve ben yıllarca onun himayesinde kaldım. Alabildiğine yoksulluk çekiyorduk, fakat güvenliğim bakımından içim rahattı.

Bir Marksist-Leninist olarak uzun yıllar siyasal mücadele yürüttüm. Bunu bilenler benden, Lenin'in hangi eserini en fazla beğendiğimi soruyorlar? Bu soruyu cevaplandırmakta daima güçlük çekiyorum. Lenin'in bütün eserleri artık 50 ciltte toplanmış bulunuyor. Bunlar, çeşitli zamanlarda, çeşitli koşullar içinde yazılmıştır ve çeşitli sorunları incelemektedirler. Onun her kitabı güzeldir, faydalıdır ve çeşitli ödevlerin çeşitli koşullara göre çözümünün anahtarıdır. Devrimciler, ilerici önderler ve işçiler Lenin'in eserlerini dikkatle okumalı ve bu eserlerlerdeki fikirleri, karşılaştıkları sorunların çözümüne uygulamalıdır.

Pakistanda, hâlen, ulusal sorun çözüm beklemektedir. Lenin'in bu konudaki fikirleri, bizim çok uluslu ülkemiz için son derecede büyük bir önem taşımaktadır. Karmaşık ulusal sorunu, Lenin'in fikirlerine dayanarak, candan dostluk ve kardeşlik prensipleri üzerinde başarıyla çözmüş olan Sovyetler Birliği'ni kendimize örnek almalıyız.

Biz, kapitalizmden sosyalizme dünya çapında geçiş çağında bulunuyoruz. Bugün insanlığın can düşmanı emperyalizmdir. Lenin, dünyada ilk defa, emperyalizmi, sosyalist devrimlerin öncesi olarak belirlemiştir. Bağımsızlıklarına yeni kavuşan ülkelerin ilerici güçleri, sömürgeciliği tamamiyle ortadan kaldırmak için birleşmelidirler. Bir dünya sistemi olarak emperyalizm, yalnız proletarya enternasyonalizminin yardımı ile yok edilebilir. Lenin'in öğretisi bunu öğretmektedir. Lenin, dünya devrim hareketinin, ileride en kesin savaşları ulusal kurtuluş yönünde vereceğini, kapitalizm ve emperyalizmi zayıflatacağını belirtmiştir.

Lenin'in eserleri, özellikle, dünya komünist hareketi için zamanımızda en büyük iki tehlike olan revizyonizm ve dogmatizm hakkındaki yazıları bana büyük destek olmuşlardır.

Revizyonistler, devrimci örgütleri, sosyal reformist partiler veya tartışma kulüpleri haline getirmeye çalışmaktadırlar. Lenin'in belirttiği gibi, kapitalizm varoldukça revizyonizmden kurtuluş yoktur; bu yüzden işçi hareketi içinde ona karşı aralıksız, sistemli ve enerjik bir mücadele yürütmek bir zorunluktur. Aşırı uçların ötekisi-dogmatizm, somut tarihsel koşulları asla gözönünde bulundurmamakta ve devrim savaşında sekterlik, aşırı solculuk eğilimlerine yol açmaktadır. Revizyonizmle dogmatizm birbirlerine sıkı sıkıya bağlıdır. Lenin, oportünistliklerini gizlemek için devrimci şiarları paravan gibi kullanan sekter ve aşırı solcu eğilimlere karşı mücadelesinde amansızdı. Revizyonizm, dogmatizm ve sekterliğe karşı çetin bir savaş yürütülmesini istiyordu. Bugün de dünya komünist hareketi, bu akımlar yüzünden büyük zararlara uğramaktadır.

Lenin artık aramızda değil. Fakat olanca canlılığı ile kalblerimizde yaşamakta ve muazzam eserleriyle savaşımızda bize ilham vermektedir.

Lenin, hayatının hiçbir anında bencil olmamış, kendisini düşünmemiştir. Daima insanlığın refahı için çalışmıştır. Devrimci hümanizm, onun kılavuz prensibi olmuştur. Lenin'in öğretisini öğrenip uygulayalım ve kendisini şükranla analım. Lenin'in adı ebediyen yaşıyacaktır. Lenin ölümsüzdür.

Lenin'in 100. doğum yıldönümü dolayısıyla SBKP MK'nin hazırladığı tezler

Sovyetler Birliği Komünist Partisi Merkez Komitesinin hazırladığı «Vladimir İliç Lenin'in 100'üncü doğum yıldönümüne doğru» başlıklı tezler büyük önemi olan bir belgedir. Bu belgede, Lenin'in fikri mirasının, Leninizmin teori ve pratiğinin bir sentezi yapılmıştır. Tezler, Partinin, belirli bir dönemdeki tüm fikri-teorik ve politik-eğitimsel eylemlerine dayanmaktadır. Sovyet ve dünya basınında yayınlanmış olan tezler, dünya kamu oyu tarafından dikkat ve ilgi ile karşılanmıştır.

Lenin'in hayatı bir kahramanlık destanıdır. Öyle bir hayat ki, baştan başa yaratıcı fikri çalışmalar, devrim eylemleri, fikri ve politik mücadeleler içinde geçmiştir. Lenin, bütün engelleri yıkan güçlü zekâ, kölelik ve zulme karşı kutsal kin, devrimci ihtirası, ardıcıl enternasyonalizm, halk yığınlarının yaratıcı gücüne sonsuz inanç ve örgütçü deha gibi, proletarya devrimcisinin bellibaşlı niteliklerini kendinde toplamış bir insandı.

SBKP MK'nin tezlerinde Leninizm şöyle karakterize edilmektedir: Lenin'in bütün hayatının fikir ve eylem hazinesi olan Leninizm emperyalizm ve proletarya devrimleri çağının, sömürgeciliğin çökmekte ve ulusal kurtuluş hareketinin zaferler kazanmakta, insanlığın kapitalizmden sosyalizme geçmekte ve komünist toplumun kurulmakta olduğu çağımızın Marksizmidir.

Lenin'in bıraktığı fikri mirasa dayanan komünist partileri, muazzam yaratıcı eylemlerde bulunmakta, çağdaş burjuva ideolojisine, devrim teorisi alanındaki sağcı ve «solcu» yozlaştırma çabalarına karşı çetin bir mücadele yürütmektedirler. Marksizm-Leninizm, yüce bir enternasyonal öğretidir. Onun birliğini bozmaya yeltenenler, Marksizm-Leninizmi, suni olarak, ulusal ve mahalli «çeşitlere» parçalamak için çabalayanlar, işçi sınıfının devrimci öğretisinin prensiplerini değiştirmek amacını gütmektedirler.

Tezlerde, çağdaş bilimsel tefekkürün doruğu ve dünya manevi kültürünün en yüksek başarısı, toplumu sosyalist temeller üzerinde kurmak için yapılan en güç devrimin teorisi ve pratiği olan Leninizmin tarihsel kökleri tahlil edilmektedir. «Yeni tipte proletarya partisinin kurucusu, sosyalist devrimin teorisyen ve önderi V. İ. Lenin» başlıklı birinci bölümde bu sorun incelenmektedir.

Lenin'e göre, sosyalizmin başarıya ulaşabilmesi için işçi sınıfının devrimci partisini meydana getirmek ve güçlendirmek en başta gelen bir şarttı. Proletarya partisi, «Rusya'nın altını üstüne getirebilecek» gücte bir kaldıraçtı. Ve Lenin, böyle bir partiyi kurabilmek için, ilk önce, geniş fikri-teorik çalışmalara girişti, küçük burjuva narodnik sosyalizmini eleştirdi, reformistlere ve diğer oportünizm akımlarına karşı amansız bir mücadele yürüttü.

V. İ. Lenin ve Bolşevikler, Partiyi bir tartışma kulübü, bir fraksiyonlar ve gruplaşmalar konglomeratı haline getirmek isteyenlerin bu tekliflerini şiddetle reddettiler. Lenin ve Bolşevikler, partinin güçlü olabilmesini, saflarının yekpare bütünlüğünde, bu birliği parçalama çabalarına asla meydan verilmemesinde görüyorlardı.

Tezlerdeki bu hükümler, bugün de geçerlidir, ilerde de önemlerini kaybetmiyeceklerdir. Çünkü, küçük burjuva, anarşist ve revizyonist psikolojisi varlığını hâlâ sürdürmekte, faaliyetini artırmakta, sosyalizme düşmanlığını devam ettirmektedir.

Tezlerin ikinci bölümü «Sosyalizm, Leninizm fikirlerinin canlı bir temsali» başlığını taşıyor. Burada Lenin'in sosyalizm hakkındaki temel görüşleri açıklanıyor, Lenin'in teorik mirasına dayanılarak, sosyalizmin olgunlaşma aşamasının özellikleri belirtiliyor, sosyalizm kuruculuğu pratiğinin sentezi yapılıyor.

Lenin, sosyalizmin bellibaşlı özelliklerini şöyle ortaya koyuyordu: üretim araçlarının halk mülkiyeti haline getirilmesi, kapitalist ekonomisinden toplumun bütün üyelerinin yararına olan genel plana uygun üretime geçilmesi, toplum üyelerinin her yönden geliştirilmesi. Bütün emekçilerin güçleri demokratik organizasyon içinde örgütlenmezse, devlet idaresine emekçiler katılmazsa böyle bir geçişi gerçekleştirmek imkânsızdır.

V. İ. Lenin şunu öğretiyordu: Yalnız, halk ekonomisinin tüm dallarında, bilim ve tekniğin en yeni kazanımlarına dayanan son derecede geliştirilmiş bir endüstriyal üretim sosyalizmin maddi temeli olabilir. SBKP MK belgesinde gelişmiş sosyalist toplum, ekonomik temelinden kültür çatısına kadar «bütün katları» ile ele alınıp incelenmektedir.

Sosyalizmin kurulmasında başlıca araç, proletarya diktatoryasıdır. O, işçi sınıfının ve emekçilerin, kendi kuvvetlerine olan inançları, bilinçli, örgütlü ve disiplinli oluşları sayesinde sermayenin gücüne, burjuvazinin bağlantılarına ve yönetim tecrübesine, özel mülkiyetçi ideolojisi ve psikolojisine karşı koymalarına imkân vermektedir. Sosyalist halk devleti,

proletarya diktatoryasının dâvasını devam ettirmekte, komünist toplum kuruculuğu ödevlerinin çözümüne örgütleyici bir kuvvet olarak hizmet etmektedir.

Sosyalizmin kazanımlarını karşı-devrimci güçlerin ve dünya emperyalizminin saldırısından korumak, sosyalist devletin gelişmesinin bütün aşamalarında bu devletin temel ödevi olagelmıştır.

Komünist Partisinin yönetiminde Sovyet halkının Büyük Yurt Harbinde gösterdiği yığinsal kahramanlıklara tezlerde çok haklı olarak geniş bir yer verilmiştir. Bu kahramanlıkların anıları, insanlığın belleğinde ebediyen yaşayacaktır. Dünya emperyalizminin vurucu kuvveti olan Alman faşizmiyle Japon militarizminin bozguna uğratılması, Sovyet ordusunun kurtarıcı ödevini yerine getirmesi, Avrupa ve Asya'nın çeşitli ülkelerinde halk demokrasisi devrimlerinin zafere ulaşmasında çözümleyici bir rol oynamıştır.

Sovyet halkı, şimdi, halk ekonomisini geliştirip ülkenin savunma gücünü artırırken, dünya sosyalist topluluğunu ve bu topluluğa dahil memleketlerden herbirini ekonomik ve askeri-politik bakımdan kuvvetlendirmek için bütün olanakları kullanmaktadır.

Lenin'in kültür devrimi programı, devrim teori ve pratiğine büyük bir katkıda bulunmuştur. Tezlerde, bu programın muhtevası şöyle belirtilmektedir: halk eğitimini yükseltmek için, en geniş emekçi yığınlarının politikaya doğrudan katılmalarını sağlayacak bilgilerini ve estetik düzeylerini yükseltecek bütün koşulları yaratmak; bilimsel sosyalist ideolojiyi yaymak ve halkın manevi hayatını bu ideolojik temel üzerinde örgütlemek; küçük burjuva görüşleri ve ahlâkını giderek ortadan kaldırmak.

Lenin'in, literatür ve güzel san'atların parti öğretisine ve halka dayanarak geliştirilmesiyle ilgili prensipleri, san'atçı aydınların en sağlam güçlerinin Sovyet egemenliğinin fikrî-politik temeli üzerinde birleşmesini sağladı. Lenin'in manevi eylemlerle ilgili metodu, yeteneklere ve yaratıcı araştırmalara kolaylıklar gösteriyor, yardımcı oluyor ve bu yardımla fikrî-politik prensiplerini birleştirip kaynaştırıyordu. Lenin, «edebi tül altında» gizlenen anti-sosyalist idelerin gerici görüşleri «yeni edebiyat» maskesi altında yaymaya çalışmanın, formalizm sihirbazlıklarıyla muhtevayı değiştirme çabalarının, edebi eserlerin değerlendirilmesinde bayağılık ve sübjektivizmin amansız düşmanıydı.

Sosyalist kültür, insanlığın manevi gelişmesinde artık tarihsel bir atılım yapmış bulunmaktadır.

SBKP MK Tezlerinde belirtildiği gibi, Lenin'e göre, sosyal eşitliği ve emekçilerin birliğini sağlamak, için ulusal sorunun çözülmesi şarttır. Leninizmin ulusal programının bellibaşlı prensipleri şunlardır: ulusların kendi kaderlerini kendilerinin tayin etmeleri, ulusların hak eşitliği, çeşitli uluslara mensup işçi ve emekçilerin, demokrasi ve sosyalizm savaşında birleşmeleri, sosyalist toplum kuruculuğu yolunda ilerleyen halklar arasında sıkı bir politik, askeri ve ekonomik ittifak kurulması, halklar arasında ekonomi ve kültürlerini ortak gayretlerle özgür geliştirme yolu ile gerçek bir eşitlik sağlanması.

Tezlerde belirtildiği gibi, sosyalizmin tek ülkenin sınırlarını aşması sayesinde uluslararası yeni bir toplum kurulmasına geçilmiştir. Lenin'in, sosyalizm kuruculuğu öğretisinin genel bir önem taşıdığı ve eylem halini aldığı, artık üç kıtadaki birçok ülkenin tecrübeleriyle her yönden doğrulanmıştır.

Dünya sosyalist sisteminin kurulması, objektif nitelikte birçok güçlüğün yenilmesini gerektiren karmaşık ve çok yönlü bir süreçtir. Ekonomileri bir düzeyde olmayan, kendilerine özgü gelenek ve bağları, çeşitli sosyal yapıları bulunan ülkeler arasında kardeşlik ilişkileri ve işbirliği meydana getirmek kolay bir iş değildir.

Tecrübelerle sabittir ki, küçük burjuva elemanları, etkili olabildikleri her yerde sosyalist oluşumların normal gidişini zorlaştırmak, sosyalist ülkeleri birbirlerine düşürmek, emperyalizmin belbağladığı oportünist, revizyonist ve milliyetçi görüşleri canlandırmak için ellerinden geleni yapmaktadırlar.

«Sol» revizyonizm, bilimsel sosyalizmin teori ve pratiğine saldırıya geçmiştir, onun yerine gerici ütöpik «kışla sosyalizmi»ni yerleştirmeye çalışmaktadır. Küçük burjuva milliyetçisi olduğu için, bazı ülkelerin mehdilik rolleri bulunduğunu ileri sürerek bunun propagandasını yapmakta, hegemonluk, şövenlik ve sovyet aleyhtarlığı ile beyinleri yıkamaya çabalamaktadır.

Öte yandan, sağcı revizyonistler, liberal sosyalizm adını verdikleri görüşlerin propagandasıyla meşguldürler. Bunları, Marksist-Leninist partilerin yönetici rolünü reddetmekte, sosyalist demokrasinin yerine burjuva demokrasisi tipinden politik liberalizmi geçirmeye çalışmaktadırlar. Halbuki böyle bir politika gerçekleştirildiği takdirde ne merkezi plân kalır, ne de halk ekonomisinin yönetimi. Pazar keşmekeşi ve rekabet ihtirası her iyi şeyi bir kasırga gibi silip götürür.

Yeni tipte uluslararası ilişkilerin yaratılabilmesine yalnız, sosyalist enternasyonalizm prensiplerine titizlikle riayet eden komünist ve işçi partilerinin şaşmaz politikası hizmet etmektedir.

Tezlerin, «Leninizm, halkların emperyalizme karşı, dünyayı devrim yolu ile yenileştirmek için yürüttükleri savaşın bayrağıdır» başlıklı üçüncü bölümünde, sanayi alanında gelişmiş kapitalist ülkelerin çoğunda emperyalist burjuvazinin iktidarını koruması, sosyal ilerlemenin başlıca engeli olduğu belirtilmektedir. Zamanımızın emperyalizmi, egemenliği elinden kaçırmamak için ekonomik, politik ve sosyal alanlarda çeşitli çarelere başvurmak zorunda kalmaktadır.

Çağdaş emperyalizmin en saldırgan müfrezeleri, en başta Birleşik Amerika ve Batı Almanya emperyalizmi, XX. yüzyılın savaşını kazanmak, intikam almak, sosyalizmin yeryüzündeki güçlü etkisini ortadan kaldırmak, sömürücülüğün yeni biçimini tekrar hâkim kılmak ümitlerini henüz kaybetmemişlerdir. Birleşik Amerika emperyalizmi, anti-komünizmin, uluslararası irticain ve militarizmin merkezi halini almıştır. Batı Almanya'da hortlatılan revanşist ve neo-nazist güçler de, Avrupa'da barış ve güvenlik için büyük bir tehlike teşkil etmektedir. Fakat, tezlerde belirtildiği gibi, sosyalizm, günümüzde tarihsel hücumlarına devam etmektedir.

Sovyetler Birliği Komünist Partisi, Lenin'in vasiyetini yerine getirerek, barışın korunması için büyük bir titizlikle çalışmaktadır. Onun güttüğü dış politikanın amacı, sosyalizm ve komünizmin kurulması için gerekli olan barış koşullarını sağlamak, bütün ülkeler emekçilerinin kurtuluş savaşları ve tüm halkların sosyal ve ekonomik ilerlemeleri için en elverişli atmosferi yaratmaktadır. Bunun yanı sıra, karşıt düzenli devletlerin barış içinde yanyana yaşamaları, V. İ. Lenin'in belirtmiş olduğu gibi, sosyalizmle kapitalizm ve işçi sınıfıyla burjuva arasında çetin bir politik, ekonomik ve ideolojik mücadelenin yürütülmesini zorunlu kılmaktadır. Barış içinde yanyana yaşamamanın sınıfsal barışla hiçbir ilişkisi yoktur ve baskı altındaki halkların, kurtuluşları için hatta silâhlı savaş dahil, bütün araçlardan yararlanma haklarına, bu kutsal hakka en küçük bir gölge bile düşürmemektedir. Sovyetler Birliği, Viyetnam halkının Amerikan emperyalizmine karşı yürütmekte olduğu kurtuluş harbini, emperyalist saldırısına uğrayan diğer halkların haklı harplerini desteklemiştir ve desteklemeye devam edecektir.

Sovyetler Birliği Komünist Partisi Merkez Komitesinin tezlerinde anti-emperyalist savaşta yerlerini alan bütün bellibaşlı müfrezelerin niteliklerine geniş yer verilmiştir. Lenin, endüstriyel devletlerin proletaryasına büyük bir değer veriyor: «onlar bizim büyük ümidimiz, başlıca dayanağı-

mızdır, diyordu. Burjuva reformistleri, ve küçük burjuva anarşistlerinin teorisyenleri, yıllardan beri, Batıdaki emekçilerin devrimcilik ateşlerinin artık «sönmüş» olduğunu ileri sürmektedirler. Hayat, bu iddianın çürüklüğünü çoktan ispat etmiştir. Emperyalist devletlerdeki işçi sınıfının son yıllardaki sınıf savaşları, işçilerin örgütlü bir güç olarak hücumlarına azimle devam ettiğini göstermiştir.

Lenin, devrimde zafere ulaşmanın başlıca şartının, işçi sınıfı ile kendi yaşayışları icabı tekellere karşı olan bütün tabakalar arasında sağlam ittifaklar sistemi kurmak olduğunu belirtiyordu. Tezlerde, bu toplumsal tabakaların nitelikleri kısica aydınlatılmıştır.

Dünya emperyalist sistemi, ulusal kurtuluş hareketinin darbeleri altında sarsılmaktadır. Tezlerde, gelişmekte olan ülkelerin ekonomik ve politik sorunları, güçlükleri, başarı ve başarısızlıklarına önemli bir yer ayrılmıştır. V. i. Lenin, kurtuluşlarına kavuşan ülkeler halklarının kapitalist olmayan yoldaki olanaklarını teorik olarak esaslandırmıştır. Tezlerde, bu olanakların gerçekleşmelerini sağlayacak elverişli şartlar üzerinde durulmaktadır.

Leninizm daima zafere ulaşan bir güçtür. Çünkü proletarya enternasyonalizmi onun en önemli kaynaklarından biridir. Lenin, çağımızda işçi sınıfının devrimciliğinin gerçek ölçüsünü ve zaferlerinin garantisini, enternasyonalizm prensibinin ardıcıl olarak gerçekleştirilmesinde görüyordu.

O, komünistlerin savaş tecrübelerinde doğruluğu ispat edilmiş olan «Bütün ülkelerin proleterleri, birleşiniz!» çağrısının, sömürge ve bağımlı ülkeler halklarına seslenen «Bütün ülkelerin proleterleri ve baskı altındaki halkları, birleşiniz!» çağrısı ile birleştirilmesinin gerekli olduğunu bundan yarım yüzyıl önce belirtmişti. Marks, Engels ve Lenin'in fikirlerine içten bağlı bulunan uluslararası komünist hareketi, şimdi, zamanımızın isteklerine uygun olan ve devrimci proletarya enternasyonalizmini zenginleştiren yeni bir şiar hazırlamıştır, o da şudur: «Sosyalist ülkelerin halkları, kapitalist ülkelerin proleterleri ve bütün demokratik güçleri, kurtulan ve baskı altında bulunan halklar, emperyalizme karşı, barış, ulusal bağımsızlık, sosyal ilerleme, demokrasi ve sosyalizm uğrunda yürütülen ortak savaşta birleşiniz!»

Uluslararası komünist hareketinin gelişmesi için bütün gücü ile çalışan Lenin, yeni tipte Marksist partinin en önemli eylem prensiplerini ortaya koymuştur.

Tezlerde, zamanımızda Marksist-Leninist partinin nitelikleri şöyle belirtilmektedir:

devrimcidir: Lenin'in belirttiği gibi, proletaryayı «devlet egemenliğini ele geçirmek, proletarya diktatoryası biçiminde bir iktidara sahip olmak için» hazırlar;

sınıfın öncüsüdür, yığınlara sıkı bağlarla bağlıdır, yığınların önünde yürür;

enternasyonalisttir, Lenin'in öğrettiği gibi, «enternasyonalizmin kavramını ve politikasını yozlaştırmaya çalışan oportünistlere ve küçük burjuva pasifistlerine karşı mücadele etmek, onun en başta gelen, en önemli ödevidir»;

sımsıkı birleşik savaşı bir örgüttür, demokratik santralizm prensiplerine dayanır, işçi sınıfını ve emekçileri devrim savaşında birleştirme yeteneğine sahiptir, her türlü oportünizme ve ayrırcılara karşı amansızdır;

Marksizmin genel prensiplerini somut koşullara uygulamayı öğreten karmaşık san'atı iyice öğrenmek için bütün varlığı ile çalışır, işçi hareketinin nihai hedeflerini bütün şartlar içinde savunmaya yeteneklidir.

Komünist hareketi, her türlü oportünizme, sağcı ve «solcu» revizyonizme karşı savaşa savaşa gelişmiştir ve yine bu koşullar içinde gelişmektedir.

Tezlerde belirtildiği gibi, emperyalizmin ve ayrırcıların entrikalarına, çeşitli ülkelerin komünistleri, politik ve teorik mevzilerini yakınlaştırmak, saflarını sıkılaştırmak suretiyle karşılık vermektedirler. Uluslararası komünist hareketindeki fikir ayrılığını ortadan kaldırmanın tek yolu, ortak hedefler uğrunda pratik savaş yürütmektir.

«Lenin'in gösterdiği yolda komünizme doğru» başlıklı dördüncü bölümde, Lenin'in komünizm kuruculuğu hakkındaki görüşleri ve SBKP'nin bu alandaki politikasının nitelikleri ortaya konmaktadır. Lenin'in komünizmin özü ve prensipleri, komünist toplum kuruculuğunun biçim ve metotları hakkındaki fikirleri, Parti tarafından, komünist toplum kuruculuğu programında bilimsel olarak yansıtılmıştır. Komünizm düzeninin ekonomik bazının yaratılması sorunu üzerinde titizlikle durmuş olan Lenin: «Biz komünizmin değerini, ancak, ekonomik temelleri kurulduğu zaman anlıyacağız» demiştir.

Tezlerde, Sovyetler Birliği'nin halk ekonomisinin şimdiki aşamasında üretimin entanzifleştirilmesi, gelişmesinin son derecede önemli bir yönü halini almaktadır.

Parti, Lenin'in talimatına uyarak, halkta daha fazla emek şevki uyandırmak, yaratıcı girişimlere geniş ufuklar açan sosyalist yarışmalarını

yaygınlaştırmak için maddi ve manevi bütün teşvik yollarından geniş ölçüde yararlanmaya çalışmaktadır.

Parti, meydan verilen kusurların, işlerimize engel olan bütün faydasız ve köhnemiş şeylerin eleştiri ve özeleştirisini geliştirmekte ve kayıtsız şartsız desteklemektedir.

Lenin'in dâvasını devam ettiren sovyet halkı, sürekli barış, demokrasi ve sosyalizm, Marksizm-Leninizm fikirlerinin zaferi uğrunda savaştaki sosyalist ülkelerin halklarıyla, uluslararası işçi sınıfıyla, demokrasi ve ulusal kurtuluş hareketi savaşçılarıyla dayanışmasını kuvvetlendirmektedir.

Vladimir İliç Lenin'in fikirleri, komünistlerin eylemlerinde, işçi sınıfının ve bütün emekçilerin savaşında, sosyalizm ve komünizmin durmadan artan gelişmesinde, insanlığın önüne geçilmesi imkânsız sosyal ilerlemede olanca canlılığı ile yaşamaktadır.

Lenin'in kooperatif plânının bugünü ve yarını

Sovyet kolhozcularının üçüncü kongresinden izlenimler

1969 yılının Kasım ayında, Moskova'nın Kremlin sarayında Sovyetler Birliği Kolhozcuları III. Kongresi toplandı. Kongrede, kolhoz üyeleri ve yönetmenlerinden başka Sovyetler Birliği Komünist Partisi MK Genel Sekreteri L. Brejnev, SSCB Yüksek Şurası Prezidyumu Başkanı N. Podgorniy, SSCB Başbakanı A. Kosigin, partinin ve devletin diğer yöneticileri, işçiler, bilim adamları ve yabancı misafirler hazır bulundu. Brejnev, kolhozların ve tüm Sovyet köy ekonomisinin temel sorunlarını tahlil eden bir rapor okudu.

Kolhozlara ait yeni Tüzüğü inceliyerek kabul eden kongreye, delegelerin taşıdıkları sorumluluktan, Sovyet köylülerinin emeğine karşı duyulan saygıdan ve kolhozcu köylülerin işçi sınıfı ve Sovyet aydınlarıyla meydana getirdikleri verimli işbirliğinden doğan bir heyecan ve canlılık havası hâkimdi. En büyük kolhozcular forumunun yapıldığı günlerde, bu satırların yazarı da dahil, Kremlin sarayında hazır bulunanların hepsi bu havanın etkisi içindeydi. Kongreye katılanların bir çoğu tarafından belirtildiği gibi bu forumda, sosyalist düzende *köy emekçilerine beslenen derin saygı* dikkatı çekiyordu. Kolhozcu köylülerin temsilcileri, bütün sorunları geniş bir siyasal açı, mesleki yetki ve devletin yönetimine katılan vatandaşların olgunluğu içinde incelediler. Aldıkları kararlar Lenin'in sosyalist kooperatiflere dair fikirlerinin zaferini yansıttı. Sovyet Kolhozcuları Üçüncü Kongresi, bu fikirlerin tarihsel önemi, zamanımıza uygunluğu ve kolhoz düzeni için taşıdıkları geniş olanakları üzerinde etraflı şekilde durmak imkânını verdi.

«Kolhoz» kelimesinin anlamı nedir?

Sovyet Rusyada doğan «kolhoz» kelimesi, kendisine sımsıkı bağlı olan «sovyetler», «beşyıllık plânlar», «Sputnikler» kelimeleri gibi, çağımızdaki dillerin hespine kesin olarak yerleşmiştir. Bu *yeni kelimeler*, insanların işsel hayatında, sınıfların ve halkların tarihinde, tüm dünyanın tarihinde neydana gelen devrimci değişiklikleri yansıtmaktadır. *Sovyet ülkesindeki milyonlarca emekçinin inanç ve güvenleri, ilgi ve gururları «kolhoz» keli-*

mesine bağlanmış bulunmaktadır. Bu emekçilerin çoğu, kolhoz düzenini kurarken veya savunurken, sosyalist kollektif işletmelerinden korkan, kolhozların ne olduğunu bilmiyenleri korkutan ve hâlâ da korkutmakta olan, yerli ve yabancı yeni dünya düşmanlarının arkadan attıkları kurşunlara hedef olmuşlar ve onlarla göğüs göğüse çarpışmışlardır.

Burjuva ideologları sosyalizmde köy ekonomisinin bunalım geçirdiğine, kolhoz düzeninin köylülerin teşebbüslerine yön vermek, refahlarını artırmak kabiliyetinden mahrum olduğuna, köylülerin çıkarlarının sosyalizmle, kolhoz düzeninin de demokrasiyle bağdaşmayacağına dair efsaneler yaymaktadırlar. Bunlar, insanlık tarihinde ilk defa olarak denemesi yapılan kollektif köy işletmelerinde ortaya çıkan ve komünistler tarafından düzeltilen yanlışlıkları abartarak, bu yanlışlıkların kolhoz düzeninin aslında mevcut olduğunu ileri sürerek, emekçilere, köy ekonomisinin toplumsallaştırılması yollarının ve şekillerinin «tabiata aykırı» olduğu fikrini aşılama ya da hiç olmazsa bu yolların ve şekillerin Rusya'daki olağanüstü tarihsel koşullar içinde sınırlı kaldığını telkin etmeye çabalamaktadırlar.

Bütün bunlara rağmen «kolhoz» kelimesi, dünya çapındaki ekonomik ve politik tecrübeleri genelleştiren, Marks ile Engels'in köy emekçilerinin sosyalist devrimde proletaryanın yığınsal müttefikleri olduklarına dair son derecede önemli fikirlerini geliştiren V. İ. Lenin'in muazzam ölçüdeki teorik ve pratik çalışmalarını kapsamaktadır. Temel üretim araçlarına sahip işçi sınıfının devlet iktidarı olan Proletarya diktatoryası koşullarında ve bu diktatoryanın yardımıyla gerçekleşen köylerin kooperatifleşmesine dair Lenin'ci plân bu kelimenin kapsamı içinde bulunmaktadır. Bu plânın amacı, özel köy işletmelerinin, gönüllü olarak, makineleşmiş büyük sosyalist kooperatif işletmeler haline getirilmesi, köylerde eski hayat tarzından, emekçilerin yaratma olanak ve kabiliyetlerine geniş ufuklar açan sosyalist hayat tarzına gönüllü olarak geçilmesi suretiyle, köylerde sınıfsal sömürüye kesin olarak son vermektir. Bu plânın gerçekleşmesi için orta halli köylülerin ve fakirler arasında kararsızlık içinde bulunanların, sabırsızlık gösterilmeden, ikna edilmesi, kollektifleşmenin teorisinde veya uygulanmasında sağcı ve «solcu» yozlaştırma denemelerine karşı savaş yürütülmesi, kollektif köy işletmelerinin maddi teknolojik temelinin plânlı olarak meydana getirilmesi, bunlara uzman kadroları sağlanması, bilimin geliştirilmesi ve bu alanda elde edilen başarıların köy ekonomisine uygulanması, köylerde çok taraflı eğitim-kültür faaliyeti yürütülmesi, köy işletmelerinin örgütlenme bakımından olduğu kadar ekonomik ve hukuki bakımlardan da yetkinleştirilmesi hususlarında *Komünist Partisinin muazzam çabalar hercaması gerekmiştir.* Bu çalışmaların ölçü ve sonuçlarını rakamlar ve deliller dile getirmektedir.

Uyduymalar karşıısında rakamlar ve deliller

Sovyetler Birliğı'nde yığınsal kollektifleşmeden önce 25 milyon özel köy işletmesi vardı ki, sahiplerinin % 95'i fakir ve orta halli köylülerdi.

Şimdi memlekette 35.600 kolhoz mevcuttur ve 224 milyon ⁽¹⁾ hektar toprak bunların tasarrufundadır. Her kolhoza ortalama olarak 420 aile ⁽²⁾, 3 bin hektarı tarıma ait olmak üzere 6 bin hektar toprak ve 50'den fazla traktör düşmektedir. 1969 yılında kolhozların ana fonları ortalama olarak 1 milyon 104 bin rubleydi ⁽³⁾.

Kolhozlar, Sovyet köy ekonomisinin gelişmesinde büyük bir rol oynamışlardır ve oynamaktadırlar. Bunların gayrisafi üretimi, toprakların % 63'nün sömürücü sınıflara ait olduğu 1913 yılındakine kıyasla, hemen hemen üç kat artmıştır. Tarımda çalışanların sayısı yarı yarıya azalırken emek verimliliği 4.5 kat, köylülerin reel gelirleri ise 11 kat fazlalaşmıştır.

Sovyet egemenliği yıllarında köylerde orta okulların sayısı 200 kat artmıştır. Hâlen köy ekonomisinde, yüksek ve orta tahsilli 700 binden fazla uzman çalışmaktadır.

Son 30 yıl içinde Sovyetler Birliğı'nde köy ekonomisi üretiminin artış temposu Birleşik Amerikadakine kıyasla hemen de iki mislini bulmuştur. Oysa Amerika'da iklim şartları çok daha elverişlidir ve bu memlekette işlenir toprakların % 60'ına düşen yağmur yılda 700 milimetreyi bulduğu halde, Sovyetler Birliğı'nde bu ölçüde yağmur yüzü gören toprakların oranı ancak yüzde 1.1 dir. Sovyetler Birliğı topraklarının yüzde 40'ına düşen yıllık yağmur miktarı 400 milimetre küpü geçmemektedir. Amerika'da ise bu gibi toprakların oranı sadece yüzde 11 dir.

Şunu da unutmamak gerekir ki, bir tek neslin hayatı süresince yabancı istilâcılar Sovyet topraklarına iki defa olağanüstü büyük saldırılarda bulunmuşlardır.

⁽¹⁾ Sovyetler Birliğinde işlenir toprakların tutarı 545 milyon 700 bin hektardır. Bu toprakların 318 milyon 600 bin hektarı 13 bin 400 sovhöz (devlet tarım işletmeleri), 3 milyon 100 bin hektarı ise işçi ve memurlar tarafından özel işletme olarak kullanılmaktadır.

⁽²⁾ 1968 yılına doğru kolхозlarda çalışan aileler sayısının 15 milyona inmesi, bir yandan köylülerin şehirlerde çalışmaya başlamalarından, öte yandan ise kolhozların genel toplantılarının aldığı kararlar sonucunda bir kısım kolhozların sovhözler halinde örgütlenmesinden ileri gelmiştir.

⁽³⁾ Sovyetler Birliğı'nde devletin malı olan ve kolhozlara parasız olarak ebediyen kullanılmak üzere verilen toprakların maliyeti, bu paraya dahil değildir.

1918–1922 yıllarında, istilâcılar ve onların destekledikleri Beyaz ordular, memleket ekonomisine, 19. yüzyılın ikinci yarısındaki düzeyine indirecek derecede zarar vermişlerdir. Bunların sebep olduğu ekonomik yıkımı ortadan kaldıran Bolşevikler köy ekonomisini kollektifleştirmeye koyulmuşlardır. Kolhozcuların Üçüncü Kongresinde, Altay Bölgesindeki «Rosiya» Kolhozu Başkanı İ. Şumakof o günleri: «Bu yolu biz açtık. Kolhozlar nasırlı ellerin kollektiflerde birleşmeleriyle doğdu» cümleleriyle çok manâlı bir şekilde canlandırmıştır. Hitlercilerin Sovyetler Birliği'ne saldırısı 20 milyon Sovyet vatandaşının hayatına, 1.710 şehir ve kasabanın, 70 binden fazla köyün ve obanın yağma edilip, yakılıp yıkılmasına sebep oldu. Kolхозlarda birleşmiş olan köylüler ve her şeyden önce eşleri ve oğulları düşmanlarla çarpışan kadın kolhozcular, cepheye ve cephe gerisine tarım ürünleri yetiştirerek faşizme karşı zaferin kazanılmasına yardım ettiler. Sovyet vatandaşları hiçbir yerden yardım görmeden köy ekonomisini yeniden canlandırdılar ve daha da geliştirdiler. Bu, erkek ve kadın kolhozcuların tarihsel başarısıdır.

Bütün bunları hatırlatmamızın sebebi şudur: kolhoz düzenini yeren burjuvalar hâlâ Sovyet köy ekonomisinin başarılarını sükûtle geçiştirmekte ve güçlüklerin gerçek sebeplerini gizliyerek, kolhoz düzeninin önünde duran sorunların niteliğini ters yönden göstermekte, kolhozcuların son kongresinin anlamını aynı açıdan tanıtmaya çabalamaktadırlar.

Örneğin İngiltere'deki burjuva gazetelerinden «Faynanşıl Tayms»in kongreyle ilgili tepkisi son derecede karakteristiktir. Bu gazete 1969 Kasımındaki sayılarından birinde köy ekonomisinde ekip ve grupların emeğinin örgütlenmesini ele alarak, kongrede, kişisel işletmelere dönülme alanında olmasa bile, işçi gruplarının topraklandırılması konusunda «köklü değişikliklerin» yapılabileceğini ileri sürmüştür. Adı geçen gazeteye göre, böyle hareket edildiği takdirde üretimin artırılmasına ilgi duyacak bir emek ordusu meydana getirilmesi mümkün olacaktır. Görüldüğü gibi «Faynanşıl Tayms», büyük çaptaki sosyalist işletmelerin köy emekçilerinin ve toplumun çıkarlarına uymadığı görüşünü bir kere daha tekrarlanmaktadır. Böylelikle de sermayenin temsilcileri, Lenin'in belirttiği gibi, kapitalizmin tarım tekniğini ancak küçük üreticiler yığınına yoksullaştırmak, perişan etmek pahasına gerçekleştirebileceğini» görmezlikten gelmektedirler. Oysa sadece son 18 yıl içinde ABD'nde 2 milyon 600 bin özel tarım işletmesi, yani tüm tarım işletmelerinin yüzde 46'sı ortadan kalkmıştır. Federal Alman Cumhuriyeti'nde ve İtalya'da da bu yıkım, yığınsal bir hal almıştır. Yoksullaşan köylüler genel olarak ırgat olmakta veya işsiz kalmaktadırlar.

«Faynanşıl Tayms» ile benzeri gazetelere, sosyalist köyde ve tüm sosyalist toplumda itici gücün para olmadığını, Kolhozcular Kongresinde en

inandırıcı şekilde belirtildiği gibi sosyalist vatanseverliğin ve buna sınıksız bağlı olan enternasyonalizmin de ağır bastığını anlatmaya kalkışmak boşuna bir gayret olur.

Fakat burjuvazinin büyük tirajlı yayın organlarının objektif davran-
dığına halâ inanan kimselerin aşağıdaki cümleler üzerinde düşünmeleri
fena olmaz. Şöyle ki: Sadece 1965–1968 yılları arasında kolhozların para
gelirleri yüzde 37 oranında yükselmiş, yani 1968'de 1965'e kıyasla 7 milyar
400 milyon ruble tutarında artmıştır ve böylelikle bu dönemde kolhozcu-
ların eline 2 milyar 800 milyon ruble fazla para geçmiştir. Bu yıl her
kolhozunun, para ve ürün olarak ortalama geliri hemen hemen yüzde
30 oranında artmıştır. Dolayısıyla son beş yıllık plân döneminde kolhozcu-
ların gelirlerindeki artış yüzde kırkı bulmuştur. Sovyetler Birliği'nde
sağlık hizmetlerinin ve her dereceden öğretimin parasız olduğu
gözününde bulundurulursa bu gelişmenin önemi daha iyi anlaşılır.
1965–1968 döneminde köylülerin satın aldıkları buz dolapları sayısında
1.5 milyon, televizyonlar sayısında 4 milyon 600 bin, motosikletler
sayısında 1 milyon 400 bin bir artış kaydedilmiştir. 1960–1968 döneminde
köylerde 199.5 milyon metre kare tutarında mesken inşa edilmiştir. Hasılı
son dört yıl içinde daha önceki aynı döneme kıyasla, köy ekonomisindeki
yıllık gayrisafi üretimde yüzde 18 oranında bir fazlalık sağlanmıştır.

Birçok kolхозlarda ve birliğin çeşitli cumhuriyetlerinde köy ekonomisinin
en önemli kollarındaki üretim artışı, gelişmiş kapitalist ülkelerdeki aynı
kollara kıyasla daha yüksektir. Örneğin Özbekistan SSC'nin Sardarinsk
bölgesindeki «Lenin» kolhozunda 1969 yılında hektar başına 29 sentner
pamuk elde edilmiştir. Özbekistan'da 1968'de hektar başına ortalama
25, Tacikistan SSC'nde ortalama 26.9 sentner pamuk elde edilmiştir kibu
oranlar bütün kapitalist ülkelerdekilerden yüksektir.

1968'de hayvansal ürünler alanında adam başına düşen üretimle ilgili
aşağıdaki rakamlar da özel bir anlam taşımaktadır.

	Estonya SSC	İsveç	Finlandiya
Süt (kg)	790	421	783
Et (kg)	95	52	40
Yumurta (adet)	237	193	220

Bu gerçekleri Sovyetler Birliği'nde köy emekçilerinin sosyalist üretime ilgi göstermedikleri ve özellikle kollektif işletmelerin kolhozcuların menfaatlerine uygun olmadığı iddialarıyla bağdaştırmak nasıl mümkün olabilir? Buna bir tek cevap verilir: ileri sürülen iddialar gerçeklere aykırıdır.

KOLHOZLARIN GELİŞMESİNDE YENİ AŞAMA

Kolhozcuların 1935 yılındaki İkinci Kongresinde köy ekonomisi kooperatifleri tüzüğü kabul edildikten sonra *kolhozcuların ve tüm Sovyet toplumunun hayatında muazzam değişiklikler oldu*. Son kongrede de belirtildiği ve yukarıda yer alan cetvelde görüldüğü gibi, artık kolhozlar, evvelce genellikle kabul edildiği gibi, gurup gurup insanları, sözleşmeler gereğince, ortak iş yapmak üzere birleştiren kooperatifler değildir. *Bugün kolhozlar sosyalist köy kollektiflerinin çok taraflı faaliyetlerinin organik surette bağlı bulunduğu güçlü, modern işletmelerdir*. Bu işletmeler önemli derecede kuvvetlenmiş, zenginleşmiştir. Evvelce devlet makine-traktör istasyonlarının emrinde bulunan tarım makineleri kolhozların malı olmuştur. Tarım makinelerinin artmasıyla kolhozcular tarafından görülen işlerin karakteri değişmiş, emek gitgide daha kalifiye hale gelmiştir. Kolhozlar sadece üretimde değil, toplumsal, ekonomik ve politik alanlarda da yeni yeni tecrübeler edinmişlerdir. Köylerde toplumsal hayatta değişiklikler olmuş, kültür düzeyi yükselmiştir. Kolhoz köylerinde emekçilerin ekonomik alanda olduğu gibi politik alanda da inisiyatifleri artmış, parti örgütleri büyümüş ve güçlenmişlerdir. Kolhozlar köylüler için komünizm okulu haline gelmişlerdir.

Özellikle SBKP'nin XXIII. Kongresinden sonra kolhozlarla devlet arasındaki ilişkilerde de değişiklikler olmuştur. Başta makineler, kimyasal maddeler ve sulama işleri olmak üzere köy ekonomisine yapılan sermaye yatırımı, önemli ölçüde artmıştır. Kolhozlara üretimi örgütleme sorunlarında daha geniş yetkiler tanındığından üretimin artmasına karşı ilgileri fazlaşmıştır. Devletle kooperatif-kolhoz mülkiyetini birbirine daha fazla yaklaştıрма prosesi sürdürülmekte, işçi sınıfıyla köylüler arasındaki ittifak gitgide güçlenmekte ve sosyalist demokrasi bu temel üzerinde gelişmektedir.

Bunun yanı sıra, Sovyet toplumunun nicelik bakımından olduğu kadar nitelik bakımından da köy ekonomisi ürünleri ihtiyacı hızla artmaktadır.

Köy ekonomisinin gelişmesi endüstrinin daha da gelişmesine, emekçilerin hayat düzeyinin artmasına sıkı sıkıya bağlıdır. Oysa kolhoz ve sovhozlarda üretimin genel düzeyi ve artış tempoları artan ihtiyaçlara kıyasla geri kalmaktadır. SBKP son yıllarda bu geri kalışın ortadan kaldırılması için ekonomik, teknolojik ve toplumsal tedbirler almıştır. Bu tedbirler sistemi, devletin, tüm Sovyet toplumunun ve kolhozcularının menfaatlerini ahenkleştirme temeline dayanmakta, ve aynı zamanda, köyde uzmanların, gençlerin rolünün artması, kültür düzeyi ve hayat şartları bakımından köyle şehir arasında halâ süregelmekte olan farkın ortadan kaldırılmasıyla ilgili meselelerin çözülmesine hizmet etmektedir.

Sovyetler Birliği'nde komünizmin kurulmasıyla ilgili toplumsal ilişkiler kompleksinin gelişmesi, tabii olarak, kolhozların hayatını da etkilemiştir. Sovyet toplumunun bölünmez bir parçası olan kolhozlara ait yeni tüzük bu gelişmeyi yansıtarak, kolhoz düzeninin bugünkü faaliyet şartlarını hukuki bakımdan sağlamlaştırmıştır. Bu şartlardan biri komünizm kuruculuğu süreci içinde gelişmekte olan bilimsel-teknolojik devrimdir.

Köy ekonomisinin yeni teknikle donatılması

SSCB Birinci Başbakan Yardımcısı D. Polyanski'nin «Kolhozların yeni tüzüğüne dair» başlıklı raporunda belirtildiği üzere, *Sovyetler Birliği hâlen, köy ekonomisinin gelişme tempolarını hızlandırmak ve kolhozlarla sovhozları bilimsel-teknolojik devrimin gerektirdiği çağdaş teknikle donatmak için gerekli olan her şeye sahiptir. SBKP'nin prensip kararına göre teknik imkânlardan ve bilimsel başarılarından faydalanma hususunda köy ekonomisi, endüstrisinin düzeyine erişmelidir. Bu amaçla çok şey yapılmıştır ve yapılmaktadır. Devlet, köy ekonomisine gitgide daha fazla teknik araçlar ve kimyasal gübreler sağlamaktadır.*

1970 yılı plânında köy ekonomisine 312 bin traktör sağlanması öngörülmüştür ki, 1959 yılındakine kıyasla iki kat fazladır. Bu yıl teknik ilerleşiş en yüksek isteklerine cevap veren 150 beygir kuvvetindeki traktörlerin ilk partisi üretilmiş olacaktır. Köy ekonomisinin emrine ayrıca 156 bin 500 kamyonla diğer birçok makineler ve 46 milyon ton kimyasal gübre verilecektir ki, geçen yıldakinden yüzde 20 oranında fazladır.

Üretimin dengesini koruyabilmek için, köy ekonomisine olumsuz etkilerde bulunduğu 1969 yılında da görülen elverişsiz iklim koşullarına ve tabii âletlere karşı büyük çapta sulama tedbirleri alınmaktadır.

Hayvancılığı sanayi temellerine oturtmak için de köylerde büyük değişiklikler yapılmıştır ve daha da yapılacaktır.

Hayvansal üretimin artırılmasını yiyecek maddelerinin tüketiminde başgösteren değişiklikler gerektirmektedir. Bugün şehirlerde olduğu gibi köylerde de etli ve sütlü mamüllerle yumurta tüketimi artarken, unlu mamüllerle papates tüketimi azalmaktadır. Netekim bu sene sona eren beşyıllık döneminde 1965 yılına kıyasla et ve etli mamüller tüketimi yüzde 15, süt ve sütlü mamüller tüketimi yüzde 18, yumurta tüketimi ise yüzde 19 oranında artmıştır.

Köy ekonomisinin teknik donatımına her yıl daha fazla maddi ve mali kaynak ayrılmaktadır. Örneğin, 1970 yılında köy ekonomisinin daha da geliştirilmesi için 1969 yılındakine kıyasla yüzde 6.7 fazlasıyla 19 milyar 400 milyon ruble harcanacaktır. Bu para devletin savunma masraflarını 1.5 milyar ruble aşmaktadır. Oysa bugünkü uluslararası durum Sovyetler Birliği'ni askeri gücünü bilimsel-teknik bakımdan en yüksek düzeyde muhafaza etmeye zorlamaktadır.

Kolhoz demokrasisinin geliştirilmesi

Köy ekonomisinin teknik donatımında bilimsel-teknolojik devrimin tüm sürecinde sadece üretimi yeni tekniğe kavuşturmak yeterli değildir. Sosyalist düzende bu işin yanısıra toplumsal ilişkilerde ilerici atılımlar yapılır, demokrasi alanında yeni adımlar atılır. İşte yeni Tüzük buna hizmet ediyor. Bu belgede öngörülen demokrasi, birbirine bağlı iki doğrultuda yürümektedir.

Birincisi: kolhozların ekonomik bağımsızlıkları artmakta, çözümledikleri sorunların çerçevesi genişlemektedir.

Şimdi kolhozlar, temel ve döner sermayelerini tamamlamak için ayrılan paraların miktarını kendileri tespit etmektedirler.

Üretecekleri ürünlerinin devletçe satın alınmasıyla ilgili birkaç yıllık sipariş plânlarına dayanarak ekonomik eylemlerinin plânlarını kendileri hazırlayıp tasdik etmektedirler. Kolhozlara, plân fazlası ürünü devlete daha yüksek fiatla satma hakkı da verilmektedir. Böylelikle ekonomik bağımsızlığın plânlı devlet yönetimiyle doğru bir şekilde ahenkleştirilmesi

sağlanmıştır. Kolhozlar ticari örgütlerle doğrudan doğruya bağlar kurabilirler, ürünlerini kolhoz pazarlarında satabilirler.

Kolhozlararası işletmeler ve ihtisaslaşmış devlet-kolhoz işletmeleri, örgüt ve birlikler kurma, kolhozların yardımcı işletmeler ve zanaatçı atölyeler meydana getirme hakları geliştirilmiştir.

İkincisi: Kolhozların toplumsal çalışmalara katılma hakları ile sosyal hakları da genişletilmektedir.

Kolhoz hayatıyla ilgili en önemli meselelerin, en yüksek organ olan kolhozcular genel toplantısında, kolhozların büyüklüğü dolayısıyla genel toplantı yapılmasına imkân olmadığı hallerde ise genel toplantıyı temsil eden heyetlerce çözümlenmesi lâzımdır. Artık kolhozcular sadece başkanı, yönetim kurulu üyelerini ve kontrol komisyonu üyelerini değil, ekip şeflerini ve daha az yetkili yöneticileri de seçeceklerdir. Yeni tüzük, yönetim ve kontrol organları üyeleri seçiminin gizli oylama ile yapılmasını öngörmektedir. Bütün seçilenler kolhozculara hesap vermekle yükümlüdürler ve gerektiğinde süresinden evvel görevlerinden alınabilirler.

Kolhozculara teminatlı ücret, kolhoz yönetimine katılma, yönetim organlarını seçme ve bu organlara seçilme, kalifikasyonlarını veya ihtisaslarını yükseltmek için yardım görme hakları da sağlanmaktadır.

Kolhozculara, yardımcı özel toprak parçaları verilmesi de garanti altına alınmıştır. Bu toprakların yüz ölçümü, genel normlar çerçevesi içinde, her kolhozun kendine ait tüzüğünün kabulü sırasında, kolhozcular tarafından kararlaştırılmaktadır.

Kolhozcuların cumhuriyetlerin merkez fonları hesabına toplumsal sigortadan faydalanmaları sağlanmıştır. Ayrıca, kolhozlar emeklilik maaşlarına katkıda bulunabilir ve gerekli hallerde kolhozculara maddi yardım yapabilirler. Kolhozlar, üyelerinin yaşayış ve kültür düzeyini yükseltecek imkânlar sağlamak, ev inşaatında ve tamirinde yardımda bulunmak, yakıt maddeleri temin etmekle yükümlüdürler. Yeni tüzük gereğince kolhozculara diğer birçok haklar daha verilmektedir.

Tüm sosyalist demokrasinin olduğu gibi, kolhoz demokrasisinin gelişmesi de örgütlenmenin kuvvetlendirilmesine bağlıdır. Tüzük, kolhoz üyelerine, *dürüst çalışma, emek disiplinine saygı gösterme, yönetime*

aktif olarak katılma, sosyalist mülkiyeti koruma ve sağlamlaştırma gibi ödevler yüklemektedir.

Kongre kolhoz demokrasisinin olduğu kadar tüm sosyalist demokrasinin gelişmesi için ilçe, il, eyalet ve cumhuriyetler ölçüsünde *kolhoz şuraları* meydana getirilmesini kararlaştırmış, Birlik Kolhozlor Şurasını seçmiştir.

Leninci kooperatif plânının uluslararası itibarı artıyor

Alman Demokratik Cumhuriyeti, Bulgaristan, Kore Demokratik Halk Cumhuriyeti, Küba, Macaristan, Mogolistan, Polonya, Rumanya, Yugoslavya köylülerinin ve köy ekonomisi alanında çalışan işçilerin temsilcileriyle, Birleşik Arap Cumhuriyeti, Finlandiya, Fransa, Gine, İtalya, Irak, Suriye ve Sudan'dan gelen misafirler Kolhozcular Kongresinde hazır bulunmuş ve söz almışlardır. Bu, Kongrenin uluslararası yankısını artırmış ve Leninci kooperatif plânı ile onun Sovyetler Birliğinde gerçekleştirilmesi tecrübesinin uluslararası önemini dile getirmiştir.

Sovyetler Birliği'nde ekonomi alanında çeşitli kolektif işletme şekillerinin geliştirilmesi süreci içinde güçlenen kolhozlar, dünyanın çeşitli ülkelerindeki emekçiler arasında kolektifleştirilmiş köy emeğinin sembolü olarak büyük bir itibar sağlamıştır.

Sosyalist ülkelerden çoğunun kongreye katılan temsilcileri, memleketlerinde 8—12 sene önce sona eren kooperatifleşmenin bu işe bağlanan ümitleri tamamiyle haklı çıkardığını belirtmişlerdir.

Kooperatifleşmenin yaratıcı bir şekilde gerçekleşmesini öngören Leninci kooperatif plânı, köylerde sosyalizmin kurulması için objektif olarak gerekli bir şarttır. Bu yüzden o, geçmişte ekonomik bakımdan geri kalmış bir ülke olan ve feodalizmden doğrudan doğruya sosyalizme geçen Mogolistan'da olduğu kadar, geçmişte, gelişmiş kapitalist ilişkilerin mevcut olduğu Çekoslovakya gibi ülkelerde de semereli sonuçlar vermiş bulunmaktadır.

Çekoslovakya Köy Ekonomisi ve Tüketim Maddeleri Federal Komitesi başkanı olan hükümet üyelerinden K. Bodaya Kongredeki nutkunda şunları belirtmiştir: «Size sevinçle söyleyebilirim ki, Lenin'in kooperatif plânı memleketimizde Çekoslovakya Komünist Partisinin yönetmenliği

altında tam bir başarı kazanmıştır. «K. Bodaya 1968 yılında sosyalizm düşmanı güçlerin kooperatifçi köylüleri Leninci yoldan ayırmaya muvaffak olmadıklarını belirterek: «Köylülerimiz kooperatiflerle öyle kaynaşmışlardır, onları öyle kendilerinin saymaktadırlar ki, eski özel işletmelere dönmeyi asla düşünmemişlerdir ve düşünmeyeceklerdir.»

Sovyet köylülerinin başarılarının ve Sovyetler Birliği'yle işbirliğinin, sosyalist ülkelerle köy ekonomisinin daha da gelişmesi bakımından taşıdığı önemi Bulgaristan, Alman Demokratik Cumhuriyeti, Polonya, Macaristan vb sosyalist ülkelerin temsilcileri belirtmişlerdir.

Yabancı bağımlılıktan nispeten yakın bir geçmişte kurtulan ve ilerici bir gelişme yoluna giren ülkeler temsilcilerinin kongredeki konuşmaları, bu memleketlerde köy ekonomisinin Leninci anlayışa göre yenileştirilmesi alanında yapılan deneylere karşı duydukları ilgiyi göstermiştir.

Suriye Köy Ekonomisi ve Toprak Reformu Bakanı M. Talip konuşmasında özetle şöyle demiştir: «Sovyet köylülerinin tuttukları yol yeryüzünde toprakla uğraşan milyonlarca insanın ilgisini çekmektedir. Onlar bu yolu, geri kalmışlığın ve sömürünün yokedilmesinin, geleceğin adalet, özgürlük ve barış temellerine oturtulmasının biricik yolu saymaktadırlar. «Gine Cumhuriyeti temsilcisi S. Umara şunları belirtmiştir: «Memleketinizde yapılan bu kongre bizim için büyük bir önem taşımaktadır. Son 30 yıl içinde elde ettiğiniz sonuçların, edindiğiniz tecrübelerin, eninde sonunda faydalı dersler alınmasına yardım eden bazı başarısızlıkların, çeşitli görüşler arasındaki çarpışmaların birçok bakımlardan bizim tecrübemizi de zenginleştireceğine inanıyoruz.» Arap Birleşik Cumhuriyeti temsilcisi N. al Haseyn şöyle demiştir: «Hiç şüphe yok ki, dünyada ilk defa olarak yapılan sosyalizmi kurma ve toplumsal adaleti sağlama tecrübeniz, toplumun geniş yığınlarının yaşayış düzeyini yükseltmek için gerekli koşulları yaratmaya çalışan ülkeler için iyi bir örnek teşkil edecektir.»

Fransa Köy İşletmelerini Savunma Hareketi Başkanı R. Mino tarafından belirtilen deliller Lenin'in, kooperatiflerin kapitalizmdeki durumları üzerinde yaptığı tahlili doğrulamaktadır. R. Mino şunları belirtmiştir: «Kapitalizmde kooperatif, az topraklı köylüye bir tek hektar fazla toprak, bir tek sentner fazla ürün sağlamaz. Az topraklı köylü kooperatifte de fakir olarak kalmakta, büyük toprak sahiplerinin ve hükümet politikasının baskısı altında bulunmaktadır. Ortak Pazar politikasının sebep olduğu çığınca rekabet az topraklı ve orta halli köylülerin durumunu daha fazla sarsmaktadır. Bunun sonucu olarak her yıl 50 bin ufak işletme iflâs etmekte, bunların çoğu daha varlıklı köylülerin eline geçmektedir. Ko-

operatifçiliğin tam gelişmesi için şu şart gereklidir: iktidar halkın elinde olmalı ve toprak reformu yapılmalıdır.»

Gitgide daha çok zenginleşen uluslararası tecrübeler şunu göstermiştir ki, köylü yığınlarının refahı ancak bilimsel komünizmle sağlanabilir ve Leninci kooperatif plânı bunun organik bir kısmıdır. Sovyet köylüleri, işçi sınıfı ve halk aydınlarıyla birlikte, Leninci partinin yönetmenliği altında bu emin yoldan ilerliyerek, komünizm kuruluşunun yeni ufuklarına doğru yol almaktadır.

G. Ostroumof

İÇİNDEKİLER

Sayfa

Leninizm ve çağımız 81

Boris Panomaröf

Devrimler çağının ulu önderi 82

Hayman Lumer

Lenin'in kapitalizmin genel bunalımı hakkındaki görüşleri 98

Albert Buhman

Hayat Lenin'in emperyalizm teorisini doğruluyor 103

Yan Şidlyak

Lenin'in proletarya enternasyonalizmi hakkındaki
fikirleri daima yaşayacak 109

Luçano Grupi

Devrimci eylem metodu olarak Leninizm 115

Ib Nörlünd

Lenin ve küçük ülkelerdeki işçi hareketinin bazı problemleri 121

Jan Brül

Leninizme içten bağlılık zaferin teminatıdır 127

Derginin anketi

Lenin'in hayatımızdaki etkileri 133

Jubile ile ilgili haberler

Lenin'in 100. doğum yıldönümü dolayısıyla SBKP MK'nin
hazırladığı tezler 141

Sosyalist ülkelerde

Lenin'in kooperatif plânının bugünü ve yarını 149



İngilizcesi:

Central Books Ltd., 37 Grays Inn Road, London, W. C. 1.

İtalyancası:

Libreria Rinascita, Via delle Botteghe, Oscure 2. Roma

Almancası:

«GLOBUS»-Vertrieb ausländischer Zeitschriften, Wien XX,
Höchstädtplatz 3

Yunancası (Kıbrıs'ta):

Laikon Praktorion, Tricoupi Street, 53 r., Nicosia

Ruşçası:

Stredisko pro rozsirovani tisku, Praha 6, Thákurova 3

Fransızcası:

Societe d'Edition et d'Enformation 9, Boulevard des Italiens Paris (2e)

İspanyolcası:

Ediciones Pueblos Unidos Casilla Correo 589, Montevideo

Japoncası:

Nauka Ltd., 2, Kanad-Zinbocho 2-chome, Chiyoda-ku, Tokyo

İsveç dilinde:

Arbetarkultur, Söderarmsvagen 36, Johanneshov 6, Stockholm

Bulgarcası:

Raznoiznos, I, Rue Tzar Assen, Sofia

Türkçesi:

«YENİ ÇAĞ» – Stredisko pro rozsirovani tisku, Praha 6,
Thákurova 3

Fiyatı 1 lira